

Årsredovisning 2021

Innehåll

Kommunstyrelsens ordförande har ordet	3
--	----------

Förvaltningsberättelse	4
-------------------------------------	----------

Översikt över verksamhetens utveckling.....	5
Den kommunala koncernen	7
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	10
Hållbarhetsredovisning	15
Jämställdhetsredovisning	19
Händelser av väsentlig betydelse	20
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	22
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	24
Balanskravsresultat	30
Väsentliga personalförhållanden	31
Förväntad utveckling	36

Redovisningsprinciper	37
------------------------------------	-----------

Ekonomisk sammanställning.....	40
---------------------------------------	-----------

Resultaträkning.....	41
Balansräkning	42
Kassaflödesanalys	43
Noter	44
Driftsredovisning	52
Investeringsredovisning.....	53

Verksamhetsberättelser	54
-------------------------------------	-----------

Välståndsnämnden.....	55
Bildningsnämnden.....	57
Produktionsnämnden	60
Kommunstyrelsen	61
Överförmyndarnämnden	63
Revisionen.....	65
Kramfors kommunhus AB.....	66
Krambo AB	67
Kramfast AB.....	69
Kramfors Mediateknik AB.....	71
Räddningstjänsten Höga kusten Ådalen.....	72
Höga Kusten Airport.....	74
Kramfors Pensionsstiftelse.....	76
Revisionsberättelse.....	77

Kommunstyrelsens ordförande summerar året som gått.

Krishantering

Jag inledde den här texten förra året med orden ”mitt första år som kommunstyrelsens ordförande har varit ett omtumlande år”. Utmaningarna har fortsatt under 2021, med nya så kallade pandemivågor och ett stort fokus på krishantering, vaccinering och informationsspridning om Covid-19. Den rekordsnabba vaccinutvecklingen och en god logistik fick den eftersträvade effekten att även om många smittades under främst den fjärde vågen så blev de flesta lindrigt sjuka och belastningen på vård och omsorg blev heller inte lika stor som under pandemins inledande skede. Trots detta har många sjukskrivna medarbetare, fortsatt kohortvård i äldreomsorgen, fjärr- och distansundervisning i skolan och digitala politiska möten ändå satt sina tydliga spår och vi är många som fått hantera trötthet - fysisk trötthet av hårt arbete eller mental trötthet av hög anspänning, rädsla och stress.

Vår organisation har dock återigen visat prov på en enastående förmåga att anpassa sig och lösa de uppgifter vi har. Kreativa, solidariska och lojala medarbetare har genomgående levererat en god kvalitet och det finns åtskilliga exempel på hur chefer, medarbetare och medborgare ställt om och ställt upp för att klara krisen. Jag vill rikta ett stort och hjärtligt tack till alla som varit med och bidragit till detta!

Ekonomiskt resultat

När det gäller ekonomin kan vi summera resultatet till plus 34,7 miljoner kronor, vilket faktiskt är nästan 20 miljoner kronor bättre än budget. Ökade skatteintäkter, högre statsbidrag och i viss mån lägre kostnader är förklaringen. I de generella statsbidragen ligger skolmiljarden som för vår del betyder 1,9 miljoner kronor, god vård för äldre med 10,1 miljoner kronor samt stöd för nyanlända med 4,3 miljoner kronor.

Välståndsnämnden uppvisar ett minusresultat på 5,0 miljoner kronor, som till stor del beror på kostnader för inhyrd personal.

Bildningsnämnden redovisar ett minusresultat på 6,2 miljoner kronor. Grundskolan och förskolan har ett positivt resultat, men gymnasie- och vuxenutbildningsverksamheten har tvärtom landat på ganska stora underskott, vilket gör att nämnden som helhet inte klarat att hålla sin budget.

Produktionsnämndens resultat är plus 3,9 miljoner kronor, något som helt förklaras av ett mindre antal engångsposter.

Även kommunstyrelsen har ett samlat positivt resultat om 7,3 miljoner kronor. En stor del kan förklaras med att pandemin inneburit färre aktiviteter, mindre konferenser och utbildningar samt lägre kostnader för skolskjutsar och färdtjänst. Det finns dock även verksamheter som har ett sämre resultat än budget, främst inom kultur- och fritidsenheten. Låga intäkter i idrotts- och simhallar är en pandemi-relaterad orsak.

Ökade pensionskostnader på grund av ett ändrat livslängdsantagande för män har resulterat i ett underskott på 6,5 miljoner kronor i finansförvaltningen.

Glädjande nog har vi kunnat lösa ett av kommunens lån. Vi har med det beslutet minskat kommunens skuld med

43,7 miljoner kronor. Skulden uppgår nu till 83,7 miljoner kronor, vilket är förhållandevis lågt. Med tanke på att räntenivån är stigande är det välkommet att vi, med hjälp av årets resultat, kunna minska skulden.

Utvecklingsaktiviteter

Vi har även klarat konststycket att gasa och bromsa samtidigt och listan med utvecklingsaktiviteter som genomförts under 2021 är omfattande och givetvis måste jag här särskilt lyfta fram bygget av Skulebergets linbana. Återigen har vi visat att vi lever upp till ledorden i vår vision. Skuleprojektet är ett exempel på att vi tillsammans med andra visat ett stort mod genom att våga satsa så stort som vi gjorde. Att sedan linbanans jungfrusommar varit en formidabel succé, där antalet besökare vida överträffade förväntningarna, gör inte saken sämre. Projektet visar även att vi levererar utveckling, framtidstro och livskraft - i hela vår kommun. Ett steg är taget, fler är på gång!

På temat ”i hela vår kommun” har vi under året avsatt 1,5 miljoner kronor och fördelat medel till föreningar i syfte att stimulera och möjliggöra att de bidrar till en attraktiv livsmiljö. Lokala drivkrafter är viktiga och deras engagemang gynnar den egna orten och hela kommunen.

Vi beslutade under våren om målsättningen att vi ska ha Västernorrlands bästa företagsklimat 2025. Det arbetet är i full gång och förhoppningsvis kan de stora investeringsprojekt som planeras i vår kommun också bidra till att det målet nås. Mond i Dynäs, SCA i Bollstabruk, Skidsta Hus i Ullånger, Elpress i Kramfors och vindkraftsutbyggnaden i de utpekade parkerna är några exempel som, om de genomförs i enlighet med de planer som finns, innebär miljardinvesteringar i vår kommun. Kramfors kommun bidrar till den renässans som företagande i Norrland är mitt uppe i.

Vi har med långsiktigt fokus etablerat ett arbetssätt och en målsättning tillsammans med Sollefteå, Bräcke och Ragunda kommuner och även våra Regioner, som tydligt pekar ut att vi vill se persontrafik på övre delen av Ådalsbanan.

Vi har under året även ökat ambitionsnivån i vårt jämställdhetsarbete. Konkret har det hittills resulterat i ökat stöd till kvinnojouren, beslut om könsuppdelat statistik, ett systematiskt arbete med jämställdhetsintegrering och ett antal informationskampanjer.

Vi ska fortsätta fokusera på våra kärnverksamheter inom skola och omsorg. Samhällsbygget i Kramfors ska i framtiden bli mer hållbart och jämställt och i det arbetet har vi vår vision som leder oss.

”Tillsammans har vi mod att skapa livskraft – i hela vår kommun”.

Jag fortsätter vara ödmjuk inför uppdragets utmaningar, men är samtidigt fast besluten att fortsätta på den inslagna vägen, att leda kommunen in i en positiv, jämställd och klimatanpassad framtid.

Malin Svanholm

Kommunstyrelsens ordförande

Förvaltningsberättelse

Översikt över verksamhetens utveckling

Kramfors kommun i sammandrag

Den kommunala koncernen visar för 2021 ett positivt resultat på 78 mnkr vilket är 25 mnkr bättre jämfört med 2020. Det är främst kommunen men även pensionsstiftelsen som har förbättrat sina resultat jämfört med föregående

år som är förklaring till koncernens förbättrade resultat mellan åren. Tabellen nedan beskriver resultatförändringarna mellan 2021 och 2020.

Tabell över resultat 2021 och 2020		
Organisation	Resultat 2021	Resultat 2020
Kramfors kommun	35	18
Kramfors kommunhus AB	5	12
Kramfors Pensionsstiftelse	33	14
Höga Kusten Airport AB (50%)	0	0
Räddningstjänsten Höga Kusten-Ådalen (33%)	0	1

Kramfors kommunhus ABs resultat för år 2021 blev plus 4,7 mnkr. Två av de bolag som ingår i kommunhuskoncernen, Krambo AB och Kramfast AB, gjorde ett sämre resultat 2021 jämfört med 2020. En orsak till det försämrade resultatet är de ökande vakanserna för bostäder främst p.g.a. att Migrationsverket avvecklat sin verksamhet i kommunen. Kramfors Mediateknik AB som också tillhör kommunhuskoncernen gjorde ett positivt resultat på 4,5 mnkr vilket är ungefär lika som föregående år. Det positiva resultatet beror på på betydligt fler anslutningsavtal i de utförda projekten samt att nätintäkterna på både privat och företagssidan ökar i takt med nya kunder och mera avancerade tjänster som erbjuds i nätet.

Pensionsstiftelsen gjorde ett väldigt bra resultat på plus 32,7 mnkr. Den starka börsuppgången under 2021 bidrog till det positiva resultatet. Stockholmsbörsen steg mer än 30 %. För stiftelsen blev det också ett mycket bra år. Uppgången för helåret summerade till 16,33 % vilket var något bättre än jämförelseindex på 15,79 %.

Kommunens resultat för 2021 slutade på plus 34,7 mnkr. Det är betydligt bättre än det resultat som prognostiserades i delårsbokslutet per augusti och även bättre än resultatet

för 2020 som blev plus 18,3 mnkr. Resultatet är nästan 20 mnkr bättre än lagd budget för 2021 som var på plus 15 mnkr. Förbättringen beror främst på ökade skatteintäkter jämfört med budget samt generella statsbidrag som också blev bättre än budget. I de generella statsbidragen ingår medel God vård för äldre, den s.k. skolmiljarden samt stöd för nyanlända. Sammantaget var det bidrag på 16,3 mnkr som kommunen erhöll som inte fanns budgeterad för 2021. Även under 2021 liksom 2020 har pandemin påverkat kommunens ekonomi på så sätt att t.ex. många utbildningar har skett på distans vilket medfört lägre kostnader.

Välståndsnämnden och bildningsnämnden har fortfarande underskott i sina resultat. De arbetar kontinuerligt med uppföljning av sina handlingsplaner för att försöka komma i ram. Åren som kommer visar på behovet av fortsatta besparingar, av den anledningen så är det viktigt med det fortsatta arbetet kring kommunens långsiktiga ekonomi.

Tabell över kommunkoncernen resultat.

Kommunkoncernen	2021	2020	2019	2018	2017
Verksamhetens intäkter (mnkr)	592	575	540	568	597
Verksamhetens kostnader (mnkr)	-1 747	-1 711	-1 635	-1 727	-1 708
Årets resultat (mnkr)	78	53	30	-51	37
Soliditet 1)	25%	22%	21%	21%	24%
Soliditet inklusive totala pensionsförpliktelser 2)	4%	Neg	Neg	Neg	Neg
Investeringar brutto (mnkr)	134	96	148	115	98
Självfinansieringsgrad 3)	142%	205%	54%	13%	88%
Långfristiga skulder (mnkr)	1 074	1 123	1 120	1 036	945
Antal anställda, (st)	1 842	1 773	1 825	1 847	1 887

Tabell över kommunens resultat.

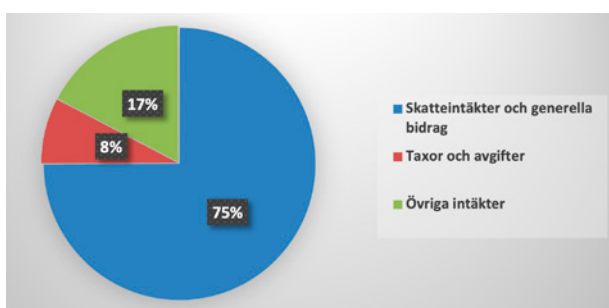
Kommunen	2021	2020	2019	2018	2017
Folkmängd, (st)	18 005	18 133	18 282	18 423	18 610
Kommunal skattesats	23,14%	23,14%	23,14%	23,14%	23,14%
Verksamhetens intäkter (mnkr)	441	428	414	423	470
Verksamhetens kostnader (mnkr)	-1 667	-1 629	-1 597	-1 637	-1 616
Skatteintäkter och statsbidrag (mnkr)	1 328	1 286	1 217	1 200	1 215
Årets resultat (mnkr)	35	18	-6	-52	32
Soliditet 1)	31%	27%	32%	35%	41%
Soliditet inklusive totala pensionsförpliktelser 2)	8%	3%	Neg	Neg	Neg
Investeringar brutto (mnkr)	62	51	51	60	56
Självfinansieringsgrad 3)	126%	290%	111%	18%	83%
Långfristiga låneskulder (mnkr)	232	305	127	127	87
Antal anställda (st)	1 658	1 590	1 640	1 663	1 701

1) Eget kapital dividerat med totalt kapital.

2) Eget kapital dividerat med totalt eget kapital justerat med pensionsförpliktelser i ansvarsförbindelse samt pensionsstiftelsekapital.

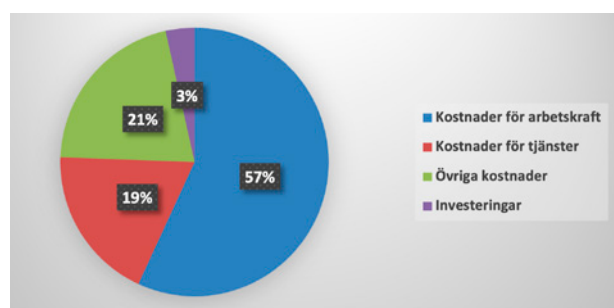
3) Kassaflöde från den löpande verksamheten dividerat med nettoinvesteringar.

Kramfors kommuns pengar kommer ifrån

Kommunens totala intäkter (exkl. kommunbolag) uppgick till 1,8 miljarder kronor (föregående år 1,7). Skatteintäkter och generella bidrag utgjorde 75 % av totala intäkterna, vilket är 1 % högre jämfört med förra året.

Kramfors kommuns pengar används till

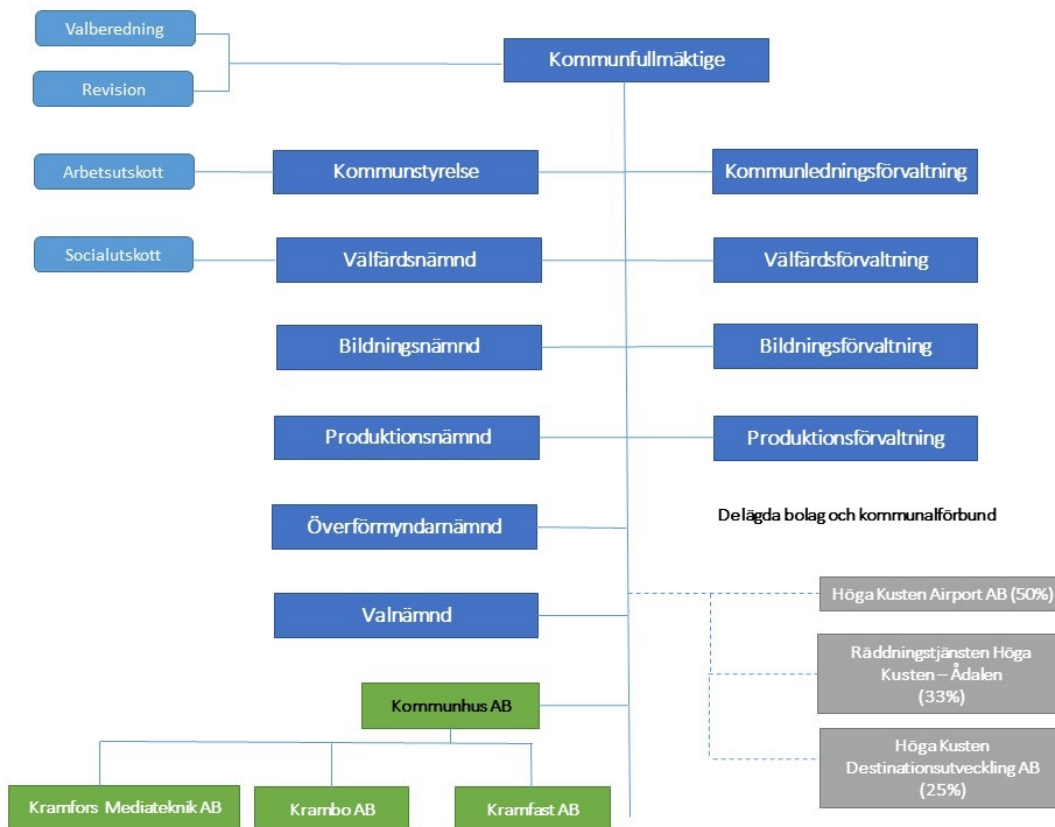

Kommunens totala kostnader inkl. bruttoinvesteringar (exkl. kommunbolag) uppgick till 1,8 miljarder kronor (föregående år 1,7).

Kostnader för personal utgjorde 57 % av totala kostnaderna inkl. investeringar, vilket är detsamma som föregående år.

Den kommunala koncernen

Kommunen

Den samlade kommunala verksamheten bedrivs i kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation och i de kommunala bolagen Krambo AB, Kramfast AB och Kramfors Mediateknik AB. Dess moderbolag är Kramfors kommunhus AB.

Kramfors kommuns högsta ledande tjänsteperson är kommundirektör Peter Carlstedt. Han är chef över samtliga förvaltningschefer och är även verkställande direktör över Kramfors kommunhus AB, moderbolaget till bolagen i kommunhuskoncernen.

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande församling.

De fastställer mål och riktlinjer för kommunens verksamhet, fattar beslut om kommunens budget, kommunalskatten storlek och andra viktiga ekonomiska frågor. Kommunfullmäktige bestämmer också vilka nämnder som ska finnas, utser ledamöter i nämnder och styrelser och bestämmer om hur arbetet ska fördelas mellan olika nämnder.

Kommunfullmäktige består av 41 ledamöter och 25 ersättare som sammanträder ca 7 gånger per år.

Kommunfullmäktiges ordförande är Peter Hedberg (S).

Tabell över mandatfördelning i kommunfullmäktige

Parti	Antal mandat
Arbetspartiet socialdemokraterna	17
Centerpartiet	8
Vänsterpartiet	6
Sverigedemokraterna	5
Moderata samlingspartiet	3
Liberalerna	1
Kristdemokraterna	1

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamheter (ledningsfunktion). Styrelsen ska också ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i kommunala bolag, stiftelser och kommunalförbund.

Styrelsen ska leda kommunens verksamhet genom att utöva en samordnad styrning och leda det arbetet med att ta fram styrdokument för kommunen (styrningsfunktion). Styrelsen ansvarar för beslut om samordning mellan nämnderna och gränsdragningar mellan nämndernas

kompetens. Styrelsen ansvarar också för att en effektiv och ändamålsenlig organisation upprätthålls.

Fördelningen av mandat mellan partierna motsvarar den i kommunfullmäktige, kommunstyrelsen består av 15 ledamöter.

Parti	Antal mandat
Arbetspartiet socialdemokraterna	7
Centerpartiet	3
Vänsterpartiet	2
Sverigedemokraterna	1
Moderata samlingspartiet	1
Kristdemokraterna	1

Kommunstyrelsens ordförande är Malin Svanholm (S).

Bildningsnämnden

Bildningsnämnden fullgör kommunens uppgifter gällande det obligatoriska skolväsendet och omsorgen om barn- och ungdom enligt skollagen.

Nämndens uppgifter omfattar förskoleverksamhet, förskoleklass, skolbarnomsorg och grundskola, kulturskola, obligatorisk särskola och gymnasiesärskola samt biblioteksverksamhet med skol- och folkbibliotek och fritidsgårdsverksamhet.

Bildningsnämnden har även ansvaret för kommunala arbetsmarknadsinsatser, kommunal vuxenutbildning på grundläggande och gymnasial nivå, särskild utbildning för vuxna (SUV), svenska för invandrare (SFI) och eftergymnasial utbildning.

Nämnden består av 13 ledamöter och ordförande är Thomas Näsholm (S).

Välfärdsnämnden

Välfärdsnämnden fullgör kommunens uppgifter inom socialtjänsten och vad som i lag och/eller författning sägs. Nämnden utövar också ledningen av den kommunala hälso- och sjukvården i särskilda boendeformer. Nämnden ansvarar även för särskilda omsorger och socialpsykiatri.

Nämnden består av 13 ledamöter och ordförande är Gudrun Sjödin (S).

Produktionsnämnden

Produktionsnämnden ansvarar för kommunens skyldigheter att ordna vattenförsörjning och avlopp, att sköta hämtning av hushållsavfall och sköta renhållning.

Produktionsnämnden ansvarar också för egna fastigheter inklusive att samordna kommunens egna och hyrda lokaler, kommunens avfallsanläggning, kommunens kök, kommunens vägnät samt kommunens IT-system.

Nämnden består av 9 ledamöter med Rainor Melander (S) som ordförande.

Valnämnden

Valnämnden ska fullgöra de uppgifter som ankommer på valnämnd enligt vallagen, lag-om brevröstning, folkomröstnings-lagen samt lagen om kommunala folkomröstningar.

Nämnden ansvarar för att det finns lämpliga vallokaler och valförrättare.

Nämnden ansvarar för översyn av kommunens indelning i valdistrikt och bereder ärenden till fullmäktige om förslag till ändringar i valdistriktindelningen.

Valnämnden består av 5 ledamöter och ordförande är Susanne Wiklund (S).

Organisationsförändringar under 2021

Under året har några förändringar skett i kommunens organisation.

Från och med den 28 juni flyttades den administrativa enheten från kommunstyrelsen till produktionsnämnden, i samband med det skedde ett namnbyte till kommunadministration för att tydliggöra att deras uppdrag är kommunövergripande.

Den 6 september inrättades en ny enhet, ledning och innovation, i kommunledningskontoret. Den nya enheten arbetar med övergripande planering, utvecklingsfrågor, kommunövergripande processer och strategisk styrning.

I september så flyttade även kommunikations- och kundtjänstenheten över från samhällsavdelningen till kommunledningskontoret.

Under året skedde också ett arbete med en gemensam överförmyndarverksamhet med Härnösand, kommunfullmäktige i Kramfors och Härnösand beslutade i frågan under hösten och verksamhetsövergång skedde den 1 januari 2022.

Överförmyndarnämnden

Överförmyndarnämnden ansvarar för att överförmyndarverksamheten i kommunen bedrivs i enlighet med reglerna i föräldrabalken samt andra författningar som reglerar frågor knutna till överförmyndarverksamhet.

Överförmyndarnämnden är tillika jävsnämnd. Som sådan har nämnden uppdraget att besluta i ärenden om tillsyn och övrig myndighetsutövning där kommunstyrelsen på grund av jäv inte kan fatta beslut.

Nämnden består av 5 ledamöter och ordförande är Malin Åhman (S).

Koncernen

Kramfors kommunhus AB är moderbolag för de tre dotterbolagen Krambo AB, Kramfast AB och Kramfors Mediateknik AB

Krambo AB ska inom Kramfors kommun förvärva, äga, bebygga, förvalta, förädla och försälja fastigheter och tomträtter med bostadslägenheter och därtill hörande kollektiva anordningar. Bolaget ska också främja näringslivet i Kramfors kommun genom att medverka till att näringslivets lokalbehov tillgodoses i befintliga lokaler. Dessutom ska bolaget tillhandahålla lokaler för kommunal verksamhet, när det krävs ur ett koncernperspektiv eller är det mest rationella.

Kramfast AB ska förvärva, äga, bebygga, förvalta, förädla, försälja, och hyra ut fastigheter, tomträtter och lokaler. Bolaget ska också främja näringslivet i Kramfors kommun genom att medverka till att näringslivets lokalbehov tillgodoses.

Därutöver ska bolaget tillhandahålla lokaler för kommunal verksamhet

Utöver ovan nämnda har Kramfors kommun ett gemensamt ägande av två bolag tillsammans med andra kommuner.

Höga Kusten Airport AB ägs gemensamt med Kramfors och Sollefteå kommuner. Höga Kusten Airports uppdrag är att främja flygtrafik till och från Höga Kusten Airport för att tillgodose medborgares och näringslivet behov av flygresor.

Räddningstjänsten Höga Kusten – Adalen är ett kommunalförbund som ägs av Kramfors, Härnösand och Sollefteå kommuner. Förbundet svarar för den gemensamma verksamheten inom området skydd mot olyckor åt medlemskommunerna i enlighet med vad som åligger var och en. Kommunalförbundet skall möjliggöra ökad effektivitet, säkerhet och slagkraft genom samordning av resurser under gemensam ledning.

Tillsammans med Härnösand, Sollefteå och Örnsköldsviks kommuner äger Kramfors kommun också bolaget Höga Kusten Destinationsutveckling AB. Kramfors kommuns andels i bolaget, 25 %, är inte så betydande varpå bolaget inte behandlas i kommunens sammanställda redovisning.

Program för uppföljning och insyn av verksamhet som bedrivs av privata utförare

Enligt 5 kap 3 § i kommunallagen ska kommunfullmäktige varje mandatperiod anta ett program med mål och riktlinjer för verksamheter som utförs av privata utförare.

Kommunfullmäktige får enligt kommunallagen 10 kap 1 § besluta om att lämna över skötseln av en kommunal angelägenhet till en privat utförare. Gentemot kommuninvånarna är kommunen fortsatt ansvarig, på samma sätt som för egen verksamhet.

Med privat utförare, 10 kap 7 § kommunallagen, avses en juridisk person eller en enskild individ som har hand om skötseln av en kommunal angelägenhet. Köp av enstaka tjänster omfattas inte.

Syftet med kommunallagens bestämmelse är att öka allmänhetens insyn i privata utförares verksamhet, förbättra uppföljning, kontroll samt säkra en likvärdig kvalitet i de tjänster som kommunen tillhandahåller oavsett om de utförs i egen regi eller om de utförs av en privat utförare.

Programmet gäller för avtal med privata utförare som ingås efter det att programmet fastställts i kommunfullmäktige. För de avtal som faller inom programmets ramar, har regelbunden uppföljning skett enligt fastlagda rutiner för att kontrollera entreprenörernas organisation och hur arbetet har utförts. Uppföljningen visar på att kommunen har ett gott förhållande till de leverantörer som finns upphandlade.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Omvärldsförhållanden, väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Pandemin är ännu inte över och det är svårt att överblicka dess långsiktiga konsekvenser. I västvärldens länder har det genomförts omfattande insatser för att dämpa pandemins påverkan på ekonomin. Centralbankernas styrräntor har sänkts och programmen av kvantitativa lättnader har utökats. Regeringar har sjösatt omfattande krisåtgärder och bedrivit en expansiv finanspolitik.

Även den svenska staten har bidragit och bidrar med omfattande stimulanser, vilket gör att den offentliga sektorns skuld har ökat. Trots detta beräknas skulden som andel av BNP minska i år, tack vare den starka tillväxten i BNP och de låga räntorna. SKRs prognos visar en stark efterfrågetillväxt 2021–2022, med en ökning av BNP på 4,4 respektive 3,6 procent, vilket förhoppningsvis kommer att lyfta Sverige ur lågkonjunkturen.

Ökningen av antalet sysselsatta personer är tydlig, liksom nedgången av frånvaron. SKR räknar därför med att skatteunderlaget ökar med över 4 procent. Vändningen i ekonomin har gått snabbt, mycket tack vare stimulanserna i Sverige och vår omvärld och det är lätt att glömma hur djupt fallet i BNP var. Ser man till den sammanlagda BNP-förändringen i Sverige mellan 2019 och 2021 pekar SKRs prognos på en ökning på 1,5 procent, vilket innebär 0,5 procent per år, något som är mycket lågt i ett historiskt perspektiv.

Det gör att det också är naturligt att vänta sig en tydlig försvagning av arbetsmarknaden. Trots sysselsättningsuppgången efter pandemins första fas låg antalet arbetade timmar för andra kvartalet 2021 2 % lägre än kvartalet före pandemin.

Inte förrän i mitten av 2023 antas timgapet i svensk ekonomi slutas, vilket innebär att de faktiskt arbetade timmarna når upp till de potentiellt beräknade timmarna, motsvande en normalkonjunktur. Återhämtningen i produktionen har skett med en betydligt lägre relativ arbetsinsats än före krisen. Arbetsproduktiviteten har därmed stigit markant.

En minskning av korttidspermitteringar liksom sjunkande frånvaro kommer att öka medelarbetstiden framöver, vilket dämpar uppgången i antalet sysselsatta. Att arbetslösheten ökat sedan krisen slog till innebär också att konkurrensen om jobben blir hårdare. Åtgärder för att få ner långtidsarbetslösheten bland utsatta grupper på arbetsmarknaden blir därför extra viktiga.

Kommunernas ekonomiska förutsättningar ser förhållandevis goda ut de närmaste åren. En stark utveckling av skatteintäkterna enligt SKRs senaste prognos gör att utsikterna är bättre än i tidigare rapporter. Lika stor betydelse för den sammantagna bilden har den förväntade kostnadsutvecklingen, som är klart lägre än i tidigare bedömning.

Befolkningsprognosen som ligger till grund för dessa beräkningar visar på en svagare befolkningsökning än föregående prognos. Inte minst bland de yngsta, där skillnaderna är stora. De demografiska behovförändringarna växlar därmed ner på en nivå som motsvarar utvecklingen under 2000-talets första årtionde, men är väsentligt lägre än under det andra årtiondet. Hur en långsammare tillväxt av befolkningen kommer att spegla av sig i kommunernas investeringsplaner är för tidigt att säga. Stora behov av upprustning av befintliga anläggningar tillsammans med goda ekonomiska förutsättningar de närmaste åren gör att SKR tror på fortsatt höga investeringsutgifter.

En annan strukturell faktor är den så kallade försörjningskvoten som uttrycker hur många personer varje person i de mest förvärsaktiva åldrarna (20-64 år) förväntas försörja. En försörjningskvot på 1,58 innebär att 100 personer i förvärsaktiv ålder förväntas försörja sig själva och 58 andra.

I stort sett samtliga av Sveriges kommuner ökar försörjningskvoten fram till 2040, framförallt beroende på att andelen som är 65 år eller äldre ökar. Försörjningskvoten är lägst i storstäderna och är i genomsnitt högst bland landsbygdskommuner och pendlingskommuner nära mindre städer och tätorter. Många kommuner i Norrlands inland och sydöstra Sverige kommer att hamna i ett läge där en person i arbetsför ålder förväntas försörja sig själv och en till person i övriga åldersgrupper, vilket motsvarar en försörjningskvot på 2,0.

Kompetensförsörjning

Kramfors kommun står liksom många andra kommuner inför en demografisk utmaning; många pensionsavgångar och en allt äldre befolkning som också lever längre än tidigare. Detta innebär att fler kommer att behöva välfärdens insatser samtidigt som färre kommer att kunna arbeta i våra yrken. Det som kan betraktas som bristyrken ser vi främst inom välfärds- och skolförvaltningarna (till exempel sjuksköterskor, socialsekreterare och lärare). Det finns även behov av att rekrytera och utbilda personal för en ökad digital kompetens.

Pensionsförpliktelser

En betydande andel av kommunkoncernens- och kommunens skulder inkl. ansvarsförbindelse utgörs av pensionsåtaganden. Totalt uppgår kommunkoncernens åtagande till 631 mnkr (640) varav kommunens åtagande till 620 mnkr (628).

Pensionsförpliktelser redovisas enligt blandmodellen vilket innebär att pensioner intjänade före 1998 inte skuldförs utan redovisas som ansvarsförbindelse. Förpliktelser som redovisas som ansvarsförbindelse i kommunkoncernen och kommunen uppgår till 468 mnkr (489). I stycket redovisningsprinciper finns ytterligare information om redovisningen av pensionsförpliktelser. Kommunen följer RKR R10 gällande värdering och upplysningar om kommu-

nens pensionsförpliktelser. Ytterligare upplysningar om pensionsförpliktelser finns i not 18 och not 22

För att möta framtida pensionsutbetalningar har kommunen år 2012 bildat en pensionsstiftelse. Stiftelsens uteslutande ändamål är att trygga utfästelser om pension, som givits av Kramfors kommun åt tidigare arbetstagare födda 1932 och tidigare eller till deras efterlevande.

Den genomsnittliga avkastningen under åren 2012-2021 uppgår till 9,4%. Ytterligare upplysningar om Kramfors kommuns pensionsstiftelse se avsnittet verksamhetsberättelser.

Tabell över pensionsförpliktelser för kommunkoncernen och kommunen	Kommunkoncernen		Kommunen	
	2021	2020	2021	2020
Pensionsförpliktelse, mnkr				
Avsättning inkl. särskild löneskatt	168,6	157,2	157,7	145,2
Ansvarsförbindelse inkl. särskild löneskatt	467,5	489,4	467,5	489,4
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse	-5,6	-6,7	-5,6	-6,7
Summa pensionsförpliktelse	630,5	639,9	619,6	627,9
Totalt kapital pensionsstiftelse (marknadsvärde)	-232,7	-200,0	-232,7	-200,0
Återlånade medel	403,4	446,6	392,5	434,6
Konsolideringsgrad	36,6%	30,9%	37,2%	31,5%

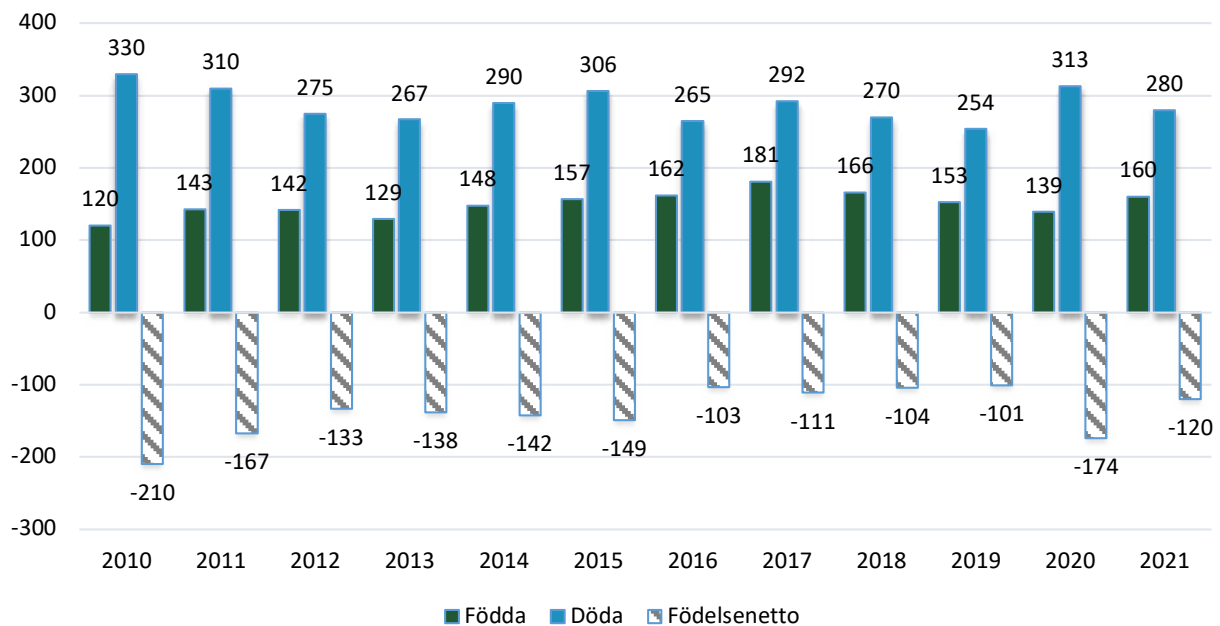
Befolkningsutveckling

Födda och döda

I stapeldiagrammet nedan syns att födelsenettet (antalet födda minus döda) i kommunen kontinuerligt har varit negativt under tidsserien – fler kommuninvånare har årligen dött än fötts. Kommunens befolkning har minskat med mellan cirka 100-200 personer varje år bara på grund av detta faktum. År 2021 föddes 160 barn, vilket var fler än under det föregående året. Antalet födda urskiljer sig dock inte nämnvärt i förhållande till andra år under tidsserien.

Pandemin påverkade dödligheten i de flesta svenska kommuner under år 2020. Antalet döda i Kramfors kommun var likaså högre år 2020 i förhållande till tidigare år. Under år 2021 avled 280 personer, vilket var färre än året innan – en tillbakagång till mer normala nivåer. Sammantaget gav detta ett födelsenetto under år 2021 på -120 personer.

Födda och döda år 2010-2021, Kramfors kommun

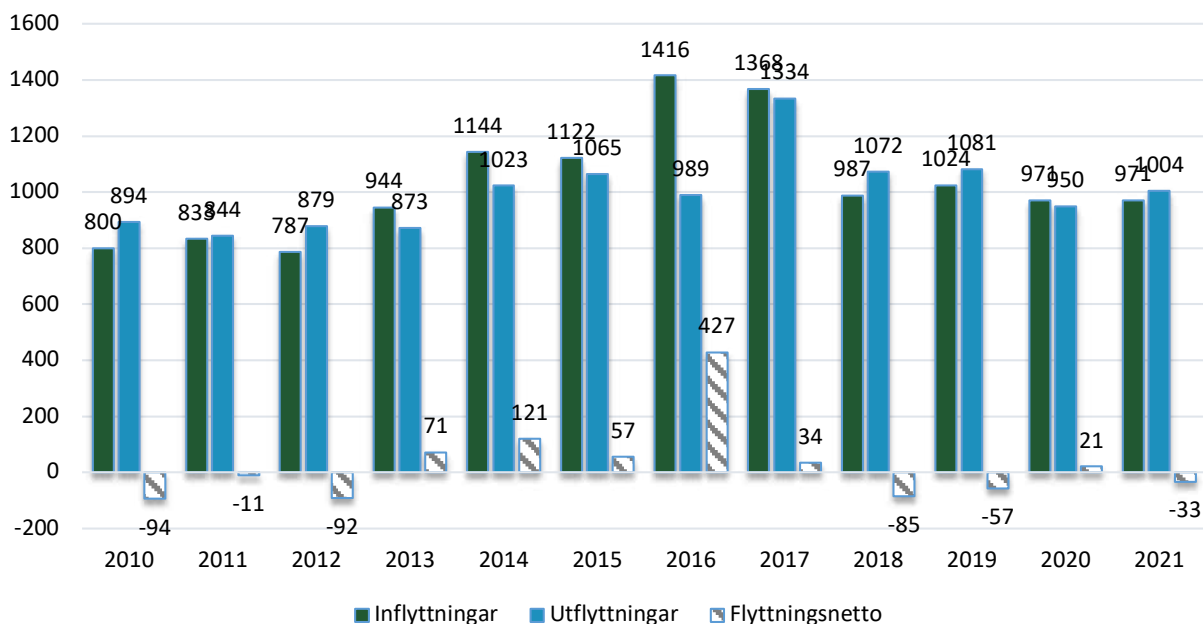
In- och utflyttningar

Flyttningsnettot (antalet inflyttade minus utflyttade) i kommunen har oftast varit negativt. Under tidsserien i stapeldiagrammet nedan syns ett brott i denna trend - Mellan år 2013-2017 hade Kramfors kommun ett positivt flyttningsnetto. Denna utveckling ska tillskrivas ökade inflyttningar av utrikes födda. Den positiva utvecklingen nådde en kulmen 2016, samma år som den totala invandringen till Sverige var den högsta någonsin. Efter år 2017 följde en återgång till negativa flyttningsnetton under år 2018 och 2019. Covid-19-pandemin påverkade även flyttströmmar i Sverige under år 2020, och i Kramfors kommun noterades på nytt ett positivt flyttnetto på 21 personer. Detta berodde främst på en minskad utflyttning från kommunen.

Under år 2021 flyttade 971 personer till Kramfors kommun, vilket är identiskt med året innan. Flyttningarna till Kramfors kommun från en annan kommun inom Västernorrland var något högre än året innan, medan flyttningarna från kommuner utanför Västernorrland till Kramfors kommun minskade något. Inflyttningar från utlandet uppgick till liknande nivå som året innan, vilket är låga nivåer i förhållande till 2010-talet utveckling.

Utflyttningarna från Kramfors kommun uppgick under år 2021 till 1 004 personer, vilket är fler än under föregående år. Det var främst flyttningar från Kramfors kommun till kommuner utanför Västernorrland som ökade.

In- och utflyttningar år 2010-2021, Kramfors kommun

Befolkningsförändringar

Födelsenettot och flyttningsnettot utgör sammanlagt kommunens befolkningsförändring. Denna visas i linjediagrammet nedan. Kramfors kommun har haft en mer eller mindre konstant negativ befolkningsförändring, en trend som sträcker sig långt tidigare än tidsserien nedan. Avvikelseerna i diagrammet visar alltså i huvudsak hur omfattande minskningen av befolkningen varit, år för år. Det går dock att se ett tydligt undantag år 2016, då det positiva flyttningsnettot (tack vare inflyttning från utlandet) var tillräckligt högt för att överstiga det negativa födelsenettot, och därmed öka kommunens befolkning. Sedan dess har folkmängden fortsatt att minska.

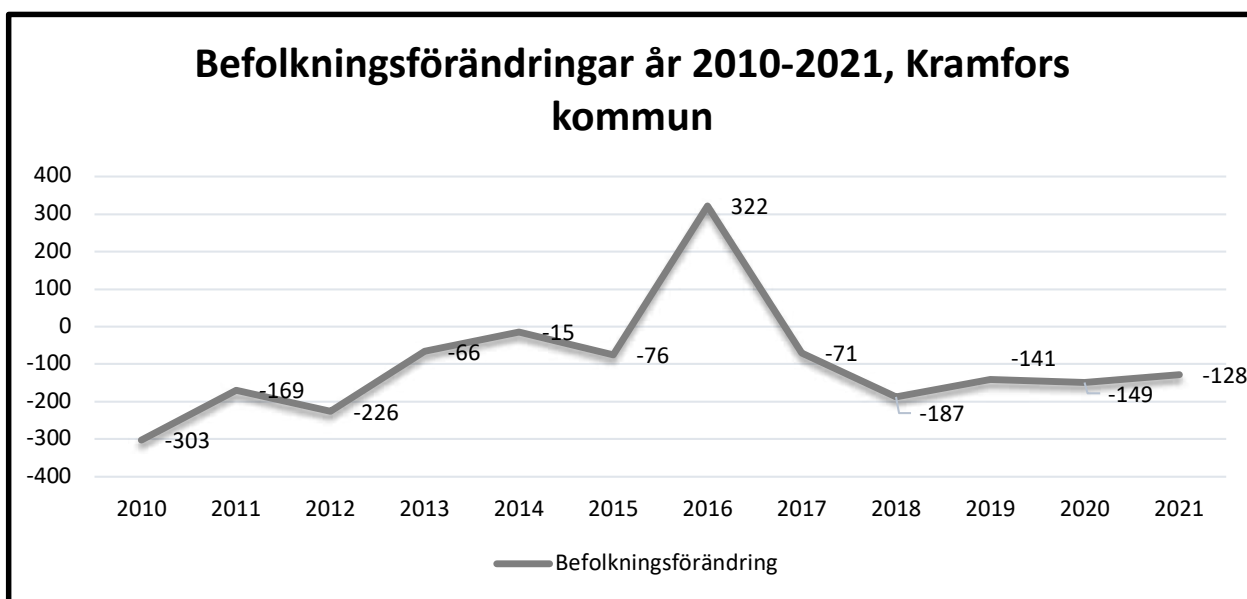
Under år 2021 minskade folkmängden i Kramfors kommun med -128 personer, från 18 133 till 18 005 invånare.

En befolkningsprognos för kommunen togs fram under år 2021. Kramfors kommuns folkmängd förväntas, enligt prognosen, minska till 16 815 invånare år 2030. Detta innebär en befolkningsförändring med -135 personer per

år. Samtliga distrikt (församlingsområden) i kommunen antas få en minskad folkmängd. En nämnvärd demografisk förändring som kommer ske fram till 2030 är att den stora 40-talistgenerationen kommer uppnå en ålder över 80 år. Antalet invånare som är 80 år eller äldre förväntas öka med 473 personer, en ökning med 35 % jämfört med år 2020.

Prognosen sträcker sig till 2030, men den negativa trenden skulle fortsätta om prognosen skrevs fram ytterligare decennier. Utfallet i verkligheten blir dock sällan identiskt som en prognos, som bygger på ett antal antaganden.

Denna befolkningsprognos är samtidigt det mest sannolika framtidsscenarioet, utifrån den kunskap vi har i nuläget. Framåtblickarna tyder på att kommunen står inför fortsatta minskningar av folkmängden under en överskådlig framtid, vilket även medför allt större demografiska utmaningar som kommer att få fortsatta konsekvenser för välfärden.

Hållbarhetsredovisning

Axplock från året – ekologisk hållbarhet

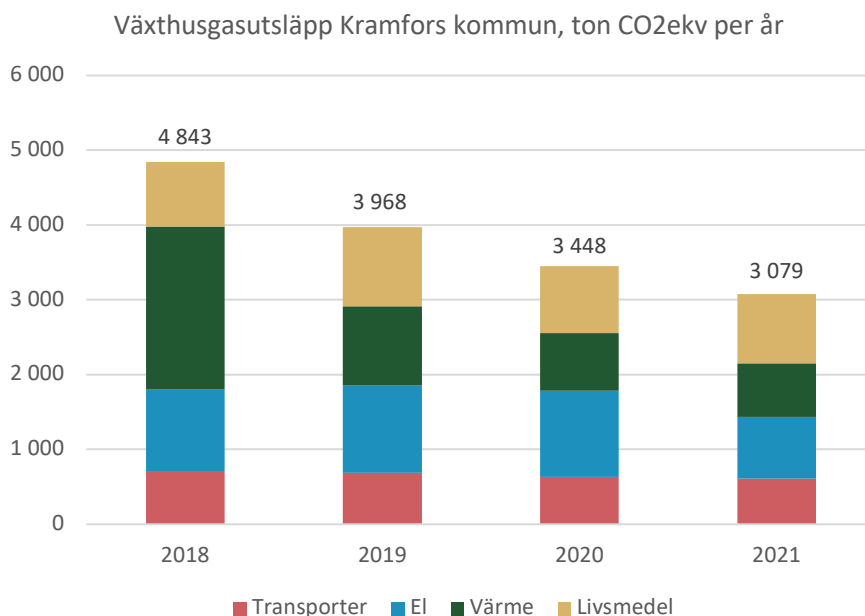
Under året driftsattes Kramfors kommuns första snabb-laddstation utanför Gallerian Christoffer i Kramfors i sällskap av en destinationsladdare. En till destinationsladdare etablerades i Nordingrå. Totalt finns nu 7 laddstationer runt om i kommunen uppförda av Kramfors kommun. Samtliga laddstationer har erhållit investeringsmedel från Klimatklivet. Intresset från privata aktörer att etablera laddstationer i kommunen har ökat under året och kommunen arrenderar bland annat ut mark till etablering av en snabb-laddstation i Ullånger som ingick i Trafikverkets upphandling av snabb-laddstationer längs ”vita stråk”.

Hemtjänsten har genomfört en elbilspilot där totalt fem hemtjänstgrupper har testat elbilar. Det är hemtjänstgrupperna i Nyland, Höga Kusten och tre hemtjänstgrupper i Kramfors som testat totalt 5 elbilar. Hållbarhetsveckan genomfördes digitalt under mars månad.

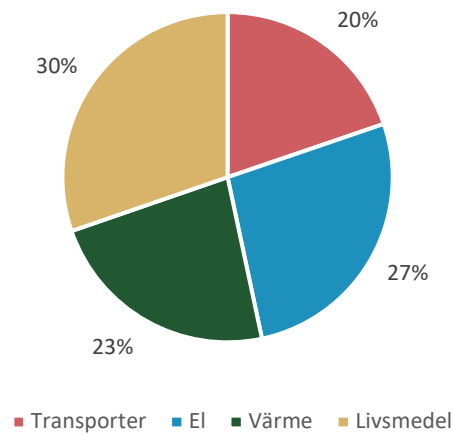
Arbetet med en ny klimat- och energistrategi för Kramfors kommunkoncern har pågått under året. Klimatstrategin är ute för remiss under januari 2022 och arbete med en kompletterande energiplan kommer att påbörjas under våren 2022.

Utsläpp av växthusgaser

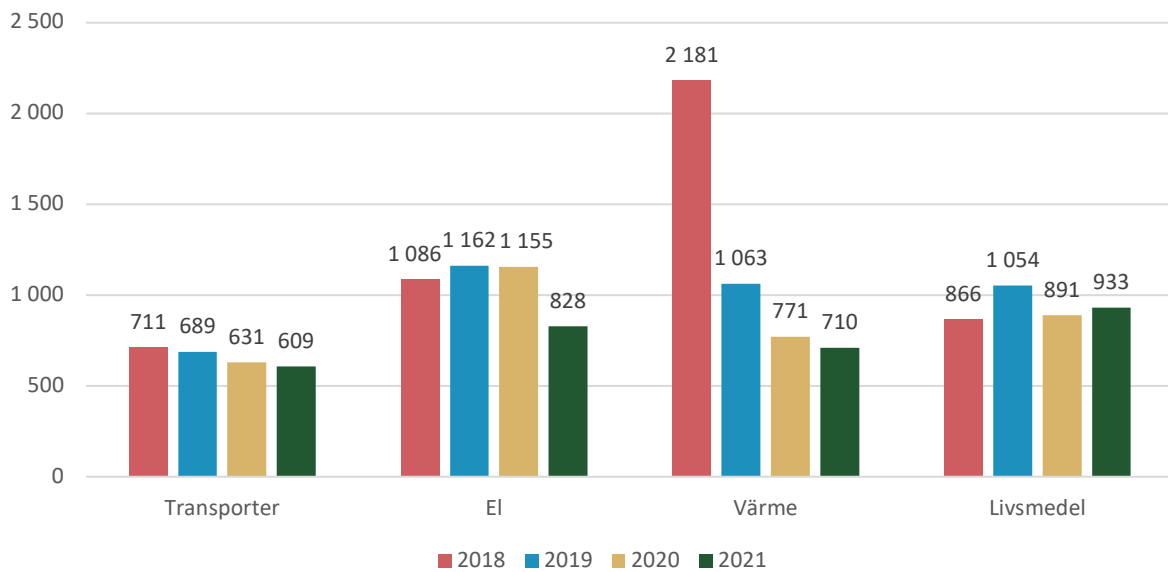
Växthusgasutsläppen från kommunala verksamheter uppgick till totalt 3 079 ton, med fördelning enligt diagram 1., vilket är en minskning med totalt 11 % jämfört med 2020. Posten livsmedel orsakade störst andel av utsläppen med 30 %, följt av elanvändningen som stod för 27 % (beräknad på nordisk elmix), värmeanvändning 23 % och transporter 20 %. Hacket i statistiken för elanvändningen som går att se i diagram 1 beror på uppdaterade värden för nordisk elmix. Orsaken till att utsläppen från värmeanvändningen minskat i andel beror främst på att andelen torv som används i fjärrvärmeproduktionen minskat och andelen biobränsle ökat.

Växthusgasutsläpp Kramfors kommun 2021
andel per utsläppskälla

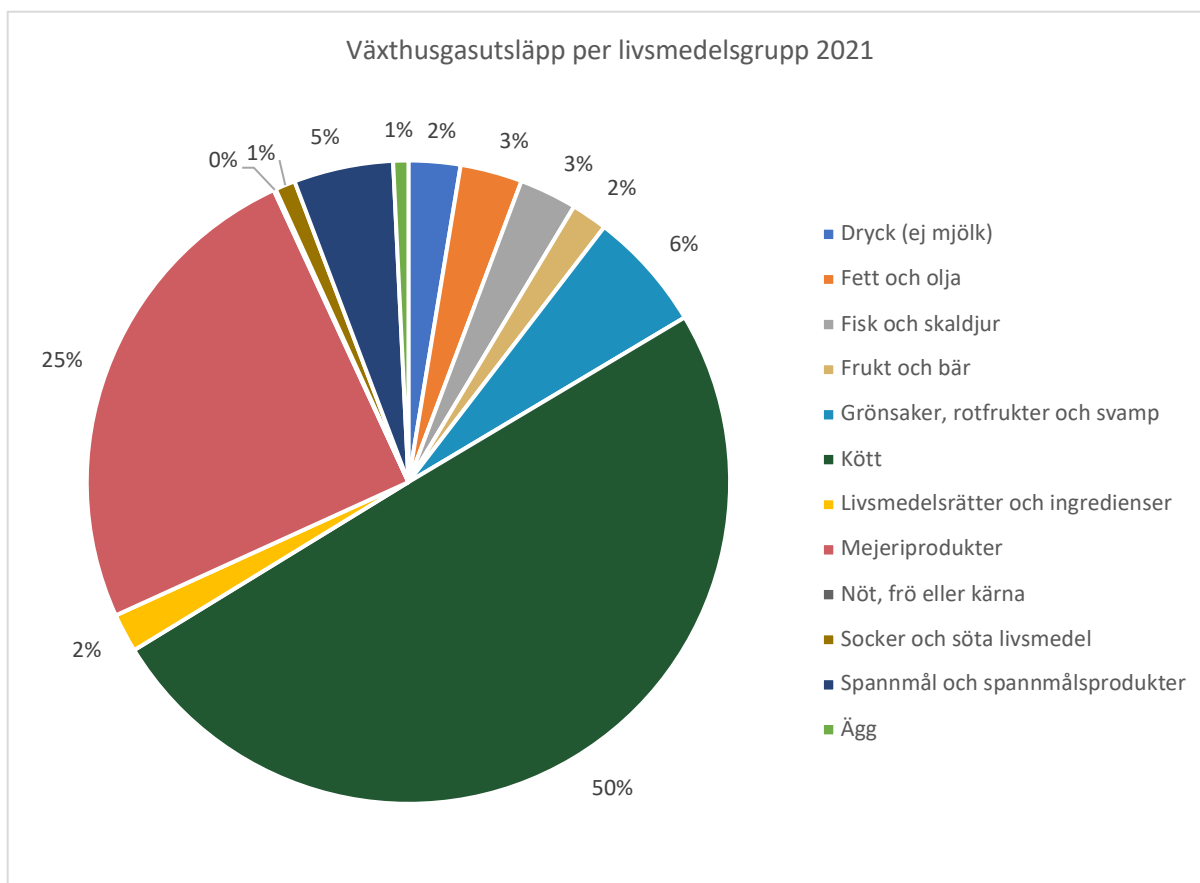
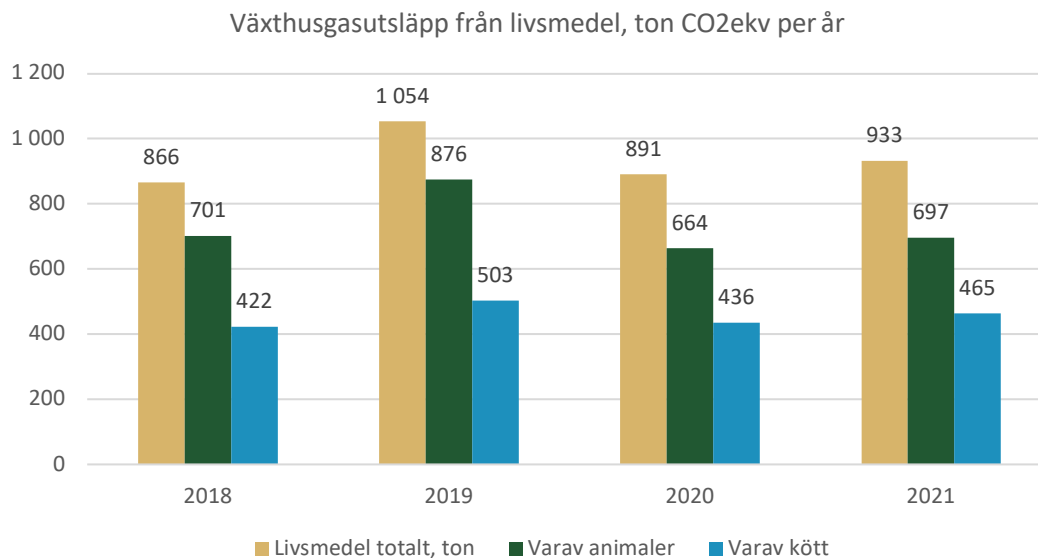
Utsläpp av CO₂ekv, ton per år och utsläppskälla

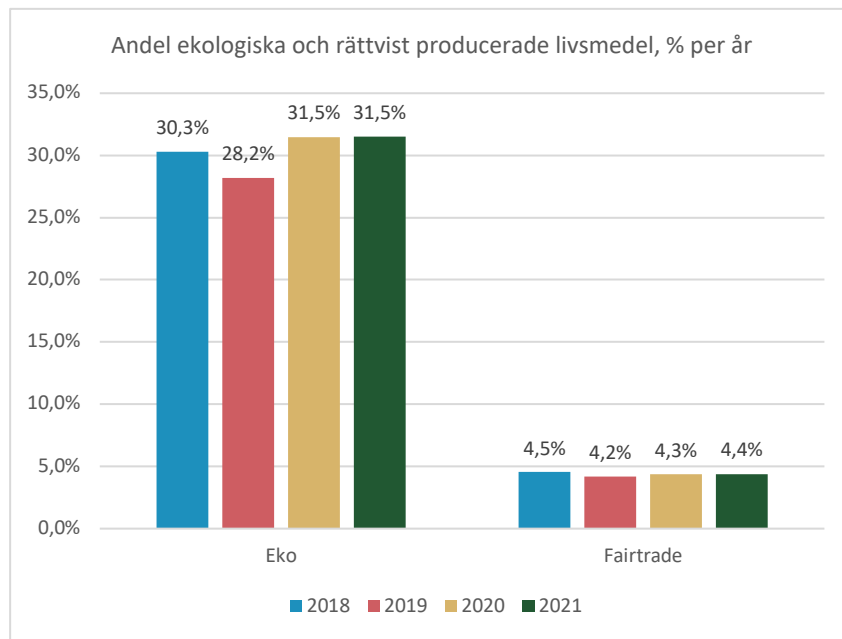

Livsmedel

Utsläppen av växthusgaser (CO₂ekv) från livsmedel på avtal uppgick till totalt 933 ton 2021, varav animaliska livsmedel stod för 74,7 %. Utsläppen per år framgår av diagram 4. Animaliska livsmedel omfattar kött, fisk och mejerivaror, varav köttkonsumtion står för majoriteten av animaliska utsläpp. Utsläpp per livsmedel fördelades enligt diagram 5.

Andel ekologiska livsmedel uppgick till 31,5 % vilket är en siffra som är oförändrad jämfört med föregående år. Andel rättvist producerade livsmedel uppgick till 4,4 % vilket är en marginell ökning jämfört med föregående år. Andelar per år redovisas i diagram 6.

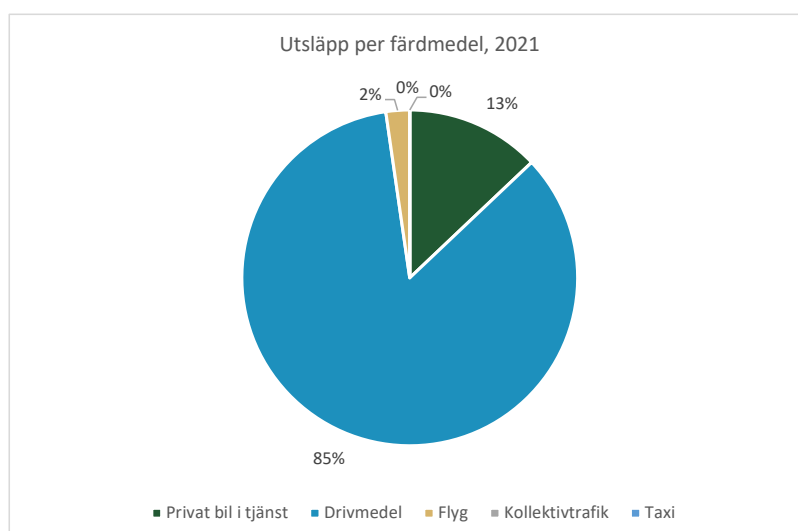
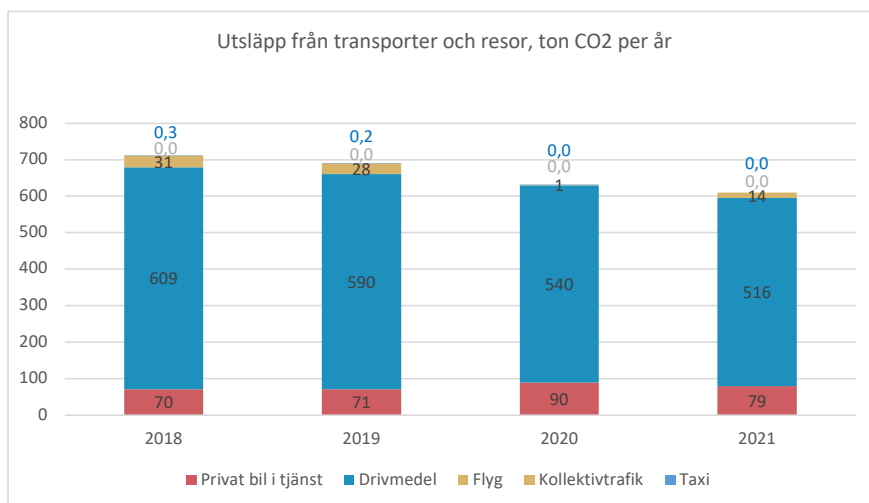

Transporter

Utsläppen från transporter uppgick till totalt 609 ton år 2021 vilket är en reduktion med 22 ton och därmed 3,5 % jämfört med 2020. Antalet flygresor har ökat 2021 jämfört med de få antalet gjorda flygresor under 2020. Utsläppen från drivmedel har minskat med 4,4 %, likaså har utbetal-

ningar för kilometerersättning minskat med 12 % jämfört med föregående år. Det kan troligen härledas till att fler anställda gått tillbaka till arbetet från att tidigare ha arbetat på distans, och därmed nyttjat poolbilarna i större utsträckning än föregående år.

Jämställdhetsredovisning

På den internationella kvinnodagen, 8 mars, 2020 undertecknade Kramfors kommun den europeiska deklarationen för jämställdhet (CEMR). Deklarationen innebär ett politiskt åtagande att verka för jämställdhet inom rollerna som politiskt organ, arbetsgivare och leverantör av välfärdstjänster.

Undertecknandet av CEMR-deklarationen möjliggjorde att Kramfors kommun kunde ansöka om och bli antagna till att delta i Sveriges kommuner och regioners (SKR) satsning ”Modellkommun jämställdhetsintegrering” 2021-2022. Det bygger på systematiska jämförelser mellan deltagarna och ett ömsesidigt lärande genom lärandeträffar, benchmarking. Deltagarna arbetar i grupper om två eller tre, med stöd av mentorer: kommuner eller regioner som tidigare deltagit i konceptet. Kramfors kommun deltar i grupp tillsammans med Vaxholms kommun och har Örnsköldsviks kommun som mentor. Från varje kommun har deltagandet bestått av politiker, hög chef, strateg samt nyckelpersoner. Under 2021 har det varit två lärandeträffar, en i januari och en i september. Däremellan har utbildning skett av nyckelpersoner i förvaltningarna och förvaltningschefer samt nämndernas ordförande. Styrgruppen har träffats kontinuerligt under året och stämt av förbättringsarbetet genom en, av SKR framtagen för konceptet, checklista.

Genomförda förbättringar och politiska beslut som skett under året är till exempel krav på nämnderna från kommunstyrelsen att verksamhetsplaner ska vara jämställdhetsintegrerade, beslut om personalpolitiskt program, enligt beslutet fattat av fullmäktige i december, ägardirektiv, är huvudinriktningen att redovisning av statistik och verksamhetsdata ska ske uppdelat på kön. Vecka 46, under barnrättsveckan, erbjöds medarbetare inom skola

och omsorg samt politiker en föreläsning om våldsförebyggande arbete. Framtagande av ny riktlinje för upphandling påbörjades under året - Kommunen ska ställa krav på att leverantörerna samt dess underleverantörer, i sin affärsverksamhet inte diskriminerar någon på grund av de i lagen angivna sju diskrimineringsgrunderna. Där det är relevant ska jämställdhetsaspekter och de lagliga möjligheter som finns att främja jämställdhet beaktas.

Kramfors kommuns prioriterade områden inom jämställdhetsarbetet utgår från de sex nationella jämställdhetspolitiska målen. Nedan presenteras hur kommunen ligger till i tre av målen

Jämn fördelning av makt och inflytande

I Kramfors kommunfullmäktige, ledamöter och ersättare, är könsfördelningen relativt jämn. 53 % män och 47 % kvinnor.

Ekonomisk jämställdhet

Lönegapet mellan kvinnor och män har sedan 2017 minskat med 4,43 %. 2021 tjänade kvinnorna 97,57 % av vad männen tjänade. 2017 var siffran 93,14 %.

Jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet

År 2021 tog män i Kramfors ut 25 % av föräldrapenningdagarna. Tillfälliga föräldrapenningdagar (VAB) som togs ut av män var 41 %.

Händelser av väsentlig betydelse

Koncernen

Den pågående pandemin har under 2021 fortsatt påverka Höga Kusten Airport kraftigt, både i minskat antal turer och minskat antal resenärer. Antal resenärer under 2021 blev totalt 1 723 passagerare, i nivå med 2020 års passagerarsiffror. Som jämförelse var passagerarantalet före pandemin 8 504 år 2019. Anledningen till de vikande passagerarsiffrorna är pandemin i kombination med flygbolagets planering av tidtabell, vilken har lagts så flygplatsen under i stort sett hela året saknat morgonturer med undantag av några veckor. Pandemin har haft en stor inverkan på flygplatsens ekonomi under 2021, under perioden januari till september fick bolaget stöd från Tillväxtverket.

Under året har Mediateknik bedrivit ett antal utbyggnadsprojekt och exempel på dessa är sträckorna Kramfors – Forsed samt Torsåker – Hällsjö – Ed. Accessnät har också byggts i Lunde, Dal, Hällsjö och Östby. Teknisk uppgradering av stadsnätet har pågått under året för att höja driftsäkerhet och tillgänglighet för bolagets kunder. Större delen av uppgraderingen är utförd under verksamhetsåret och vissa delar kommer att fortsätta under nästa år. Med anledning av det rådande världsläget aktualiseras vikten av stabila och tillgängliga kommunikationer.

Räddningstjänsten Höga Kusten Ådalens operativa verksamhet har under hela året upprätthållits utan större inskränkningar. Speciella restriktioner på grund av pandemin i form av skyddsutrustning och vissa rutiner inne på brandstationen har gällt, men ingenting som har påverkat den drabbade eller insatsernas utförande. Regionen beslutade redan 2020 om att räddningstjänsterna inte skulle larmas på IVPA (i väntan på ambulans) under pandemin. Detta har gällt även under hela 2021, men den verksamheten har nu återupptagits vid årsskiftet 2021/2022.

Under verksamhetsåret 2021 har Krambo och Kramfasts verksamhet fortsatt att präglas av pandemin. I oktober 2021 flyttade personalen in i nya lokaler på Ringvägen 7. Lokalerna har blivit mycket ändamålsenliga samt tillskapande av konferens- och tysta rum är mycket uppskattat.

Ett stort problem för Krambo AB är den stora ökningen av vakanta bostäder i allmännyttan, vilket till stor del beror på att Migrationsverket avvecklat sin verksamhet i kommunen. Vakansgraden ligger på 7,9 % per 2021-12-31 jämfört med 3,1 % 2020-12-31. Den ökade vakansgraden har medfört lägre hyresintäkter jämfört med både budget 2021 och föregående års hyresintäkter.

Kramfast som är ägare av främst verksamhetslokaler och affärslokaler hade under året planerat för att genomföra en satsning på hotell Kramm. Det är närmare 20 år sedan hotellet renoverades och det behövs en insats för att få upp lönsamheten. Projektet hann inte starta under 2021 men bolaget räknar med att genomföra det under 2022.

Kommun

Under snart två år har covid-19-pandemin påverkat kommunens verksamheter. Det har märkts i skolans möjlighet att upprätthålla kvalitet. Långsiktigt kan detta komma att påverka elevernas resultat men på kort sikt ses inte denna kvalitetsbrist.

Avgångselevernas resultat är i nivå eller något bättre än tidigare mycket tack vare extrainsatser i form av t.ex. extra stöd under terminerna och lovskola. Nya tekniska lösningar har gjort sitt inträde inom undervisningen och i kontakt med kommunens medborgare med en hastighet som troligen inte varit fallet utan pandemin.

Vaccineringen av de äldre på kommunens särskilda boenden inleddes den 5 januari, därefter vidtog vaccinering av vårdpersonal och övriga prioriterade grupper. Arbetet med påfyllnadsdoser har pågått under större delen av året.

Under året har även personal i vård- och omsorg erbjudits att snabbtesta sig inför varje arbetspass, med undantag av en kort period under hösten. Arbetet har skett i samarbete med Ådalshälsan. Det har bidragit till en säkrare arbetsmiljö, att medarbetare kunnat känna sig trygga i att inte omedvetet sprida smitta till vårdtagare och brukare.

Den 1 december slog Disaboden upp sina dörrar. Där säljs de produkter som brukare på Navet och Återbruket producerar. Disa, som står för ”delaktig i sitt arbete”, har till uppgift att skapa en meningsfull arbetsdag för människor med en funktionsvariation. Navet, Återbruket, Café Genomfarten, Café Fix och Fixarna erbjuder olika inriktningar och utbud av aktiviteter. Verksamheterna är anpassade efter de behov, förutsättningar och intressen som den enskilde har.

På återvinningens dag den 29 september öppnades Högbergets nya station för återbruk. Tidigare har återvinningscentralen endast kunnat erbjuda lösningar för deponering samt energi- och materialåtervinning. Öppningen av en station för återbruk samt textilinsamling har inneburit en ytterligare service till gagn för Kramfors kommuns medborgare.

Den 29 juni invigdes den nya linbanan i Skule. På grund av pandemin och för att undvika risk för smitta hölls invigningen i ett litet sammanhang. Ett antal särskilt inbjudna gäster närvarade. Medfinansiärer har Docksta bordtennisklubb (DBTK), Region Västernorrland och EU:s strukturpartnerskap i mellersta Norrland varit. Huvudentreprenör var MND Sverige AB. För näringslivet i området och övriga Höga Kusten bedöms linbanan ge en ökad omsättning på cirka 20 miljoner kronor per år och generera en mängd arbetstillfällen.

Den första snabbbladstationen för elbilar i Kramfors kommun driftsattes under året. Den finns stationerad utanför Gallerian Christoffer i Kramfors centrum. Investeringen fick 50 procent investeringsstöd från Klimatklivet. Det är ett viktigt steg i utvecklingen för att bli en hållbar kommun och ligger i linje med kommunens arbete med Agenda 2030. Totalt finns nu 7 laddstationer runt om i kommunen som är uppförda av Kramfors kommun.

Kommunstyrelsen fattade den 13 april beslut om Kramfors kommun inrättande av ett NyföretagarCentrum. Kramfors kommun har, under ett antal år, arbetat för att etablera konceptet NyföretagarCentrum tillsammans med näringslivet som ett komplement till kommunal näringslivs verksamhet och de tjänster Almi ger. Ett NyföretagarCentrum är också en del i arbetet med målsättningen att Kramfors kommun ska ha Västernorrlands bästa företagsklimat 2025. Nyföretagarcentrum finansieras av Kramfors kommun,

ADC Media, Almi, Baker Tilly, Dina Försäkringar, Handelsbanken, Mondy Dynäs och Skidstahus samt företagarföreningen Företagarna.

I mars 2020 undertecknade Kramfors kommun den europeiska deklarationen för jämställdhet (CEMR). Deklarationen innebär ett politiskt åtagande att verka för jämställdhet inom rollerna som politiskt organ, arbetsgivare och leverantör av välfärdstjänster. Undertecknandet av CEMR-deklarationen möjliggjorde att Kramfors kommun kunde ansöka om och bli antagna till att delta i Sveriges kommuner och regioners (SKR) satsning ”Modellkommun jämställdhetsintegrering 2021-2022”. Det bygger på systematiska jämförelser mellan deltagarna och ett ömsesidigt lärande genom lärandeträffar, benchmarking. Arbetet har pågått under hela 2021.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Kommunfullmäktige har det övergripande ansvaret för kommunens verksamheter. Nämnder och styrelser, vilka utses av fullmäktige, har i uppdrag att ansvara för verksamheterna genom reglementen, delegation eller andra beslut. Den centrala styrningen sker via kommunfullmäktiges antagande av mål- och resursplan, som innehåller mål för både verksamhet och ekonomi.

En viktig del av styrningen i kommunen utgörs av organisationens olika styrdokument. Inom vissa områden är lagstiftningen starkt styrande för kommunens verksamhet och ställer krav på att kommunen upprättar styrdokument som exempelvis översiktsplan, jämställdhetsplan och biblioteksplan. I de fall styrdokumentens namngivning och utformning inte regleras i lag krävs en tydlig struktur och en definition av vad de olika styrdokumenterna står för.

Kommunens styrdokument som inte är lagstyrda kan vara av två huvudtyper. Det finns dels dokument som hör hemma i regelstyrningen. De talar om hur organisationen ska möta givna situationer. Sedan finns det dokument som hör hemma i målstyrningen. De beskriver hur man ska agera för att nå ett visst resultat. Exempel på dokument som tillhör regelstyrningen är reglementen, riktlinjer och rutiner. Exempel på dokument som tillhör målstyrningen är vision, program, verksamhetsplan, aktivitets- och handlingsplaner.

Kommunens bolag styrs av bolagsordningar och ägardirektiv. Där framgår kommunens ramar för de kommunala bolagens verksamhet. I övrigt finns även en bolagspolicy som gäller som ett övergripande styrdokument för bolagen.

Planering och uppföljning

Planeringsprocessen består av vårens budgetarbete där kommunfullmäktige fastställer en mål- och resursplan (MRP) i juni för nästkommande år, förutom vid ny mandatperiod då budget tas i november. I MRP ingår vision och mål från kommunfullmäktige, och nämnderna tilldelas en rambudget som är den ekonomiska ramen för verksamhetens omfattning. Kommunfullmäktige beslutar även om en investeringsbudget för respektive nämnd på projektnivå. Utifrån fullmäktiges budgetbeslut upprättar nämnderna en verksamhetsplan under hösten.

Det är av största vikt att alla nivåer i organisationen löpande följer sin verksamhet och vidtar åtgärder vid avvikelser. Såväl verksamhetsresultat som ekonomiska resultat ska följas upp mot verksamhetsplanen. Kommunstyrelsen tar fram anvisningar för en ändamålsenlig uppföljning av kommunens ekonomi, måluppfyllelse, riskhantering inom internkontroll. Nämnderna rapporterar löpande sina bedömningar av ekonomi och verksamhet till kommunstyrelsen som i sin tur gör en helhetsbedömning av utvecklingen.

Rapportering

Den löpande uppföljningen består av följande delar:

- Månadsrapporter,
- rapport vid nämnd/styrelse,
- tertialrapport april med prognos,
- delårsrapport per augusti med delårsbokslut och prognos och
- verksamhetsberättelse och årsredovisning.

Processer och struktur för intern kontroll

Enligt kommunallagen ska nämnderna tillse att den interna kontrollen är tillräcklig och verksamheten bedrivs på ett tillfredsställande sätt. Det är varje nämnds ansvar att genomföra en riskhanteringsprocess. Riskanalysen ska därefter utmynna i en internkontrollplan.

Kramfors kommuns riktlinjer för intern kontroll utgår från vedertagen kontrollmodell som innebär en strävan mot att den interna kontrollen ska vara en integrerad del i det vardagliga arbetet och en naturlig del av det systematiska förbättringsarbetet i verksamheten. Nämndernas och bolagens ansvar innebär att utfärda regler och anvisningar för den egna interna kontrollens organisation, utformning och funktion, årligen fastställa internkontrollplan samt följa upp och vidta åtgärder för att säkra ansvaret inom intern kontroll. Grund för planering och prioritering av internkontrollens omfattning utgörs av en riskbedömning av verksamheten som görs utifrån riskanalyser.

Utifrån den samlade riskbedömningen prioriteras tillsyns-åtgärder inför kommande budgetår i en internkontrollplan som nämnden ska fastställa.

Nämnden ska behandla uppföljningen av intern kontroll i samband med delårsuppföljning och årsredovisning.

Varje nämnd ska sända beslutad internkontrollplan tillsammans med protokollsutdrag till kommunstyrelsen.

Roller och ansvarsfördelning inom kommunkoncernen

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar om resursfördelning och övergripande mål samt styrdokument för dela den kommunala verksamheten.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen leder och samordnar förvaltningen av kommunens angelägenheter och har uppsikt över nämndernas verksamhet. Kommunstyrelsen ansvarar för att

leda och samordna kommunens ekonomi och verksamhet. Kommunstyrelsen ska stödja och ha uppsikt över nämndernas, de kommunala bolagens och kommunalförbundens verksamheter samt leda och samordna planering och uppföljning av kommunens ekonomi och verksamhet.

I kommunstyrelsens uppsiktsplikt ingår att stödja nämnderna samt leda och samordna planering och uppföljning av kommunens ekonomi och verksamhet.

I ansvaret ingår även att kontrollera att nämnderna inom sitt verksamhetsområde följer lagar, föreskrifter, mål och riktlinjer och att den interna kontrollen är tillräcklig. Uppsiktsplikt innebär enligt kommunallagen att kommunstyrelsen ska ha uppsikt över övriga nämnder och kommunens bolag oavsett om de är direkt eller indirekt ägda.

Nämnderna

Nämnderna ska var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de lagar och övriga före-

skrifter som gäller för verksamheten. De ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Detsamma gäller när utförandet av en kommunal angelägenhet lämnats till privat utförare.

Nämnderna ansvarar för att leda och utveckla nämndens verksamheter. Respektive nämnd har huvudansvar för ekonomi- och verksamhetsstyrning inom sina ansvarsområden. Nämnden ansvarar för att styrningen sker i enlighet med kommunens ekonomi- och verksamhetsstyrningsregler.

Kramfors kommunhus AB

Kramfors kommunhus ABs uppgift är att samordna verksamheten i de helägda kommunala bolagen i Kramfors kommun. Bolaget är ett instrument för att styra och följa upp verksamheterna som kommunen bedriver i bolagsform. I kommunhuskoncernen ingår bolagen Krambo AB, Kramfast AB och Kramfors Mediateknik AB.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

En stor del av kommunens verksamhet styrs direkt av olika lagar och regler som kan vara mer eller mindre verksamhetsspecifika. Exempel på det är skollagen och socialtjänstlagen. Därutöver har kommunen ett antal andra riktlinjer och styrdokument som vägleder i det dagliga arbetet.

Målstyrning

Målstyrning är kommunfullmäktiges verktyg att svara upp till de krav kommunallagen ställer om god ekonomisk hushållning. Målstyrningens innehåll beskrivs och beslutas årligen i kommunens mål- och resursplan. Resultaten i målstyrningen följs upp i kommunens delårsredovisning och årsredovisning. Tanken är att en röd tråd ska löpa från visionen och kommunfullmäktiges mål ner till enheternas aktiviteter. Det ska alltså finnas en tydlig relation mellan

det arbete som utförs inom de olika nämnderna, de kommunövergripande målen och visionen.

Styrningen i Kramfors ska präglas av tillit och förtroende till den enskilde medarbetaren och förtroende för professionernas verksamhetsnära kunskap och erfarenhet. Genom detta arbetssätt ska Kramforsbon vara i fokus och helhets-syn uppmuntras.

Delegationsordningen möjliggör handlingsutrymme och samverkansavtalet medbestämmande samtidigt som det finns en tydlighet kring vem som har mandat att göra vad. Det ger goda förutsättningar för medarbetarna, professionen, att påverka sitt arbete och klara sitt uppdrag i sin strävan mot kommunens mål och vision.

Målkedja

Vision: Tillsammans har vi mod att skapa livskraft – i hela vår kommun

**Perspektiv
Kramforsbon
Övergripande mål**

**Perspektiv
Medarbetare
Övergripande mål**

**Perspektiv
Ekonomi
Övergripande mål**

Verksamhetsplaner med nämndmål

Verksamheternas aktiviteter

Vision

Visionen är den mest övergripande nivån i styrmodellen. Visionen är en önskan om hur det ska vara att leva i, arbeta i och besöka Kramfors kommun i framtiden. Visionen ska inspirera och vara vägledande för den kommunala organisationens färdriktning. Det är kommunfullmäktige som beslutar om visionen.

Perspektiv

Kramfors kommuns målstyrning innehåller tre perspektiv. Perspektiven är strategiska områden som kommunen anser vara extra viktiga att arbeta med för att nå fram till visionen. I mål- och resursplan 2021 slogs det fast att kommunens styrning ska utgå från följande perspektiv:

- Kramforsbon
- Medarbetare
- Ekonomi

Kommunfullmäktige beslutar om kommunövergripande mål till varje perspektiv. Målen följs upp genom uppföljning av de aktiviteter som respektive nämnd har beslutat om i sina verksamhetsplaner.

Bedömningsskala måluppfyllelse

Förklaringar till bedömningsskala måluppfyllelsen

Bedömning	Symbol
Ej utvärderad	
Ej uppfyllt	
Delvis uppfyllt	
I hög grad uppfyllt	
Helt uppfyllt	

Perspektiv Kramforsbon

Perspektivet Kramforsbon omfattar alla som bor och verkar i Kramfors kommun. Perspektivet har en tydlig utvecklingsinriktning för kommunens verksamheter liksom för kommunen som plats att bo, leva och arbeta på.

Kommunens verksamheter har hög kvalitet. De arbetsätt, metoder och processer som utgör grunden för verksamheten förbättras och effektiviseras. Kommunen strävar att möta de behov och förväntningar som finns hos de som berörs av kommunens många verksamheter. Det handlar i grunden om organisationens förmåga att skapa värde och leverera rätt kvalitet.

Dialog och samverkan mellan kommun och invånare är viktiga delar i samhällsbygget och bidrar till ökat engagemang och delaktighet. Invånarnas intressen tas tillvara så att de upplever fördelar med att bo, växa upp, utbilda sig, arbeta och åldras i Kramfors kommun.

God verksamhet handlar också om att skapa ett hållbart samhälle. Med hållbart samhälle menas hållbarhet i den bredaste bemärkelsen - ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet. Agenda 2030 är vägledande i hållbarhetsarbetet.

Titel	Bedömning
En god verksamhet med effektiva processer.	

Perspektiv medarbetare

Kommunens verksamheter ska bedrivas på ett hållbart sätt. För att uppnå det är medarbetarperspektivet en förutsättning som skapar framgångar i övriga perspektiv.

Kramfors kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare med fokus på delaktighet och engagerade medarbetare som är stolta över sina uppdrag, med samhällsansvar och som är professionella i sin yrkesutövning.

Ett hållbart arbetsliv, jämställdhet och mångfald, en god kompetensförsörjning, medarbetarskap samt chef- och ledarskap är viktiga pusselbitar i arbetet att nå målet inom medarbetarperspektivet.

Titel	Bedömning
En attraktiv arbetsgivare med delaktiga och professionella medarbetare.	

Perspektiv ekonomi

I perspektivet utvärderas såväl följsamhet mot budget, men även de finansiella målen för kommunen som helhet. Detta understryker vikten av långsiktig verksamhetsplanering och att alla beslut får ekonomiska konsekvenser som måste

följas upp. En ekonomi i balans innebär en hållbar ekonomi där analysen främst omfattar långsiktiga trender istället för enskilda år.

Titel	Bedömning
En ekonomi i balans.	●

Måluppfyllelse

För att det ska gå att bedöma om målen nås, finns ett antal aktiviteter och mått kopplade till målen. Aktiviteterna har följts upp och bedömning har gjorts om i vilken grad aktiviteten är uppfylld.

För att nå kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning har kommunfullmäktige satt kravet att minst hälften av de kommunövergripande målen ska nå upp till sina angivna målnivåer. Dessutom ska balanskravsmålet uppnås.

Kommunfullmäktiges måluppföljning baseras på nämndernas måluppfyllelse. Varje kommunövergripande mål har ett antal nämndmål kopplat till sig. Om 50 % eller mer av nämndmålen är nådda, anses det kommunövergripande målet vara nått. Hänsyn tas även till de kommunövergripande mått som kommunstyrelsen följer för kommunfullmäktiges räkning.

För år 2021 fanns det totalt 3 kommunövergripande mål och bedömningen är att samtliga är helt uppfyllda.

För perspektiv Kramforsbon fanns det totalt nio nämndmål, fem utav dess bedöms vara helt uppfyllda, tre i hög

grad uppfyllda och ett ej uppfyllt. Bedömningen blir att det kommunövergripande målet för perspektiv Kramforsbon är helt uppfyllt.

Perspektiv medarbetare hade fem nämndmål knutna till sig, av dessa bedöms två vara helt uppfyllda, två i hög grad uppfyllda och ett delvis uppfyllt. I kombination med de mått som följs för perspektivet bedöms målet vara helt uppfyllt. De mått som följs redovisas i sin helhet under avsnittet **Väsentliga personalförhållanden**.

Perspektiv ekonomi hade fem knutna till sig, av dessa bedöms två vara helt uppfyllda, två i hög grad uppfyllda och ett delvis uppfyllt. I kombination med de mått som följs för perspektivet bedöms målet vara helt uppfyllt. De mått som följs redovisas i sin helhet under avsnittet **Finansiell analys**.

Målet att kommunen ska klara balanskravet nåddes under 2021.

Kommunen kan därmed sägas ha uppnått kraven på god ekonomisk hushållning.

Finansiell analys

Kramfors kommun redovisar ett resultat för 2021 på närmare 35 mnkr (18 mnkr). I resultatet ingår jämförelsestörande engångsposter med +1,4 mnkr.

Justerat resultat 33 mnkr överstiger årets budget med 18 mnkr respektive 30 mnkr mot senaste prognos.

Årets resultat innebär en förbättring av kommunens resultat jämfört med föregående år med 16 mnkr. Förklaring till resultatförbättringen är att såväl skatter som generella statsbidrag ökat mer än verksamhetens nettokostnader.

Resultat

mnkr	Budget 2021	2021	2020	2019
Årets resultat	15,0	34,7	18,3	-5,7
Skatteintäkter och generella bidrag	1 304,8	1 327,7	1 285,5	1 217,0
Resultat av skatteintäkter och generella bidrag, %	1,1%	2,6%	1,4%	-0,5%

Skatter och nettokostnadsutveckling

Förändring i %	2021	2020	2019
Skatteintäkter	2,6%	-2,1%	2,4%
Generella statsbidrag	4,5%	24,1%	0,8%
Verksamhetens intäkter, utveckling	3,1%	3,3%	-2,1%
Verksamhetens kostnader, utveckling	2,3%	2,1%	-2,0%
Nettokostnadsutveckling	2,1%	3,4%	-2,5%

Skatteintäkterna har ökat med 2,6% mellan åren 2021 och 2022. Även de generella statsbidragen har ökat mellan åren med 4,5%. Skatteintäkterna och de generella statsbidragen har ökat mer än nettokostnaderna mellan åren 2021 och 2020 vilket har bidragit till ett positivt resultat för kommunen.

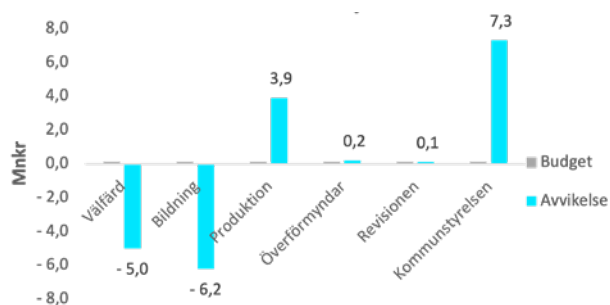
-13 mnkr. Under året fick välfärdsnämnden ett antal riktade statsbidrag, bl.a. God vård för äldre, som gjorde att resultatet blev en förbättring jämfört med augustiprognosen.

Bildningsnämndens negativa avvikelse på -6,2 mnkr förklaras främst av ett underskott inom verksamheterna gymnasium samt vuxenutbildning.

Produktionsnämndens överskott på +3,9 mnkr beror helt på engångsposter av försäljning av fastighet samt upplösning av skuld som intäktsförts inom produktionsnämndens verksamhetsområde.

Kommunstyrelsen visar också ett överskott på +7,3 mnkr jämfört med budget för 2021. Några förklaringar till överskottet är bland annat lägre kostnader för skolskjutsar samt färdtjänst. Även allmän återhållsamhet när det gäller resor och utbildningar under året främst p.g.a. pandemin har medfört lägre kostnader jämfört med budget.

Driftsresultat avvikelse per nämnd 2021.

Diagrammet ovan visar budgetavvikelsen för nämnderna för år 2021.

Välfärdsnämndens underskott på -5,0 mnkr beror till största delen på köp av inhyrd personal för kategorierna sjuksköterskor samt socialsekreterare. Välfärdsnämnden hade en prognos per 31 augusti som pekade på ett underskott på

Skuldsättningsgrad

Tabell över låneskuld kommun och kommunkoncern

Låneskulder till kreditinstitut, mnkr	2021	2020	2019
Låneskulder, koncernen	1 070,2	1 116,6	1 122,0
Skuldsättningsgrad, koncernen	49,3%	52,6%	55,9%
Låneskulder, kommunen	83,7	127,4	127,4
Skuldsättningsgrad, kommunen	6,8%	10,1%	12,8%

Tabell över låneskulder koncern

Låneskulder koncernen, mnkr	2021	Förändring
Kramfors kommun	83,7	-43,7
Krambo AB	626,8	0,0
Kramfast AB	253,2	-2,1
Kramfors Mediateknik AB	100,0	0,0
Höga Kusten Airport AB, 50%	6,5	-0,6
	1 070,2	-46,4

Under året har Kramfors kommun amorterat ett lån på 43,7 mnkr. Även Kramfast och Höga Kusten Airport har gjort några amorteringar på sina lån från Kommuninvest AB.

Investeringar och finansiering

Tabell över investeringar och finansiering

mnkr	2021	2020	2019
Kassaflöde från den löpande verksamheten, se KFA	61,2	140,1	54,5
Bruttoinvesteringar	62,4	51,1	51,1
Självfinansieringsgrad, %	126%	290%	111%

En självfinansieringsgrad över 100 % innebär att årets investeringar har kunnat finansieras med egen intjäning skapad under året utan behov av ny upplåning och/eller av sparad likviditet.

Självfinansieringsgraden baserad på nettoinvesteringar, d.v.s. efter avdrag för erhållna offentliga investeringsbidrag uppgår till 126,4 %.

Soliditet

Tabell över kommunen och kommunkoncernens soliditet

%	2021	2020	2019
Soliditet, koncernen	25%	22%	16%
Soliditet inkl. totala pensionsförpliktelser, koncernen	4%	neg.	neg.
Soliditet, kommunen	31%	27%	32%
Soliditet inkl. totala pensionsförpliktelser, kommunen	10%	3%	0%

Soliditet är ett mått som mäter betalningsförmågan på lång sikt. Talet framräknas genom att mäta hur stor del av kommunens tillgångar som finansieras av eget kapital. Ju större andel eget kapital som finansierar kommunen desto högre och bättre är soliditetstalet.

Soliditeten för Kramfors kommunkoncern fortsätter att utvecklas positivt. Under senaste treårsperioden har soliditeten ökat med 9 %.

Kommunen redovisar en soliditet på 31 % för 2021 vilket är en ökning med 4 procentenheter jämfört med föregående år.

Ett alternativt sätt att beräkna soliditet är att beakta även effekter av ansvarsförbindelser (pensionsskulder) med avdrag för pensionsstiftelsekapitalet.

Kommunens soliditet med det beräkningssättet är för 2021 10 % vilket är en ökning med 7 % jämfört med 2020. Det beror till stor del på kommunens positiva resultat samt pensionsstiftelsekapitalet som ökat mellan åren 2021 och 2020.

För kommunkoncernens visar motsvarande mått 4 %. Nollgränsen är därmed brutet för första gången.

Pensionsåtagande

Tabell över pensionsåtagande

mnkr	2021	2020	2019
Långfristig pensionsavsättning	84,2	74,8	70,1
Ansvarsförbindelse från pensionsystem före 1998	376,2	393,9	411,5
Avgiftsdelen, placeras av anställd	29,2	29,3	29,5
Summa pensionsåtagande	489,6	498,0	511,1
Särskild löneskatt	135,6	138,2	139,7
Summa pensionsåtagande och löneskatt	625,2	636,2	650,8
Avgår Pensionsstiftelsekapital	-232,7	-200,0	-186,3
Totala pensionsåtaganden	392,5	436,2	464,5

Årets totala pensionskostnader inklusive särskild löneskatt uppgick till 97,0 mnkr (84,9) en ökning med ca 12 mnkr jämfört med föregående år. Av ökningen förklaras 11,5 mnkr med att ett nytt livslängdsåtagande gjorts i RIPS.

Pensionskapitalet har ökat med närmare 25 % under de två senaste åren, vilket påverkat totala pensionsåtagandet positivt.

Känslighetsanalys

Tabell över känslighetsanalys

Förändring i mnkr	Koncernen	Kommunen
Ränteförändring, +/- 1%	11,2	0,8
Löneförändring, +/- 1%	7,0	6,4
Heltidstjänster, +/- 10 st	5,0	5,0
Generella statsbidrag för riket, +/- 500 mnkr	0,9	0,9
Förändrad befolkning, +/- 100 st	6,4	6,4
Generell prispförändring, +/- 1%	5,6	5,6
Förändring försörjningsstöd, +/- 10%	2,1	2,1
Förändring försörjningsstöd, +/- 10%	2,1	2,1

Analysen beskriver vad som händer med kostnader och intäkter när omvärldsförändringar påverkar. I tabellen nedan har framräknats den ekonomiska påverkan tänkta scenarier kan få på dels kommunen samt på hela kommunkoncernen.

Oron för hög inflation och därmed högre räntor att vänta, kommer att få påverkningar framför allt för bolag ingående i kommunkoncernen.

Balanskravsresultat

Avstämning av balanskravsresultat 2021

Balanskravet är kommunallagens regelverk för krav på ekonomisk balans mellan intäkter och kostnader. Huvudprincipen vid avstämning är att intäkterna skall överstiga kostnaderna. Justeringar skall i beräkningen göras av samtliga realisationsvinster samt realiserade vinster och förluster i värdepapper.

Uppstår underskott i beräkningen skall återställning ske efter förutbestämda beloppsnivåer inom de tre påföljande åren.

Kramfors kommun har sedan regelns tillkomst år 2000, under åren 2001 till 2017, uppfyllt balanskravet. År 2018 redovisades ett underskott som bedömdes ha uppstått på grund av synnerliga skäl. År 2019 redovisades ett underskott på 7 183 tkr som enligt förslaget skall återställas under åren 2021-2022. Resultatnivån år 2020 medförde att hela underskottet kunde återställas redan detta år.

Enligt kommunallagen har kommuner från år 2013 möjlighet att avsätta medel till resultatutjämningsreserv (RUR) om balanskravsresultatet överstiger:

1. en procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning, eller
2. två procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning, om kommunen eller regionen har ett negativt eget kapital, inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser överstiger 1 procent av summa skatteintäkter samt generella statsbidrag. Kramfors kommun har tidigare år gjort avsättningar med 2,7 mnkr. Innevarande år har avsättning gjorts med 15 600 tkr.

Innevarande år redovisar ett överskott på 16,0 mnkr, efter avsättning till RUR.

Tabell över resultat och balanskravsresultat

Kommunen, tkr	2021	2020	2019
Årets resultat enligt resultaträkningen	34 705	18 321	-5 742
Samtliga realisationsvinster	-3 077	-2 717	-1 441
Samtliga realisationsförluster	671	-	-
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	31 628	15 604	-7 183
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-15 600	-2 700	-
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	-	-	-
Årets balanskravsresultat	16 028	12 904	-7 183

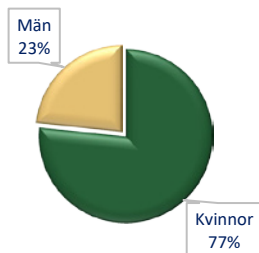
Tabell över redovisning av ackumulerade negativa resultat

Redovisning av ackumulerade negativa resultat	2021	2020	2019
IB ackumulerade ej återställda negativa resultat	-	-7 183	-
Årets balanskravsresultat enligt balanskravsutredningen	-	12 904	-7 183
Synnerliga skäl att inte återställa	-	-	-
UB ackumulerade negativa resultat att återställa inom tre år	-	-	-7 183
UB ackumulerade ej återställda negativa resultat	-	-	-7 183
Varav från 2019 att återställa senast 2020	-	-	-
Varav från 2019 att återställa senast 2021	-	-	-4 800
Varav från 2019 att återställa senast 2022	-	-	-2 383
Summa RUR, efter avsättning/användning	18 300	2 700	-

Väsentliga personalförhållanden

Personal och kompetensförsörjning

Kommunen är den största arbetsgivaren i Kramfors med 1658 tillsvidareanställda medarbetare varav 387 är män och 1271 är kvinnor.

Kompetensförsörjningen är en viktig framtidsfråga för att trygga verksamheternas behov framgent.

Kramfors kommun prioriterar tre utvecklingsområden och tar stöd av Arubamodellen (attrahera, rekrytera, utveckla, behålla och avsluta) i sitt strategiska kompetensförsörjningsarbete.

Kommunen tre utvecklingsområden är:

- Marknadsföra kommunen som arbetsgivare.
- Genomföra riktade aktiviteter till specifika yrkesgrupper.
- Utveckla och behålla kompetens.

Målgrupper för kompetensförsörjningsarbetet är både befintliga medarbetare och potentiella medarbetare. Kommunens medarbetare bidrar till att skapa välfärd och ett fungerande samhälle för alla som bor och vistas i kommunen.

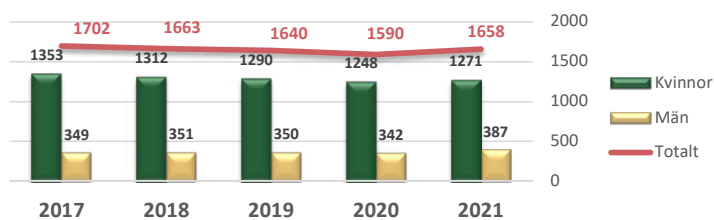
Utveckling antal medarbetare

Antalet tillsvidareanställda 2021 uppgick till 1658 medarbetare, inklusive vilande anställningar, vilket innebär en ökning med 68 medarbetare i gruppen tillsvidareanställda jämfört med 2020.

Anpassade anställningar – anställda enligt kollektivavtal BEA

Den sista december 2021 hade kommunen 76 medarbetare tidsbegränsat anställda på avtalet BEA - "Bestämmelser för arbetstagare i arbetsmarknadspolitiska insatser". Totalt åtta (8) färre anställningar än i december år 2020. Av de 76 anställda är 31 medarbetare kvinnor och 45 är män.

Antal tillsvidareanställda - Utveckling de senaste fem åren

Tillsvidare och månadsanställda enligt kollektivavtalet AB

Antalet tillsvidareanställda 2021 uppgick till 1658 medarbetare. Sett till det totalt anställda har antalet månadsavlönade medarbetare minskat något samtidigt som tillsvidareanställda ökat med 68 personer jämfört med 2020.

Medelåldern för kommunens tillsvidareanställda är 47,1 år, vilket är något lägre jämfört med 2020.

Tabell över antalet anställda

	2020	2021
Anställda, könsfördelning och medelålder	Antal	Antal
Tillsvidareanställda	1590	1658
Tidsbegränsade, månadsavlönade	160	157
Samtliga månadsavlönade	1750	1815
Andel kvinnor %	77 %	75,7 %
Andel män %	23 %	24,3 %
Medelålder tillsvidareanställda	47,7 år	47,1 år

Förvaltningarna i jämförelse

Tabell över antalet anställda per förvaltning

Förvaltningarna i jämförelse -31/12 2021	Tillsvidare	Tids begränsade	Samtliga	Andel kvinnor %	Andel män %	Antal helårsarbetare minus frånvaro
Bildningsförvaltningen	583	88	671	74,5	25,5	585
Välfärdsförvaltningen	831	59	890	80,1	19,9	756
Kommunledningsförvaltningen	114	8	122	70,1	29,9	106
Produktionsförvaltningen	130	2	132	56,7	43,3	114
Kramfors kommun	1658	157	1815	75,7	24,3	1561

Antal medelårsarbetare – anställda enligt kollektivavtalet AB

Medelårsarbetare är ett nyckeltal som baseras på de faktiska arbetade timmarna, d.v.s. närvarotimmar i arbete exklusive timmar för frånvaro.

Antalet medelårsarbetare har minskat med nyckeltalet fem (5) jämfört med 2020. Månadslön har ökat med tre (3) och fyllnads/övertid ökat med en (1). Relationstalet ”Timlön” har dock minskat med åtta (8) och utgör drygt 10 % av den totala arbetade tiden.

Tabell över löneutveckling	Totalt		Andel kvinnor (%)		Andel män (%)	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Månadslön	1303	1306	74,9	74,3	25,1	25,7
Timlön	149	141	63,7	63,5	36,3	36,5
Fyllnads-/övertid	20	21	63,3	63,5	36,7	35,6
Årsarbetare to-talt	1472	1467	73,6 %	73,1 %	26,4 %	26,9 %

Heltid som norm – Heltidsresan

Att göra heltidsarbete till norm är en av de viktigaste jämställdhetsinsatserna som kan genomföras. I kommunen finns ett beslut att alla tillsvidare-anställningar vara på heltid vilket i sig är en framgångsfaktor i arbetet med heltidsresan. Dock arbetar inte alla heltid vilket i praktiken innebär att den faktiska genomsnittliga sysselsättningsgraden är betydligt lägre än den som redovisas. Många, och främst kvinnor, väljer att söka tjänstledigt del av sin heltid och där tjänstledigheten varierar över tid och i omfattning. Den fortsatta utmaningen är att arbeta med att skapa förutsättningar för en hållbar arbetsmiljö i de kvinnodominerade verksamheterna så att fler väljer att arbeta sin heltidsanställning.

Medelsysselsättningsgraden

Medelsysselsättningsgraden har genom åren ökat och landade på 99,21 procent vid årets utgång 2021. Skillnaden i sysselsättningsgrad mellan män och kvinnor är allt mindre. Männens medelsysselsättningsgrad var 99,42 procent och kvinnornas 99,15 procent.

Tabell över medelsysselsättningsgrad

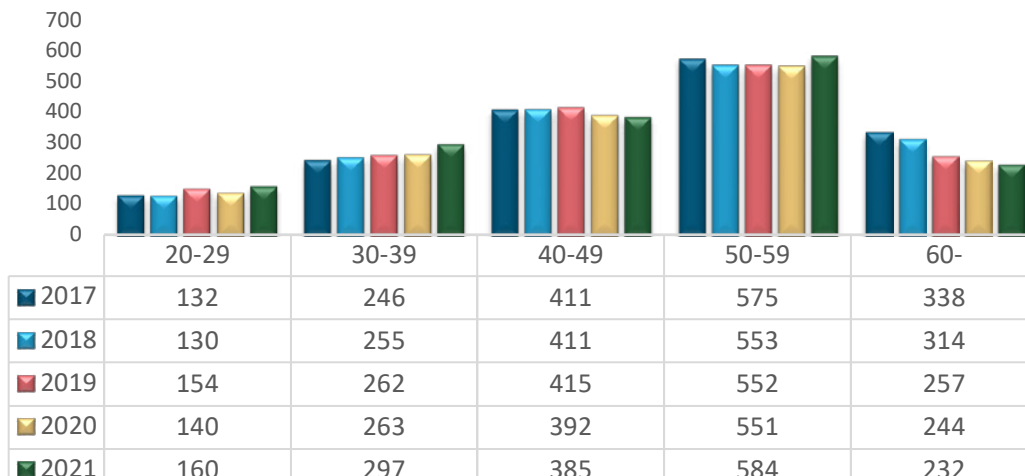
	2017	2018	2019	2020	2021
Kvinnor	97,87	98,04	98,19	99,12	99,15
Män	99,05	98,65	98,66	99,49	99,42
Totalt	98,11	98,17	98,29	99,20	99,21

Åldersstruktur och könsfördelning

Av kommunens 1658 tillsvidareanställda år 2021 var 76,7 procent kvinnor och 23,3 procent män. Medelåldern bland kommunens tillsvidareanställda var 47,1 år. Kvinnor 47,6 år, män 45,6 år.

Åldersfördelning har de senaste fem åren varit relativt oförändrat. En viss ökning kan ses i åldersgrupperna 20-29 samt 30-39 vilket är positivt utveckling då övervägande del av kommunens anställda återfinns inom gruppen 50+.

Åldersfördelning de senaste fem åren

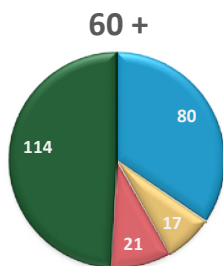

Pensionsprognos

232 medarbetare eller drygt 14 % av de anställda tillhör gruppen 60+ och kan beräknas gå i pension inom de närmaste åren. Av dessa är 182 kvinnor och 50 är män.

Yrkeskategorierna med störst andel kommande pensionsavgångar de närmaste fem åren är undersköterskor, omvårdare, personliga assistenter, stödassistenter, förskollärare, barnskötare, lärare, kockar samt personal inom administrationen. Även flertal chefer tillhör gruppen 60+.

Utifrån åldersstruktur kan vi troligen vänta oss pensionsavgångar i storleksordningen 25-40 personer per år de närmaste fem åren. Svårigheten att bedöma mer noggrant har att göra med i vilken ålder respektive medarbetare individuellt väljer att gå i pension. Idag väljer även fler att kvarstå i anställning efter fyllda 65 år.

- Bildningsförvaltningen
- Kommunledningförvaltningen
- Produktionsförvaltningen
- Valfärsförvaltningen

Personalkostnader

Personalkostnader är den enskilt största kostnaden i budgeten. År 2021 var personalkostnaderna 58 procent av bruttokostnaderna. År 2020 var den 57,7 procent vilket innebär i stort sett en oförändrad andel.

Medellön

Medellönen den 31 december 2021 var 30 802 kr för tillsvidareanställda. För 2021 var kvinnornas medellön 30 624 kr och männens 31 386 kr. Kvinnorna tjänade 97,57 % av vad männen tjänade. Löneskillnaderna mellan kvinnor och män har minskat i jämförelse med 2020.

Tabell över medellön

	2017	2018	2019	2020	2021
Totalt	28 621	29 314	29 863	30 516	30 802
Kvinnor	28 197	28 828	29 552	30 206	30 624
Män	30 271	31 130	31 123	31 651	31 386
Kvinnors lön i procent av männens	93,14	92,61	94,86	95,43	97,57

Obligatorisk redovisning av sjukfrånvaro

Tabell redovisning av sjukfrånvaro					
	2017	2018	2019	2020	2021
Total sjukfrånvaro i % av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid	7,73	7,44	6,84	8,83	8,27
	57,82	55,32	52,06	46,74	37,04
Andel av sjukfrånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 da-gar eller mer	55,32	52,06	46,74	37,20	41,77
	4,61	4,73	4,86	4,60	5,82
Sjukfrånvaron för kvinnor	8,70	8,30	7,60	9,86	9,29
Sjukfrånvaron för män	4,73	4,86	4,60	5,82	5,47
	8,35	8,27	7,68	7,18	9,51
Sjukfrånvaron i åldrarna 29 år eller yngre	5,14	6,42	6,06	8,83	7,82
Sjukfrånvaron i åldrarna 30 – 49 år	7,62	7,41	6,53	7,96	7,95
Sjukfrånvaron i åldrarna 50 år eller äldre	8,27	7,68	7,18	9,51	8,64

Den totala sjukfrånvaron i % av de anställdas ordinarie arbetstid har under 2021 legat kvar på samma nivå som utfallet 2020. Det höga utfallet beror huvudsakligen på effekten av den allt jämt pågående Coronapandemin.

Långtidsjukfrånvaro, 60 dagar eller mer, har dock ökat i jämförelse med utfallet 2020.

Skillnaden i sjukfrånvaro mellan könen är fortsatt närmare 4 procent. Kvinnor sjukfrånvaron 9,29 % och mäns sjukfrånvaro 5,47 %.

Sjukfrånvaron är högst inom åldersgruppen 50 år eller äldre med ett utfall på 8,64 %. Dock är skillnaden mellan de olika åldersgrupperna marginell.

Medarbetarenkät – HME

Under hösten 2021 genomfördes en medarbetarundersökning där en del av enkäten avsåg mäta index ”Hållbart Medarbetarengagemang” (HME).

HME är framtagen av SKR vilket ger möjlighet att på kommunnivå jämföra via Kolada med övriga kommuner i landet. HME-enkäten fokuserar på medarbetarengagemang som bedöms vara en av de viktigaste förutsättningarna för en organisations förmåga att nå goda resultat, ledarskap och styrning.

Syftet med enkäten är att få en bild av hur medarbetare i Kramfors Kommun upplever sin situation.

Tabell över HME-resultat

År	HME	Motivation	Ledarskap	Styrning
2021	81	81	81	82
2020	80	80	80	82
2019	*	79	83	80
2018	79	79	79	81
2017	81	81	79	81

* värde saknas

Resultatet för 2021 visar att det totala HME-värdet landade på 81 och det ligger i nivå med övriga kommuner.

HME-värdena för motivation och ledarskap har ökat, men värdet för styrning ligger i nivå med fjolåret.

Ur Kramfors perspektiv

Kommunens två stora utmaningar som arbetsgivare är kompetensförsörjningen och sjukfrånvaron som har fortsatt att påverkas av Coronapandemin. Många långsiktiga och strategiska områden har fått stått tillbaka, medan andra fortsatt har blivit mer framträdande i ljuset av pandemin. Under året har pandemin påverkat medarbetares och chefers arbetsmiljö och där nya rutiner och arbetssätt varit nödvändiga att skapa. Utvecklingen med att arbeta mer digitalt har varit en framgångsfaktor när verksamheter tvingats ställa om.

Ett fortsatt utvecklingsområde under de kommande åren är arbetet med att minska sjukfrånvaron. Under hösten 2021 startade pilotprojektet ”ökad frisknärvaro” inom äldreomsorgen. Målsättningen är att arbeta proaktivt och förebyggande för att minska medarbetares upprepade korttidsfrånvaro och risken att hamna i långvariga sjukskrivningsperioder.

Förväntad utveckling

SKR, Sveriges Kommuner och Regioner, räknar i sin senaste prognos 2022-02-17 med en starkare utveckling av skatteunderlaget 2021-2023 men svagare 2024-2025. Den starkare utvecklingen beror på att lönesumman visar på en större faktisk ökning de sista månaderna av 2021. Utvecklingen därefter beror på en starkare konjunkturutveckling.

Inflationen har stigit till höga nivåer i främst USA, men även i Europa och i Sverige börjar inflationen att öka. Det beror främst på hög varukonsumtion och efterföljande utbudspå problem samt höga energipriser. Även Rysslands invasion av Ukraina spår på inflationen. Den svenska centralbanken aviserar att styrräntan kommer att höjas tidigare än man förutspått, kanske redan under andra halvåret 2022 eller våren 2023.

Hur Rysslands invasion av Ukraina kommer påverka är för tidigt att säga, men helt uppenbart är att även 2022 kommer att bli ett år då världen, Sverige och den svenska välfärden sätts på prov.

En befolkningsprognos för kommunen togs fram under år 2021. Kramfors kommuns folkmängd förväntas, enligt prognosen, minska till 16 815 invånare år 2030. Detta innebär en minskning i befolkning med 135 personer per år och beräknas gälla alla distrikt i kommunen. En demografisk förändring som kommer ske fram till 2030 är att den stora 40-talistgenerationen kommer uppnå en ålder över 80 år. Antalet invånare som är 80 år eller äldre förväntas öka

med 473 personer, en ökning med 35 % jämfört med år 2020. Detta kommer ha en negativ effekt på försörjningsbördan i Kramfors, vilket på sikt leder till negativa effekter för kommunens ekonomi.

Förutom de ekonomiska och demografiska utmaningarna blir personalförsörjningen allt svårare då den arbetsföra befolkningen minskar samtidigt som allt fler behöver samhällets stöd. Redan före coronapandemin var det uppenbart att det krävs stora förändringar för att klara det kommunala uppdraget de närmaste åren. Antalet äldre ökar i befolkningen, och därmed också behovet av olika välfärdstjänster. Befolkningsprognosen medför att färre personer måste försörja allt fler.

Kramfors kommun har ett finansiellt mål att uppnå en ekonomi i balans och att finansiera investeringar i så långt möjligt med egna medel. Det innebär att kommunens kort- och långsiktiga finansiella handlingsutrymme, i form av soliditet och likviditet behålls. Kommunen har en ansträngd ekonomi och arbetet med stora omställningar pågår igen efter att ha avstannat, är pandemin slog till. Utmaningarna framåt kommer att präglas av omställning och effektiviseringar i verksamheterna samtidigt som befolkningen minskar och åldersstrukturen förändras. För år 2021 uppvisar Kramfors kommun en god måluppfyllelse, vilket ger en bra grund inför kommande års arbete och utmaningar.

Redovisningsprinciper

Redovisningsprinciper

Kramfors kommun följer Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning samt tillämpar rekommendationerna från Rådet för kommunal redovisning (RKR). Enstaka undantag från detta redovisas även i notapparaten.

Den kommunala bolagskoncernen följer årsredovisningslagen och bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning.

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunen och om intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt enligt RKR R2.

Periodiseringar av inkomster och utgifter sker enligt god redovisningssed. Det innebär att inkomster och utgifter bokförs på de perioder de intjänats respektive förbrukats. Den del av inkomst som inte uppfyller kriterierna för intäkt periodiseras och skuldförs i balansräkningen (RKR R2).

Skatteintäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKL:s decemberprognos i enlighet med RKR R2.

Investeringsbidrag

Erhållna offentliga bidrag hänfödda till materiella anläggningstillgångar intäktsförs på ett sätt som återspeglar investeringens nyttjande och förbrukning. Outnyttjad del av bidraget skuldförs i balansräkningen (RKR R2).

Avskrivningar

Planenliga avskrivningar på materiella anläggningstillgångar baseras på ursprungligt anskaffningsvärde och sker linjärt utifrån förväntad ekonomisk livslängd. Avskrivningarna påbörjas månaden efter anskaffning/färdigställande. Mark och konst avskrivs inte.

Huvudsakligen tillämpas avskrivningstider:

- byggnader och anläggningar, 20–60 år.
- maskiner, fordon och inventarier, 3–10 år.

För komponentavskrivning delas varje komponentgrupp upp i sex komponenttyper. Typernas avskrivningstider varierar mellan 10 och 60 år.

Nedskrivningar av anläggningstillgångar (RKR R6)

När indikationer uppkommer på att en anläggningstillgång minskat i värde görs en prövning om värdenedgången är bestående eller inte. Om bestående värdenedgång finns nedskrivs redovisat värde till det beräknade nettoförsäljningsvärdet.

Prövningar av eventuella nedskrivnings- resp. återföringsbehov görs kontinuerligt.

Jämförelsestörande poster redovisas enligt RKR R11 och är poster som inte är extraordinära men är viktiga att uppmärksamma vid jämförelser mellan perioder. Upplysningar om jämförelsestörande poster lämnas i not kopplade till berörda resultatposter i resultaträkningen.

Extraordinära poster redovisas enligt RKR R11 och innebär att posten dels saknar samband med den ordinarie verksamheten, utgör en engångshändelse samt uppgår till ett väsentligt belopp. Extraordinära poster redovisas på separata rader i resultaträkningen och specificeras i not.

Fordringar upptas till de belopp de beräknas inflyta med.

Finansiella tillgångar redovisas enligt RKR R7, vilket innebär att syftet med förvärvet avgör värderingen. När syftet med innehavet är att generera avkastning eller värdeste-gring skall tillgången värderas till verkligt värde fram till dess att de förfaller, avyttras eller löses in. Verkligt värde är ett beräknat marknadsvärde för tillgången, bedömd genom extern värdering alternativt av två oberoende parter som har intresse av att en transaktion genomförs.

Finansiella tillgångar som kontinuerligt är föremål för köp och försäljning klassificeras som omsättningstillgångar.

Finansiella tillgångar som betraktas som stadigvarande klassificeras som anläggningstillgångar och värderas till anskaffningsvärde. När bedömning påvisar att den finansiella anläggningstillgången har ett lägre värde än det redovisade värdet per balansdagen samt att nedgången bedöms vara bestående då görs nedskrivning till det lägre värdet.

Immateriella och materiella anläggningstillgångar

Immateriella samt materiella anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde med avdrag för avskrivningar och eventuella nedskrivningar enligt RKR R4. Nedskrivningar sker i de fall tillgången inte kan nyttjas fullt ut enligt ändamålet eller när en extern värdering påvisar ett lägre värde. Uppskrivningar redovisas när en extern värdering påvisar ett högre värde.

Inga lånekostnader redovisas i anskaffningsvärdet.

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar som är avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod på minst tre år klassificeras som anläggningstillgång. Därtill kommer att belopp understigande ett halvt basbelopp per investeringsobjekt omkostnadsförs.

Leasing (RKR R5)

Ett finansiellt leasingavtal innebär att de ekonomiska riskerna och fördelen med ägandet av ett leasingobjekt övergår från leasinggivaren till leasingtagaren. Alla andra leasingobjekt betraktas som operationella leasingavtal.

Inom kommunen finns hyresavtal av lokaler och fastigheter, som hyrs av ett kommunalt fastighetsbolag med kontraktstider överstigande 15 år, som redovisas enligt reglerna för finansiell leasing.

Avsättningar (RKR R9)

Kramfors kommun redovisar följande avsättningar:

- Avsättningar för pensioner och liknade förpliktelser.
- Andra avsättningar;
 - Avsättning för återställande av marktäkt
 - Avsättningar för återställning beräknas utifrån årlig kalkylerad kostnad i relation till tillförd mängd.
 - Avsättning för rivning av fastighet
 - Avsättningar/upplösningar baseras på årliga bedömningar av kvarvarande arbete.
 - Investeringsfond för Vatten och Avlopp
 - Kommunstyrelsen § 55 med diarienummer KS 2015/151 beslutade att avsättningar skall göras till en investeringsfond för VA. Enligt investeringsplanen skall medlen tas i anspråk för investeringar 2015–2020 och ska successivt upplösas under avskrivningstiden.

Pensioner (RKR R10)

Beräkningen av kommunens och kommun koncernens samlade pensionsåtagande har utförts av Kommunernas Pensionsanstalt KPA.

Samtliga förpliktelser för pensionsåtagande för anställda i kommunen beräknas vid varje tidpunkt gällande RIPS.

För avtal med samordningsklausul utgår beräkningen från förhållanden som är kända vid bokslutstillfället. Om inget annat är känt görs beräkningen utifrån att ingen samordning kommer att ske.

Pensionsförmåner som intjänats före 1998 tas upp som ansvarsförbindelse enligt *Blandmodellen*. Pensionsförmåner som uppstått från 1998 samt garanti- och visstidspensioner

tas upp som avsättningar i balansräkningen. Pensions-skuld redovisas i balansräkning och ansvarsförbindelse inklusive särskild löneskatt. Premier för avgiftsbestämda pensioner intjänade från 1998 redovisas det år som avgiften avser.

En pensionsstiftelse inrättades i början av 2012. Medel på totalt 119,8 mnkr har inbetalats till stiftelsen fram till och med 2021. Till detta har utbetalats särskild löneskatt till skatteverket med 29,1 mnkr, belöpande på inbetalda medel.

Stiftelsekapitalet uppgår per 2021-12-31 till 232,6 mnkr (200,0 mnkr).

Sammanställd redovisning (RKR R16)

I den kommunala koncernen ingår det helägda moderbolaget Kramfors Kommunhus AB som omfattar: Krambo AB, Kramfast AB och Kramfors Mediateknik AB.

I den sammanställda redovisningen ingår Kramfors kommuns pensionsstiftelse samt ett hälftenägande av Höga Kusten Airport AB och Räddningstjänsten Höga-Kusten, som är ett kommunförbund, som ägs med en tredjedel.

Som konsolideringsmetod används s.k. förvärvsmetoden, vilket innebär att övriga juridiska personers egna kapital vid förvärvet har eliminerats i sin helhet. I den sammanställda redovisningen ingår därför endast den del av enhetens egna kapital som tillkommit efter förvärvet.

Tillgångar och skulder samt kostnader och intäkter har upptagits till så stor del som motsvarar kommunens aktieinnehav.

Uppkommer skillnader av regler och principer som tillämpas mellan kommunen och bolagen, har kommuner i dessa fall företrädare framför de kommunala koncernföretagen.

Räkenskaperna i den sammanställda redovisningen är uppställda efter de principer kommunen tillämpar.

Inom koncernen förekommer interna transaktioner mellan de ingående enheterna. Alla sådana transaktioner av väsentlig karaktär elimineras.

Uppskrivningar av anläggningstillgångar elimineras i den sammanställda redovisningen direkt mot eget kapital.

Ekonomisk sammanställning

Resultaträkning

Tabell över resultaträkning

Löpande prisnivå, mnkr	Not	Kommunala koncernen		Kommunen	
		2021	2020	2021	2020
Verksamhetens intäkter	1	592,3	574,9	440,7	427,6
Verksamhetens kostnader	2	-1 747,2	-1 711,2	-1 666,7	-1 629,3
Av- och nedskrivningar	3	-80,8	-81,4	-65,1	-62,8
Verksamhetens nettokostnader		-1 235,7	-1 217,7	-1 291,1	-1 264,5
Skatteintäkter	4	859,6	837,6	859,6	837,6
Generella statsbidrag	5	468,1	447,9	468,1	447,9
Verksamhetens resultat		92,0	67,8	36,6	21,0
Finansiella intäkter	6	1,7	1,9	3,5	4,1
Finansiella kostnader	7	-15,6	-16,9	-5,4	-6,8
Resultat efter finansiella poster		78,1	52,8	34,7	18,3
ÅRETS RESULTAT		78,1	52,8	34,7	18,3

Balansräkning

Tabell över balansräkning

Löpande prisnivå, mnkr	Not	Kommunala koncernen		Kommunen	
		2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Tillgångar					
Anläggningstillgångar					
- Immateriella anläggningstillgångar	8	1,7	0,2	-	-
- Mark, byggnader o tekn anlägggn	9	1 346,9	1 351,5	704,1	730,4
- Maskiner och inventarier	10	154,2	115,6	65,9	37,3
- Pågående nyanläggningar	11	56,7	49,6	-	7,3
- Finansiella anläggningstillgångar	12	18,8	17,7	79,9	79,9
<i>Summa anläggningstillgångar</i>		<i>1 578,3</i>	<i>1 534,6</i>	<i>849,9</i>	<i>854,9</i>
Omsättningstillgångar					
- Förråd, exploateringsfast	13	5,4	4,9	5,4	4,9
- Kortfristiga fordringar	14	145,8	133,7	159,1	152,8
- Kortfristiga placeringar	15	233,9	201,1	-	-
- Kassa och bank	16	208,2	250,3	207,7	249,8
<i>Summa omsättningstillgångar</i>		<i>593,3</i>	<i>590,0</i>	<i>372,2</i>	<i>407,5</i>
Summa tillgångar		2 171,6	2 124,6	1 222,1	1 262,4
Eget kapital, avsättningar och skulder					
Eget kapital	17	547,9	470,0	374,2	339,5
därav årsresultat		78,1	52,8	34,7	18,3
Avsättningar					
- Avsättningar för pensioner o likn. förpliktelser	18	114,8	103,6	104,6	92,9
- Andra avsättningar	19	70,6	67,1	58,5	53,3
<i>Summa avsättningar</i>		<i>185,4</i>	<i>170,7</i>	<i>163,1</i>	<i>146,2</i>
Skulder					
- Långfristiga skulder	20	1 073,9	1 122,9	231,5	304,5
- Kortfristiga skulder	21	364,4	361,0	453,3	472,2
<i>Summa skulder</i>		<i>1 438,3</i>	<i>1 483,9</i>	<i>684,8</i>	<i>776,7</i>
Summa Eget kapital, avsättningar och skulder		2 171,6	2 124,6	1 222,1	1 262,4
Ställda panter och Ansvarsförbindelser					
Ställda panter		Inga	Inga	Inga	Inga
Borgens- och ansvarsförbindelser	22	477,6	499,4	1 454,3	1 478,7

Kassaflödesanalys

Tabell med kassaflödesanalys

(löpande prisnivå, mnkr)	Not	Kommunala koncernen		Kommunen	
		2021	2020	2021	2020
Den löpande verksamheten					
Årets resultat		78,1	52,8	34,7	18,3
Justeringar för ej likviditetspåverkande poster		101,5	65,8	52,6	32,8
Medel från verksamheten före					
förändringar av rörelsekapital		179,6	118,6	87,3	51,1
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital					
Ökning(-)/Minskning(+) av förråd och varulager	13	-0,5	-0,4	-0,5	-0,4
Ökning(-)/Minskning(+) av kortfristiga fordringar	14	-12,1	17,2	-6,3	12,0
Ökning(+)/Minskning(-) av kortfristiga skulder	21	3,4	60,6	-19,3	77,4
Kassaflöde från den löpande verksamheten		170,4	196,0	61,2	140,1
Investeringsverksamheten					
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar	8	-1,5	-	-	-
Investering i materiella anläggningstillgångar	9,10	-132,8	-95,6	-62,4	-51,1
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		4,7	1,4	4,7	2,7
Förvärv av finansiella tillgångar		-33,9	-13,5	-	-
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-163,5	-107,7	-57,7	-48,4
Finansieringsverksamheten					
Upplåning av långfristiga låneskulder		-	4,0	-	-
Amortering av långfristiga låneskulder		-49,0	-0,6	-45,6	-0,3
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	20	-49,0	3,4	-45,6	-0,3
Bidrag till infrastruktur		-	-	-	-
Årets kassaflöde		-42,1	91,7	-42,1	91,4
Likvida medel vid årets början		250,3	158,6	249,8	158,4
Likvida medel vid årets slut	16	208,2	250,3	207,7	249,8
		2021	2020	2021	2020
Justeringar för för ej likviditetspåverkande poster					
Av- och nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar	3,9,10	80,8	81,4	37,4	35,1
Rearesultat försäljning av materiella anläggningstillgångar		-2,4	1,4	-2,4	-2,7
Avsättningar till pensioner och liknande förpliktelse	18	11,2	5,2	11,7	5,8
Andra avsättningar	19	3,5	1,3	5,2	-4,0
Andra ej likviditetspåverkande resultatposter		8,4	-23,5	0,7	-1,4
Justeringar för för ej likviditetspåverkande poster		101,5	65,8	52,6	32,8

Noter

Tabell med noter

(löpande prisnivå, mnkr)	KOMMUNAL KONCERNEN		KOMMUNEN	
	2021	2020	2021	2020
Not 1 Verksamhetens intäkter				
Försäljningsintäkter	100,9	75,0	48,6	40,2
Taxor och avgifter	120,9	116,7	137,2	132,3
Hyror och arrenden	159,4	153,7	48,6	41,6
Bidrag från EU	3,0	5,2	3,0	5,2
Bidrag från staten	180,2	193,2	174,4	186,2
Övriga bidrag	6,6	1,6	8,0	3,3
Övriga försäljningsintäkter	21,3	29,5	20,9	18,8
	592,3	574,9	440,7	427,6
varav jämförelsestörande poster:				
reavinster	-	-	1,4	1,4

Not 2 Verksamhetens kostnader	KOMMUNAL KONCERNEN		KOMMUNEN	
	2021	2020	2021	2020
Kostnader för arbetskraft	-1 115,1	-1 085,3	-1 023,6	-997,9
varav pensionskostnader	-102,2	-91,3	-95,8	-84,9
Fastighetskostnader	-125,2	-159,8	-95,2	-97,7
Lämnade bidrag	-30,4	-22,0	-61,4	-56,0
Material kostnader	-69,8	-70,4	-70,1	-70,5
Tjänste kostnader	-377,7	-336,8	-405,7	-392,7
Bolagsskatt	-0,1	-1,3	-	-
Övriga rörelsekostnader	-28,8	-35,6	-10,7	-14,5
	-1 747,2	-1 711,2	-1 666,7	-1 629,3
varav jämförelsestörande poster:				
omstrukturering av verksamhetslokaler	-	-	-	-9,9
Operationella leasingkostnader				
Framtida minimileasavgifter förfaller enligt följande				
- inom ett år	-100,6	-97,4	-78,1	-75,2
- senare än ett år men inom fem år	-67,2	-56,8	-67,1	-56,4
- senare än fem år	-4,2	-36,2	-4,2	-36,2
	-172,0	-190,4	-149,4	-167,8

Revisionskostnader

Den totala kostnaden för räkenskapsrevision under 2021 för kommunen uppgår till 0,3 mnkr (0,2). Varav kostnad för sakkunnigas granskning av räkenskaperna uppgår till 0,2 mnkr (0,1). Kostnaderna för räkenskapsrevision avser kostnader för granskning av bokföring, delårsrapport samt årsredovisning för räkenskapsåret 2021.

Den totala kostnaden för revision uppgår till 1,6 mnkr (1,5), varav för sakunnigt biträde uppgår till 1,1 mnkr (1,0).

Not 3 Av- och nedskrivningar	KOMMUNAL KONCERNEN		KOMMUNEN	
	2021	2020	2021	2020
Immateriella tillgångar	0,0	0,0	-	-
Mark, byggnader och tekniska anl.	-63,0	-64,9	-54,5	-53,6
Maskiner och inventarier	-17,8	-16,5	-10,6	-9,2
	-80,8	-81,4	-65,1	-62,8
varav jämförelsestörande poster:				
nedskrivning av byggnader	-	-6,9	-	-

Not 4 Skatteintäkter	KOMMUNAL KONCERNEN		KOMMUNEN	
	2021	2020	2021	2020
Preliminär kommunalskatt	835,9	855,2	835,9	855,2
Preliminär slutavräkning innvarande år	20,7	-13,1	20,7	-13,1
Slutavräkningsdifferens föregående år	3,0	-4,5	3,0	-4,5
	859,6	837,6	859,6	837,6

Not 5 Generella statsbidrag och utjämning	KOMMUNAL KONCERNEN		KOMMUNEN	
	2021	2020	2021	2020
Inkomsutjämningsbidrag	263,7	253,0	263,7	253,0
Kostnadsutjämningsbidrag	57,0	54,2	57,0	54,2
Strukturbidrag	1,9	2,0	1,9	2,0
Regleringsbidrag	53,9	18,8	53,9	18,8
Bidrag för LSS-utjämning	33,7	34,6	33,7	34,6
Kommunal Fastighetsavgift	41,5	37,7	41,5	37,7
Generella statsbidrag	16,4	47,6	16,4	47,6
	468,1	447,9	468,1	447,9

Not 6 Finansiella intäkter	KOMMUNAL KONCERNEN		KOMMUNEN	
	2021	2020	2021	2020
Övriga ränteintäkter	1,7	1,9	3,5	4,1
	1,7	1,9	3,5	4,1

Not 7 Finansiella kostnader	KOMMUNAL KONCERNEN		KOMMUNEN	
	2021	2020	2021	2020
Finansiella kostnader avseende pensioner	-1,4	-2,1	-1,3	-1,9
Finansiella kostnader avseende finansiell leasing	-0,2	-0,2	-2,6	-3,0
Övriga räntekostnader	-14,0	-14,6	-1,5	-1,9
	-15,6	-16,9	-5,4	-6,8

Not 8 Immateriella anläggningstillgångar	KOMMUNAL KONCERNEN		KOMMUNEN	
	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Ingående ackumulerade anskaffningsvärde	0,2	0,2	-	-
Årets anskaffningar	1,5	-	-	-
Utgående ackumulerade anskaffningsvärde	1,7	0,2	-	-
Ingående ackumulerade avskrivningar	0,0	-	-	-
Årets avskrivningar	0,0	0,0	-	-
Utgående ackumulerade avskrivningar	0,0	0,0	-	-
Utgående redovisat värde	1,7	0,2	-	-

Not 9 Mark, byggnader och tekniska anläggningar	KOMMUNAL KONCERNEN		KOMMUNEN	
	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Ingående ackumulerade anskaffningsvärde	2 884,7	2 604,5	1 252,4	948,9
IB omklassificering	-8,8	-15,3	-	10,8
Årets anskaffningar	50,1	49,1	30,5	32,4
Årets försäljningar/utrangeringar	-21,5	-107,1	-17,0	-106,9
Omklassificeringar	15,2	342,7	-	367,2
Utgående ackumulerade anskaffningsvärde	2 919,7	2 873,9	1 265,9	1 252,4
Ingående ackumulerade avskrivningar	-1 254,3	-945,1	-717,3	-411,5
IB omklassificering	-1,4	16,9	-	-19,6
Årets avskrivningar	-60,6	-55,1	-26,8	-25,9
Årets försäljningar/utrangeringar	17,8	105,5	14,7	106,9
Omklassificeringar	-1,1	-367,2	-	-367,2
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 299,6	-1 245,0	-729,4	-717,3
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-288,8	-281,9	-	-8,8
IB omklassificering	8,8	-	-	8,8
Omklassificering	-2,2	-	-	-
Årets nedskrivningar, netto	0,5	-6,9	-	-
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-281,7	-288,8	0,0	0,0
Leasingtillgångar fastigheter:				
Ingående redovisat värde	11,4	-	195,3	24,8
Årets förändring av bokfört värde	-2,9	11,4	-27,7	170,5
varav av- och nedskrivningar	-2,9	-2,9	-27,7	-27,7
Utgående redovisat värde	8,5	11,4	167,6	195,3
Utgående redovisat värde	1 346,9	1 351,5	704,1	730,4
Finansiella leasingkostnader				
Framtida minimileasavgifter förfaller enligt följande				
- inom ett år	9,1	9,1	29,6	29,6
- senare än ett år men inom fem år	16,8	25,6	118,3	118,3
- senare än fem år	0,8	1,1	32,2	61,8
	26,7	35,8	180,1	209,7

Not 10 Maskiner och inventarier	KOMMUNAL KONCERNEN		KOMMUNEN	
	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Ingående ackumulerade anskaffningsvärde	294,4	300,2	122,5	134,8
Årets anskaffningar	51,3	21,3	39,2	11,3
Årets försäljningar/utrangeringar	-44,2	-87,8	-17,5	-84,3
Omklassificeringar	1,7	60,7	0,0	60,7
Utgående ackumulerade anskaffningsvärde	303,3	294,4	144,2	122,5
Ingående ackumulerade avskrivningar	-178,8	-189,6	-85,2	-99,6
Årets avskrivningar	-17,8	-16,3	-10,6	-9,2
Årets försäljningar/utrangeringar	44,1	87,8	17,5	84,3
Omklassificeringar	3,5	-60,7	0,0	-60,7
Utgående ackumulerade avskrivningar	-149,0	-178,8	-78,3	-85,2
Utgående redovisat värde	154,2	115,6	65,9	37,3

Not 11 Pågående nyanläggningar	KOMMUNAL KONCERNEN		KOMMUNEN	
	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Ingående redovisat värde	49,6	-	7,3	-
Omklassificeringar	-	26,9	-	-
Årets Investeringar	31,4	25,2	-	7,3
Färdigställda anläggningar	-24,3	-2,5	-7,3	-
Utgående redovisat värde	56,7	49,6	0	7,3

Not 12 Finansiella anläggningstillgångar	KOMMUNAL KONCERNEN		KOMMUNEN	
	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Aktier och andelar i koncernbolag				
Kramfors Kommunhus AB	-	-	72,0	72,0
Höga Kusten Airport AB	-	-	0,3	0,3
Räddningstjänsten Höga Kusten - Ådalen	-	-	-	-
	-	-	72,3	72,3
Andra aktier och andelar				
Kommunivest Ekonomisk förening	6,7	6,7	6,7	6,7
Västernorrlands Länstrafik AB	0,7	0,7	0,7	0,7
Garantia Ekonomisk förening	0,1	0,1	0,1	0,1
Norrskog Ekonomisk förening	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostkustbanan AB	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga	0,1	0,1	0,1	0,1
	7,6	7,6	7,6	7,6
Övriga finansiella anläggningstillgångar				
Uppskjuten skattefordran	10,7	9,5	-	-
Övriga	0,5	0,6	-	-
	11,2	10,1	-	-
Utgående redovisat värde	18,8	17,7	79,9	79,9

Not 13 Förråd mm	KOMMUNAL KONCERNEN		KOMMUNEN	
	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Va-material mm	2,1	1,6	2,1	1,6
Exploateringsfastigheter	3,3	3,3	3,3	3,3
Utgående redovisat värde	5,4	4,9	5,4	4,9

Not 14 Kortfristiga fordringar	KOMMUNAL KONCERNEN		KOMMUNEN	
	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Kundfordringar	30,7	41,6	24,3	33,2
Interimsfordringar	91,7	79,7	85,4	73,5
Övriga kortfristiga fordringar	23,3	12,3	49,4	46,1
Utgående redovisat värde	145,8	133,7	159,1	152,8

Not 15 Kortfristiga placeringar	KOMMUNAL KONCERNEN		KOMMUNEN	
	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Kortfristiga placeringar	233,9	201,1	-	-
Utgående redovisat värde	233,9	201,1	-	-

Not 16 Kassa och Bank	KOMMUNAL KONCERNEN		KOMMUNEN	
	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Koncernkonto	207,6	249,7	207,6	249,7
Kassa och bankbehållning	0,6	0,6	0,1	0,1
Utgående redovisat värde	208,2	250,3	207,7	249,8

Not 17 Eget kapital	KOMMUNAL KONCERNEN		KOMMUNEN	
	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Ingående eget kapital	470,0	423,7	336,8	322,6
Korrigerig ingående eget kapital	-	-6,4	-	-
Resultatutjämningsreserv	-	-	2,7	-
Effekter av ändrade redovisningsprinciper:				
- Finansiell leasing	-	-	-	-1,4
Avrundning	-0,2	-0,1	-	-
Årets resultat	78,1	52,8	34,7	18,3
Utgående redovisat värde	547,9	470,0	374,2	339,5
Varav avsättning till resultatutjämningsreserv (RUR)	-	-	15,6	2,7

Not 18 Avsättning till pensioner	KOMMUNAL KONCERNEN		KOMMUNEN	
	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Specifikation - avsatt till pensioner				
Särskild avtals/ålderspension	92,4	83,3	84,2	74,8
Summa pensionskuld	92,4	83,3	84,2	74,8
Löneskatteskuld	22,4	20,3	20,4	18,1
Utgående redovisat värde	114,8	103,6	104,6	92,9
Avsatt till pensioner				
Ingående avsättning	103,6	98,4	92,9	87,1
Årets avsättning	14,0	9,0	13,5	8,6
varav:				
- Nyintjänad pension	8,8	6,7	8,4	6,5
- Ränte- och basbeloppsuppräknig	1,4	2,1	1,3	1,9
- Ändrat livslängdsantagande i RIPS	3,6	-	3,6	-
- Pension till efterlevande	0,2	0,8	0,2	0,8
- Övriga poster	0,0	-0,6	0,0	-0,6
Årets pensionsutbetalningar	-5,1	-4,8	-4,1	-3,9
Förändring av löneskatteskuld	2,2	1,0	2,3	1,1
	114,8	103,6	104,6	92,9
Senaste aktualiseringsgrad	0,96	0,96	0,96	0,96
Totala pensionsåtaganden				
Avsättningar	114,8	103,6	104,6	92,9
Ansvarsförbindelse	467,5	489,4	467,5	489,4
Korfristig del av pensionskuld	54,4	53,6	53,1	52,3
Avgår: Pensiostiftelsekapital	-232,7	-200,0	-232,7	-200,0
	404,0	446,6	392,5	434,6

Not 19 Andra avsättningar	KOMMUNAL KONCERNEN		KOMMUNEN	
	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Ingående avsättningar	66,6	61,7	53,3	57,3
Årets avsättningar	6,2	11,7	6,2	2,3
Årets upplösningar	-2,2	-6,3	-1,0	-6,3
	70,6	67,1	58,5	53,3
Objektsspecifikation				
Avsättning VA-fond	30,2	27,9	30,2	27,9
Avsättning för återställande av Högbergstippen	28,3	25,4	28,3	25,4
Avsättning för Rivning av fastigheterna: Bollsta 15:1 och Bollsta 18:1	5,9	8,5	-	-
Uppskjuten skatteskuld	6,2	5,3	-	-
Utgående redovisat värde	70,6	67,1	58,5	53,3

Not 20 Långfristiga skulder	KOMMUNAL KONCERNEN		KOMMUNEN	
	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Skulder till kreditinstitut	1 067,9	1 114,2	83,7	127,4
Skulder till dotterbolag	-	-	-	0,5
Finansiell leasingkuld	5,7	8,7	176,6	176,6
Utgående redovisat värde	1 073,6	1 122,9	304,5	304,5
Förfallotider på skulder till kreditinstitut				
Därav förfall inom 1 år	2,5	2,5	-	-
Därav förfall inom 2 - 5 år	795,3	1,3	-	-
Därav förfall senare än 5 år	272,3	1 112,9	83,7	127,4
	1 070,1	1 116,7	83,7	127,4
Sammanställning finansiella leasingavtal				
Därav förfall inom 1 år	2,9	2,9	28,8	28,4
Därav förfall inom 2 - 5 år	5,5	8,3	117,3	113,6
Därav förfall senare än 5 år	0,3	0,4	30,5	63,0
	8,7	11,5	176,6	205,0
Räntebindningstid och ränta på skulder till kreditinstitut				
Genomsnittlig ränta, %	1,28%	1,28%	1,46%	1,46%

Not 21 Kortfristiga skulder	KOMMUNAL KONCERNEN		KOMMUNEN	
	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Räntebärande skulder	5,4	5,4	28,8	28,4
Leverantörskulder	83,6	80,6	68,6	65,2
Pensionsavsättningar	54,4	53,6	53,1	52,3
Interimskulder	178,1	177,6	130,3	139,3
Skulder till koncernbolag, koncernkonto	0,0	-	134,8	146,7
Skulder till staten	38,3	40,7	36,9	39,6
Övriga kortfristiga skulder	4,7	3,2	0,8	0,7
Utgående redovisat värde	364,7	361,0	453,3	472,2

Not 22 Borgen och ansvarsförbindelser	KOMMUNAL KONCERNEN		KOMMUNEN	
	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Borgensförbindelser				
Borgen och andra förpliktelser gentemot kommunägda bolag	-	-	989,2	994,9
Kommunalt borgens- och förlustansvar för eignahem mm	0,1	0,4	0,1	0,4
	0,1	0,4	989,3	995,3
Ansvarsförbindelser pensioner				
Ingående ansvarsförbindelse	412,0	429,5	412,0	429,5
Ränte- och basbeloppsuppräknig	13,8	13,3	13,8	13,3
Övriga poster	-3,1	-3,5	-3,1	-3,5
Årets utbetalningar	-28,8	-27,3	-28,8	-27,3
Summa pensionsförpliktelser	393,9	412,0	393,9	412,0
Särskild löneskatt	95,5	100,0	95,5	100,0
Utgående ansvarsförbindelse	489,4	512,0	489,4	512,0
Övriga ansvarsförbindelser				
Garantibelopp Fastigo	0,7	0,7	-	-
Återbetalningsskyldighet för bidrag	9,2	-	-	-
	9,9	0,7	-	-
Summa borgen- och ansvarsförbindelser	499,4	513,1	1 478,7	1 507,3

Kramfors kommun har i juni 2005 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 292 kommuner och landsting/regioner som per 2021-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförpliktelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Kramfors kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2021-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 510 966 139 138 kronor och totala tillgångar till 518 679 716 010 kronor. Kramfors kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 1 187 350 201 kronor (0,23237%) och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 1 205 933 577 kronor (0,23250%).

Driftsredovisning

Tabell över driftsredovisning

Driftsredovisning mnkr	Intäkter		Kostnader		Netto		Netto
	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2021	Budget 2021	Netto Budget avvikelse 2021
Välståndsnämnden	128,2	129,6	-697,0	-687,3	-568,9	-563,9	-5,0
Bildningsnämnden	155,7	146,3	-618,1	-594,5	-462,5	-456,2	-6,2
Produktionsnämnden	234,7	220,4	-264,5	-248,5	-29,8	-33,7	3,9
Överförmyndarnämnden	0,0	0,1	-3,2	-3,2	-3,2	-3,4	0,2
Revisionen	-	-	-1,6	-1,5	-1,6	-1,6	0,0
Kommunstyrelsen	32,5	28,2	-225,5	-212,9	-193,0	-200,4	7,3
Finansförvaltning	8,4	7,9	-0,3	-21,0	8,1	14,6	-6,5
Justeras: Poster som ej är hänförliga till Verksamhetens intäkter och Verksamhetens kostnader enligt resultaträkning	-118,7	-104,9	143,7	76,9	25,0	36,6	-11,6
Summa verksamheter	440,7	427,6	-1 666,7	-1 692,1	-1 225,9	-1 208,0	-17,9

Driftredovisningen visar ett underskott på -17,9 mnkr mot budget för år 2021.

Välståndsnämndens underskott på -5,0 mnkr är betydligt bättre än vad prognosen per 31 augusti visade. Då befarade välståndsnämnden ett underskott på -13,0 mnkr. Förbättringen beror till stor del på riktade stadsbidrag som är av engångskaraktär. Vid ingången av år 2021 hade verksamheten ett omställningsbehov motsvarande 23,9 mnkr. Även 2021 var ett år där pandemin påverkade både intäkter och kostnader i hög utsträckning. Det har även medfört att arbetet med handlingsplaner för omställning av verksamheten till sin tilldelade ram inte har kunnat effektueras under 2021. Därför är den ekonomiska situationen för Välståndsnämnden fortfarande ansträngd vilket gör att det ekonomiska utfallet på "endast" -5,0 mnkr ser bättre ut än vad det egentligen är.

Bildningsnämndens underskott mot budget blev -6,2 mnkr. Det är sämre än vad prognosen per 31 augusti visade. Då trodde man på ett i stort sett nollresultat jämfört med budget. Bildningsnämnden gick in i 2021 med ett ofinansierat underskott på 9,6 mnkr. Underskottet fördelades ut på alla verksamheter med handlingsplaner. Tyvärr har delar av sparåtgärderna inte genomförts vilket bidragit till årets underskott med -6,2 mnkr. Det är framförallt inom verksamheterna gymnasium och vuxenutbildning som sparåtgärderna inte verkstälts fullt ut.

Produktionsnämnden visar ett överskott på +3,9 mnkr jämfört med budget. Det är främst ett antal engångsposter som gör att nämnden visar ett överskott för 2021. Det är

reavinst 1,5 mnkr av försäljning av fastighet som ger ett överskott samt även upplösning av en post i balansräkningen (bidrag 3,8 mnkr från Krambo) som ska redovisas som intäkt i driften. Utan dessa engångsposter hade produktionsnämnden troligtvis visat ett underskott i stället.

Kommunstyrelsen visar ett överskott på +7,3 mnkr jämfört med budget. Alla avdelningar och enheter förutom fritid och kultur visar överskott i sin driftredovisning. Överskotten beror till stor del på påverkan av pandemin vilket gjort att många resor och utbildningar inte har genomförts som planerat eller genomförts digitalt vilket har minskat kommunens kostnader för resor och hotell. Även ett antal vakanta tjänster inom förvaltningen har bidragit till överskottet. Under en stor del av året har utbildning inom bildningsförvaltningen genomförts digitalt vilket har medfört ett överskott inom verksamheten skolskjutsar. Även färdtjänstkostnaderna har under året varit markant lägre än budget utifrån betydligt lägre volym resande av färdtjänstberättigade.

I driftsredovisningen finns även redovisning av kostnader för pensioner och finansiell leasing. De posterna finns under finansförvaltning samt under posten justering av poster som inte är hänförliga till verksamhetens intäkter och verksamhetens kostnader. Pensionskostnaderna blev betydligt högre än budgeterat beroende på ändrat livslängdsantagande för män. Även posten för finansiell leasing gav ett underskott jämfört med budget.

Investeringsredovisning

Tabell investeringsredovisning mnkr

Nämnd	Budget	Grundbudget	Tilläggsbudget	Redovisat	Avvikelse
Välståndsnämnden	2,5	2,5		1,4	1,1
Bildningsnämnden	2,0	2,0		1,7	0,3
Produktionsnämnden	49,8	34,5	15,3	31,9	17,9
Kommunstyrelsen	5,6	3,0	2,6	27,4	-21,8
Summa	59,9	42,0	17,9	62,4	-2,5
Grundbudget KF 2020-10-26 § 103	42,0				
Tilläggsbudget KS 2021-04-13 § 53	17,9				
	59,9				
Bland 2021 års större investeringar 62,4 mnkr märks:					
Projekt Skuleberget	24,5				
Infrastruktur Kungsgatan	6,1				
IT utrustning	3,9				
Herrskogs avloppsreningsverk	4,7				
Högberget	2,7				
Multiarena Nyland	0,7				
Latbergsbacken belysning	0,6				

Investeringarna för 2021 blev 62,4 mnkr vilket är drygt 10 mnkr högre jämfört med 2020. Total investeringsbudget inklusive tilläggsbudget för 2021 var 59,9 mnkr. Kommunen erhöll offentliga investeringsbidrag på 16,0 mnkr. Budgetöverdraget hos kommunstyrelsen på -21,8 mnkr beror på projekt Skuleberget. Projektet är budgeterat till 38

mnkr med en kommunal finansiering på 10 mnkr. Resten finansieras med privata och offentliga medel. De offentliga medlen redovisas i balansräkningen för att upplösas i samma takt som investeringen avskrivs, d.v.s. under 20 år. Nedan finns en sammanställning över projektets längd och finansiering.

Tabell över finansieringen av projekt Skulebergets linbana

Investering	2020	2021	2022	Totalt
Linbana mm	7,4	24,5	6,1	38,0
Finansiering				
Kommunal	7,4	2,6		10,0
Offentligt (EU+Region)	0,2	13,8	11,8	25,8
Privat	1,8	0,4		2,2
Summa Finansiering	9,4	16,8	11,8	38,0

Under 2021 har en stor ombyggnad av Kungsgatan genomförts. Investeringen för projektet blev 6,1 mnkr vilket var 1,3 mnkr högre än budgeterat. Den kommunala budgeten var på 2,8 mnkr plus ett investeringsbidrag från Trafikverket på 2,0 mnkr.

Välståndsnämnden

De senaste årens pandemi har till stor del påverkat välståndsnämndens verksamhet. Man har fått ställa om till ett nytt "normalt" som innebär nya arbetssätt och en ökad patientsäkerhet som är kostnadsdrivande.

Välståndsnämnden ska i samverkan med andra förvaltningar och det omgivande samhället, främja goda levnadsförhållanden och tillhandahålla vård, omsorg, stöd och service till familjer och enskilda som behöver det. Barn och unga, äldre, personer med funktionsnedsättning, beroendeproblematik och personer som vårdar närstående är de grupper vars behov särskilt ska uppmärksammas.

Verksamheten styrs till stora delar av speciallagstiftning där socialtjänstlagen, lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga, lag om vård av missbrukare i vissa fall samt hälso- och sjukvårdslagen är de mest tillämpliga. Socialförsäkringsbalk, föräldrabalk, patientsäkerhetslag och migrationslagstiftning är exempel på annan lagstiftning som styr verksamheten.

Verksamheten har haft en organisation med en övergripande förvaltningsledning, en avdelning för administration och information, en avdelning för kvalitetsledning och hälsa samt tre verksamhetsområden; stöd, vård och omsorg (SVO), individ- och familjeomsorg (IFO) samt funktionsstöd (FS).

Uppföljning av mål

Ett aktivt arbete har under året skett i verksamheterna med att omsätta välståndsnämndens mål till aktiviteter. Goda exempel finns där enhetschefer och medarbetare tillsammans har tagit fram aktiviteter som haft tydlig koppling till målen.

Perspektiv Kramforsbon

Under året har en mängd aktiviteter genomförts för att Kramforsbon ska få den kommunala service och det stöd den har rätt till och behöver. Pandemin har till viss del påverkat möjligheten att genomföra en del aktiviteter.

Exempelvis har man inom hemtjänsten Höga kusten har man utbildat sig inom IBIC (individens behov i centrum) och genom det skapat en ökad förståelse för den röda tråden från biståndsbedömning till genomförandeplanen och det arbete som utförs hemma hos brukaren. Vid uppföljning av genomförandeplaner finns nu en ökad förståelse för hur allt hänger ihop.

Måluppfyllelsen bedöms högre jämfört med delårsuppföljningen då alltför verksamheter rapporterar det utifrån genomförda aktiviteter. Målet om att Kramforsbon ska kunna förvänta sig en evidensbaserad omsorg med fokus på individen och betoning på trygghet, respekt och ett gott välbefinnande i alla åldrar bedöms vara i hög grad uppfyllt.

Perspektiv medarbetare

Allt fler verksamheter jobbar med tempmätningar för att mäta upplevd arbetsmiljö i samband arbetsplatsträffar, så kallade Menti-mätningar. Det är ett enkelt sätt för att mäta nuläge och trivsel på arbetsplatsen och skapa dialog utifrån resultatet. Fokus på många arbetsplatser har varit arbetsglädje.

Det finns många goda exempel på aktiviteter som görs i verksamheterna, för att nämna några så har Sundbrolund utvecklat samverkansträffar med de fackliga ombuden inför arbetsplatsträffar för att utveckla samverkan. Kapte-

nens äldreboende har infört morgongympa som ett led i sitt arbetsglädjearbete. Insatserna behöver inte alltid vara så stora utan det viktigaste är att det görs.

Utifrån genomförda aktiviteter görs den samlade bedömningen att målet om att medarbetarna ska känna sig uppskattade, vara delaktiga i verksamheternas mål och uppleva arbetsglädje delvis är uppfyllt. Det är på väg åt rätt håll även om det finns mycket kvar man kan göra.

Perspektiv ekonomi

Verksamheterna har fortsatt sitt arbete för att försöka få en ekonomi i balans, en mängd aktiviteter genomförs för att verksamheten ska bli effektiv och minska på kostnader. Det handlar om allt från att se över schemaläggning, brukartid och samplanering till att ekonomi finns med som en stående punkt på arbetsplatsträffar på vissa arbetsplatser.

Den samlade bedömningen är att målet om att välståndsnämnden ska ha god förvaltning och redovisa en ekonomi i balans delvis uppfylls då ett aktivt arbete bedrivs för att göra annorlunda för att minska på kostnader och bli mer effektiv.

Ekonomisk sammanställning

Mnkr	Utfall jan- dec 2020	Utfall jan – dec 2021	Budget jan – dec 2021	Avvikelse jan- dec 2021	Budget helår 2021	Prognos helår 2021	Avvikelse budget/prognos helår
Intäkter	- 129,6	-128,2	-96,9	31,3	-96,9	-107,4	10,6
Personal- kostnader	461,4	474,4	470,6	-3,8	470,6	478,9	-8,3
Övriga kostnader	225,9	222,7	190,2	-32,5	190,2	205,4	-15,3
Summa	557,7	568,9	563,9	-5,0	563,9	576,9	-13,0

Verksamheten redovisar ett resultat på -5,0 mnkr vilket är en påtaglig förbättring jämfört med prognosen vid delårsbokslutet per sista augusti då prognosen var -13 mnkr. Detta beror till stor del på riktade stadsbidrag som är av engångskaraktär. I början av 2021 hade verksamheten ett omställningsbehov motsvarande 23,9 mnkr, detta har inte kunnat effektueras då pandemin drivit kostnader. Pandemins påverkan på förvaltningens ekonomi gör att det resultatmässigt inte liknar något annat. Detta gäller både beträffande intäkter och kostnader och det gör att det ekonomiska utfallet ser betydligt bättre ut än vad det egentligen är. Den ekonomiska situationen för välfärdsnämnden är ansträngd och omställningsarbetet försvåras av den pågående pandemin.

Resultatet är kraftigt förbättrat av tillfälliga medel som var av engångskaraktär 2021. Dessa tillfälliga medel har förbättrat resultatet med cirka 41 mnkr.

Personalkostnaderna är något högre än budgeterat, de stora budgetavvikelserna finns på intäkterna som är 31,3 miljoner mer än budgeterat och övriga kostnader som är 32,5 miljoner högre än budget.

För att kompensera för löneökningar kopplat till den årliga löneöversynen har totalt 7,2 mnkr tilldelats förvaltningen från lönereserven för perioden april till december, detta har fördelats till respektive enhet.

Den tillfälliga ramförstärkningen för 2021 som kommunfullmäktige fattade beslut om 2021-09-27 motsvarande 13,0 mnkr har inte inarbetats i detaljbudgeten per verksamhetsområden utan redovisas i sin helhet centralt.

Covid-19

Pandemin har gjort att organisationen slitit oerhört hårt under en lång tid och det påverkar arbetssätt som medför extra kostnader där verksamheten bara till viss del kompenseras. Delar som påverkat verksamhetens kostnader:

- Kohortvård, vilket medfört stora behov av personalförtätning inom särskilt boende.
- Kostnader för inköp av skyddsutrustning och övrigt material.
- Användandet av skyddsutrustning, vilket medfört produktivetsminskning vid insatser till misstänkta och bekräftat smittade brukare.
- Extra resurser, som tillsatts för att hantera samordning, försörjning, hantering, lagerhållning, distribution, inventering och fördelning av förbrukningsmaterial och personlig skyddsutrustning.

Kramfors kommun var den första kommunen i länet, kanske i Sverige som införde antigenester så kallade snabbtester för personal som en arbetsmiljöåtgärd i december 2020. Testningen pågick fram till september 2021 och återupptogs åter i december på grund av den ökade smittspridningen. Innan testningen pausades hade totalt cirka 80 asymtomatiska personer fått ett positivt svar att de var smittade. Detta har förutom att det varit en arbetsmiljöåtgärd motverkat kostnader verksamheten kunnat få på grund av stor smittspridning som stoppats och det har räddat liv!

Framtid

Så här i inledningen av 2022 är smittspridningen väldigt hög i hela landet av den nya så kallade omikronvarianten av Coronaviruset. Verksamheten är hårt ansatt av en hög frånvaro för tillfället. Det finns indikationer på att den snart två år långa pandemin lider mot sitt slut och att smittan inte längre kommer bedömas vara en samhällsfarlig sjukdom inom kort. Det vi inte riktigt vet är hur det "nya normala" blir och vilken påverkan det får på verksamheten. Sannolikt kommer man under lång tid framåt ha insatser för att öka patientsäkerheten som i sin tur ökar kostnaderna. I vilken omfattning är svårt att bedöma.

Förvaltningen har ekonomiska utmaningar att hantera och en stor omställning behövs där vi behöver fortsätta arbetet med att göra annorlunda för att bli mer effektiva och jobba smartare. Det i kombination med kommunens demografiska struktur och folkhälsoläget är en utmaning som behöver lösas.

Kompetensförsörjningen är en utmaning för hela välfärdssektorn just nu. En god arbetsmiljö där medarbetarna upplever arbetsglädje och trivsel är en viktig grund för att vara en attraktiv arbetsgivare. Det ska vi utveckla tillsammans för med stolta medarbetare skapar vi bästa möjliga välfärd för Kramforsbon.

Tillsammans har vi mod att skapa livskraft – i hela vår kommun!

Bildningsnämnden

Utöver det som föreskrivs om nämnder i kommunallagen samt under kapitel 1 och 2 i reglementet för styrning och ledning i Kramfors kommun gäller bestämmelserna i reglementet för bildningsnämnden.

Nämnden fullgör kommunens uppgifter enligt speciallagstiftningar, främst:

- Skollagen som styr förskoleverksamhet och skolbarnomsorg.
- Skollagen och vad som där sägs om det offentliga skolväsendet för barn och ungdomar gällande förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola och gymnasiesärskola samt vuxenutbildning.
- Lag och förordning om yrkeshögskolan.

Nämnden ansvarar också för kommunens bibliotek och kulturskola samt arbetsmarknadsenheten.

Uppföljning av mål

Perspektiv Kramforsbon

Under snart två år har covid-19-pandemin haft världen i sitt grepp. Detta har haft stor påverkan på verksamheternas möjlighet att upprätthålla kvalitet och långsiktigt kommer detta att påverka resultaten. På kort sikt ses inte denna kvalitetsbrist. Avgångselevernas resultat är i nivå eller något bättre än tidigare mycket tack vare extrainsatser i form av t.ex. extra stöd under terminerna och lovskola.

Men det finns många signaler på att distans – och fjärrundervisning under lång tid påverkar resultaten negativt och forskningen är entydig i sitt budskap att det mänskliga mötet är mycket viktigt i lärandesituationen.

Personalen har gjort ett fantastiskt jobb under pandemin och klarat den flera år långa akuta situationen med beröm godkänt. Nya tekniska lösningar har gjort sitt inträde inom undervisningen och i kontakt med kommunens medborgare med en hastighet som troligen inte varit fallet utan pandemin.

Bildningsnämndens mål om att verksamheterna når goda resultat över tid bedöms vara i hög grad uppfyllt.

Perspektiv medarbetare

Hösten 2021 genomfördes medarbetarenkäten. Svarsfrekvensen var hög och 470 medarbetare har deltagit i enkäten. Frågorna har 5 svarsalternativ från stämmer mycket dåligt till stämmer mycket bra där mittenalternativet är stämmer varken bra eller dåligt.

På påståendet ”Mitt arbete känns meningsfullt” har 64 % av kvinnorna och 59 % av männen svarat stämmer mycket bra och 32 % av kvinnorna och 34 % av männen har svarat stämmer ganska bra.

På påståendet ”Min närmaste chef visar förtroende för mig som medarbetare” har 57 % av kvinnorna och 61 % av männen svarat stämmer mycket bra och 28 % av kvinnorna och 33 % av männen har svarat stämmer ganska bra.

På påståendet ”Jag är insatt i mån arbetsplats mål” har 56 % av kvinnorna och 52 % av männen svarat stämmer mycket bra och 39 % av kvinnorna och 45 % av männen har svarat stämmer ganska bra.

På frågan "Om du gör en helhetsbedömning, hur nöjd är du med din nuvarande arbetssituation" ser resultatet ut enligt följande:

Tabell över resultat från medarbetarundersökningen 2021

	Kvinna	Man
Väldigt missnöjd	1,49 %	0 %
Missnöjd	8,93 %	4,5 %
Varken nöjd eller missnöjd	18,5 %	13,51 %
Nöjd	42,86 %	51,35 %
Väldigt nöjd	28,57 %	30,63 %

I december startade förvaltningen på övergripande nivå, en arbetsmiljökartläggning för att genomlysna chefernas arbetsmiljö, då arbetsbelastning, styrkedjan och chefernas ansvar och roller behöver genomlysas.

Nämndens mål om delaktiga och engagerade medarbetare och chefer bedöms vara i hög grad uppfyllt.

Perspektiv ekonomi

Under året har månadsbokslut redovisats och dessa har stärkt uppföljningen av ekonomin. Verksamhetsområdena förskola, grundskola och bibliotek samt arbetsmarknadsenheten och yrkeshögskolan inom VGA har följt budget. Gymnasiet och vuxenutbildningen har successivt byggt

på sina underskott under året. Det var också gymnasiet och vuxenutbildningen som gick in med stora utmaningar redan under budgetarbetet där verksamhetsvolymerna överskred budgetmedlen.

Inför delårsbokslutet per den 31 augusti 2021 genomfördes budgetuppföljningssamtal med samtliga chefer och förvaltningens ekonomer. Därefter följde samtal med verksamhetscheferna och förvaltningschef. Varje chef gjorde sin bedömning av det troliga utfallet för året. Här behöver processen förfinas för framtiden. Optimistiska chefer trodde på ett bokslut nära budget och det speglade också prognosen.

De två sista månaderna syns också en stor ökning av kostnader ej relaterade till personal. Olika typer av inköp ökade och på totalen ökade underskottet. Personalkostnaderna samma tidsperiod höll budget.

Ett viktigt verktyg i det fortsatta arbetet är att förfinas budgetarbetet och säkerställa att kostnader bokförs på rätt ställe så uppföljningen blir säkrare.

Nämndens mål om en ekonomi i balans bedöms vara i hög grad uppfyllt.

Ekonomisk redovisning

	Utfall Jan - Dec 2021	Budget Jan - Dec 2021	Avvikelse Jan - Dec 2021	Budget helår 2021	Återstår helår 2021
Resultaträkning summa	462,5	456,2	-6,2	456,2	-6,2
INTÄKTER/INKOMSTER	-153,8	-150,9	2,9	-150,9	2,9
KOSTNADER/UTGIFTER	74,1	70,6	-3,5	70,6	-3,5
KOSTNADER FÖR ARBETSKRAFT	379,4	365,9	-13,5	365,9	-13,5
ÖVRIGA VERKSAMHETSKOSTNAD	130,5	135,2	4,7	135,2	4,7
ÖVRIGA VERKSAMHETSKOSTNAD	31,8	32,9	1,0	32,9	1,0
ÖVRIGA INTÄKTER O KOSTNAD	0,3	2,5	2,2	2,5	2,2
KONTOGRUPP 9	0,1	0,2	0,0	0,2	0,0

Trots minskning av bidraget från Migrationsverket bibehålls utfallet mot budget med öknings från andra myndigheter. Förvaltningens samlade intäkter ökar med 2,8 mnkr med bra utfall av såväl sålda utbildningar som interkommunala ersättningar. Flertalet av statsbidragen är kopplade till specifika insatser.

Personalkostnaderna överstiger budget med 13,5 mnkr varav handlingsplanen utgör 9,6 mnkr. Man kan dock inte med det slå fast att handlingsplanen inte skulle vara uppfyllt till någon del då flera av de sparåtgärder som planen innehåller berör andra områden än personal och har gett

utfall på andra håll i resultaträkningen. Oavsett handlingsplanens andel av avvikelsen har enheterna sammantaget inte lyckats hålla sin budget för arbetskraft.

"Övriga kostnader" är ett brett spektra av samtliga kostnader utöver personal och uppvisar ett samlat överskott mot budget med 4,4 mnkr.

Framtid

Förändringar i barn- och elevantal från de yngsta till vuxna inom bildningsnämndens verksamhetsområde ställer krav på förmåga att ställa om.

Antalet barn inom förskolan förväntas minska något de närmaste åren men inte överallt. Förskolans organisation måste vara flexibel och politiskt mod krävs både när verksamheten krymper och när den växer. Behovet av förskoleplatser ökar i centrala Kramfors men minskar i bland annat Bollsta, Nyland och Nordingrå.

Nedläggningen av Migrationsverkets kontor i Kramfors och därmed minskat mottagande av nyanlända syns i minskat elevantal i våra skolor. I övrigt har antalet elever inom grundskolan stabiliserats. Dock är det en organisatorisk balansgång för de mindre skolorna att få en skolorganisation som fungerar med varierat antal elever i de olika årskullarna.

Gymnasiet står inför den stora elevminskning som grundskolan just gått igenom. Dock ingår Kramfors gymnasieskolor i en regional samverkan där det är viktigt att skolans utbud möter det eleverna vill söka. Kramfors gymnasieskola och gymnasiesärskola har fått bra respons från Väster-norrlands elever och ett minskat elevantal på hemmaplan behöver inte leda till krympande verksamhet.

Vuxenutbildningen står under ständig förändring för att möta utbildningsbehoven i samhället. Campus Kramfors profilerar sig som en utbildningsarena för både grundläggande och gymnasial utbildning samt yrkeshögskoleutbildningar och uppdragsutbildningar.

Arbetsmarknadsenhetens roll och uppdrag växer. Möjligheten att utveckla antalet arbetsarenor utreds som en möjlighet för SFI-studerande som behöver gå vidare ut i arbetslivet.

Här axlas också det viktiga uppdraget att slussa ungdomar som hamnat utanför skolan eller arbetsmarknaden tillbaka till studier och arbete.

Bildningsförvaltningens flesta verksamheter är nu mitt i projektet nyanländas lärande, ett samverkansprojekt med skolverket som löper under 2,5 år. Det handlar både om ett språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt som digitala stödsystem och fungerande överlämningar mellan olika stadier och skolformer.

Ännu är pandemin högst påtaglig och många förändringar har varit nödvändiga. En del i detta är den digitala utvecklingen mot fler alternativ att genomföra undervisning på. När tiden återgår till ett mer normalläge är de digitala lösningarna här för att stanna. Det kommer att stärka kunskapsinhämtandet och möjliggöra lösningar för fler elever än vi historiskt tillbaka kunnat erbjuda. Denna utveckling välkomnas!

Inför framtiden behöver särskilt fokus finnas på kompetensutvecklingsinsatser för personalen för att komma ifatt med den kompetensutvecklingskuld som pandemin orsakat och särskilda satsningar måste göras för elever som tappat värdefull undervisning under samma period. Kompetensförsörjning är en annan stor utmaning där många vägar till fler med rätt kompetens måste användas. Här kan digitala utveckling vara en nyckelfaktor.

Inför 2022 går vi in med ungefär samma underskott i ryggen som för ett år sedan men med ett gediget budgetarbete ute i enheterna har en budget tagits fram som totalt i förvaltningen slutar i balans. Det kommer bli en utmaning för rektorer och chefer att hålla i men 2022 är första året på länge som behovet av ekonomisk handlingsplan inte föreligger. Bildningsnämndens verksamheter antar framtidsutmaningen!

Produktionsnämnden

Produktionsnämnden ansvarar för tekniska avdelningen, där ingår enheten för avfall och återvinning, gata/park, VA-verk och VA-drift. Där ingår även ansvaret för kommunens egna fastigheter inklusive att samordna kommunens egna och hyrda lokaler. Produktionsnämnden ansvarar även för kostavdelningen och IT-drift. Den 28 juni 2021 flyttade verksamheten kommunadministration från kommunstyrelsen till produktionsförvaltningen men den ekonomiska överflyttningen skedde först 1 januari 2022.

Uppföljning av mål

Perspektiv Kramforsbon

Nämnden gör bedömningen att utifrån utförda aktiviteter leder nämndens verksamheter mot de politiskt satta målen. Målet om en god verksamhet med effektiva processer är helt uppnått.

Perspektiv medarbetare

Nämnden gör bedömningen att utifrån utförda aktiviteter leder verksamheternas arbete mot de politiskt satta målen. Målet om att vara en attraktiv arbetsgivare med delaktiga och professionella medarbetare är helt uppnått.

Perspektiv ekonomi

Nämnden gör bedömningen att utifrån utförda aktiviteter leder verksamheternas arbete mot de politiskt satta målen. Målet om en ekonomi i balans är helt uppnått.

Det ekonomiska resultatet visar på ett överskott med 3,9 Mkr vilket är ett bättre resultat än vad som prognostiserats vid delåret. En bidragande del till överskottet finns i engångsintäkter som nämnden har haft under året.

Ekonomisk redovisning

Konto	Utfall jan - dec 2020	Utfall jan - dec 2021	Budget jan - Dec 2021	Avvikelse utfall/ budget för peri-oden	Budget helår 2021	Prognos helår 2021	Avvikelse bud- get/prognos helår
Intäkter	-220.4	-234.5	-219.2	15.3	-219.2	-226.2	7.0
Personal- kostnader	62.2	62.7	65.5	2.8	65.5	63.5	2.0
Övriga kostnader	186.3	197.7	187.5	-10.2	187.5	196.4	-8.9
Summa	28.2	29.8	33.7	3.9	33.7	33.7	0.0

Framtida utmaningar

Kostavdelningen har ökat sina priser med 3 % år 2022. Trots det har enheten ett för lågt portionspris i relation till faktiska kostnader. Det finns även ett sparbetning på 766 000 kr. Redan nu i inledningen på året kan man se att livsmedelspriserna ökar mer än tidigare. Samtidigt ökar även transportkostnader pga. det ökade priset på bränsle. Sedan tidigare har det funnits mål om att andelen ekologiska inköp, nu kommer ambitionsnivån att behöva sänkas pga. ekonomiska skäl. På grund av pandemin kommer färre portioner säljas under inledningen p å2022. Det kommer bli en stor utmaning att få årets budget att gå ihop.

Tekniska avdelningen har stora utmaningar på flera områden. Generellt ser vi ökade kostnader både för transporter, el och exempelvis kemikalier. Inom VA bör investeringsbudgeten utökas så att vi kommer närmare behovet av uppdateringar och effektivare utrustning. Gata/Park behöver både utveckla sin gröna sida med mera tillgänglighetsgjord grönska och gatuunderhållet. Avfall och återvinning kommer vara en enhet där stora förändringar i verksamheten kommer ske de närmaste åren. Insamling av

avfall fastighetsnära är ett koncept som kommer att utvecklas över tid. När Högbergets deponi är färdig behöver den avslutas och iordningsställas. För det avsätts medel årligen. Denna avsättning behöver ökas och mer medel fonderas för den kommande sluttäckningen.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har ansvar för kommungemensam ledning och utveckling, men också för näringslivsfrågor, samhällsplanering och gemensamma ekonomi- och personalfrågor. Sedan 2019 är kommunstyrelsen byggnadsnämnd, nämnd inom miljö- och hälsoskyddsområdet och myndighetsnämnd enligt andra lagstiftningar. Med ingång från april 2020 finns en digitaliseringsenhet under kommunstyrelsen.

Efter den 6 september 2021 flyttades den administrativa enheten från kommunledningsförvaltningen till produktionsförvaltningen. Budgetmässigt har ingen förändring gjorts under 2021 med anledning av detta, den trädde i kraft först i januari 2022 varpå den administrativa enheten följs upp i kommunstyrelsens uppföljning för 2021.

Uppföljning av mål

De kommunövergripande målen var utgångspunkt för kommunstyrelsen när de fastställde sin verksamhetsplan i november 2020. Respektive enhet utarbetade aktiviteter som utgick från styrelsens mål. Förvaltningen och verksamheterna har utgått från kommunens värdegrund, vision, de politiskt satta målen samt de särskilda uppdrag kommunstyrelsen formulerade inför 2021. Förvaltningen och verksamheterna har också utgått från Agenda 2030, de nationella målen för jämställdhet och de nationella målen för folkhälsa.

Vid helåret kan det konstateras att flera planerade aktiviteter och projekt har påbörjats och genomförts, medan några inte har genomförts som planerat.

Perspektiv Kramforsbon

Under 2021 har ett av kommunstyrelsens uppdrag slutförts, övriga är i hög grad uppfyllda eller delvis uppfyllda, utifrån det blir den sammanlagda bedömningen att kommunstyrelsens mål om en god livsmiljö är i hög grad uppfyllt. De uppdrag och aktiviteter som inte har slutförts under året kommer att fortsätta in på år 2022.

Perspektiv medarbetare

Under 2021 slutfördes flera av de utdelade uppdragen, dock inte samtliga. Det har under året gjorts kompetenshöjande

insatser på flera håll och arbetsmiljön har varit i ständig fokus. Sjukfrånvaron följs och rapporter kring den och övriga personalläget lämnas vid varje kommunstyrelse. Resultatet från 2021 års medarbetarundersökning visar på ett gott resultat för kommunledningsförvaltningen.

Den ackumulerade sjukfrånvaron i % av arbetstid på kommunledningsförvaltningen visar på en ökad sjukfrånvaro i jämförelse med 31 december 2020 med 0,59 procentenheter.

Utifrån färdiggraden av de utdelade uppdragen och de mått som kommunstyrelsen följer under perspektiv medarbetare blir den sammanlagda bedömningen för förvaltningen i hög grad uppfyllt.

Perspektiv ekonomi

Av de tre uppdragen är två delvis uppfyllda och det tredje är pausat i väntan på ev. lagändring med anledning av utredningen om en effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner. Utfallet för helåret är att kommunstyrelsen lämnar ett överskott på 7,4 mnkr.

Den sammanlagda bedömningen för förvaltningen är att målet är i hög grad uppfyllt.

Ekonomisk redovisning				
mnkr	Utfall 2020	Utfall 2021	Budget helår 2021	Avvikelse utfall/budget
Intäkter	-28,2	-32,5	-24,1	8,4
Personalkostnader	71,1	75,4	76,5	1,1
Övriga kostnader	141,8	150,1	148,0	-2,1
Summa (Intäkter/Kostnader)	184,7	193,0	200,4	7,4

Utfallet för helåret är att kommunstyrelsen lämnar ett överskott på 7,4 mnkr. Det härrör bland annat från att samtliga verksamheter under kommunstyrelsen uppvisade ett positivt resultat under 2021 och att de politiska verksamhe-

terna fullmäktige, kommunstyrelse och valnämnd uppvisar också överskott utifrån inställda och färre sammanträden än budgeterat under året.

Framtid

Kommunen har en demografisk utveckling som visar på att kostnaderna ökar i en snabbare takt än vad de kommunala intäkterna gör. Det bildas ett gap mellan de framtida intäkterna och kostnaderna, vilket på sikt innebär utmaningar för hela organisationen. Konsekvensen är att det behövs ett omfattande effektiviseringsarbete för den kommunala verksamheten.

Det kan även konstateras att försörjningsbördan är fortsatt högre i Kramfors än för Sverige som genomsnitt. En högre/stigande försörjningsbörda leder på sikt till negativa effekter på kommunens ekonomi. Enligt den befolkningsprognos som är framtagen för Kramfors kommun beräknas folkmängden i kommunen att minska med ungefär 130 perso-

ner per år fram till 2030. Under den perioden kommer även den stora 40-talistgenerationen att uppnå en ålder över 80 år, vilket även det påverkar försörjningsbördan negativt.

För att kunna hantera dessa utmaningar krävs ett omfattande arbete med att tydliggöra och standardisera processer för att på ett bättre sätt stödja kärnverksamheterna och samtidigt fortsätta anpassa och utveckla de egna processerna.

Ska det lyckas krävs ett fortsatt arbete med nya arbetssätt och ny teknik för att kommunen ska ha kapacitet att möta framtidens utmaningar och behov.

Överförmyndarnämnden

Överförmyndarnämnden ansvarar för att överförmyndarverksamheten i kommunen bedrivs i enlighet med reglerna i föräldrabalken samt andra författningar som reglerar frågor knutna till överförmyndarverksamhet. Nämndens huvuduppgifter är att utöva tillsyn och kontroll över förmyndare, gode män och förvaltare (ställföreträdare). Syftet med tillsynen av ställföreträdare är att förhindra att barn eller vuxna (huvudmän) som inte själva kan ta tillvara sin rätt i samhället missgynnas ekonomisk eller rättsligt. Nämnden rekryterar och utbildar även ställföreträdare och prövar tillståndsärenden i enskilda fall. Överförmyndarnämnden är från och med 2019 tillika jävsnämnd. Som sådan har nämnden uppdraget att besluta i ärenden om tillsyn och övrig myndighetsutövning där kommunstyrelsen på grund av jäv inte själva kan fatta beslut.

Från och med 2022-01-01 har sammanslagning av Kramfors och Härnösands överförmyndarförvaltningar gjort. Samverkan utgår från bestämmelser i kommunallagen.

Uppföljning av mål

Perspektiv Kramforsbor

Nämnden hade som mål under 2021 att Kramforsbor med behov av god man eller förvaltare ska få hjälp, det målet uppnåddes i sin helhet under 2021. Nämnden hade två aktiviteter knutna till målet, dels att handläggningstiden inte ska överskrida 6 månader och att i de fall den gör det så ska den som har behov av hjälp kontaktas.

Inget utav ärenden under året tog längre tid än 6 månader att utreda.

Överförmyndarnämndens mål om att säkerställa en god tillsyn över ställföreträdarna nåddes. Nämnden hade två indikatorer under året, 80 % granskade och arvoderade årsräkningar innan 30 juni och 100 % granskade och arvoderade innan 30 september. Båda indikatorerna nåddes.

Under rådande pandemi har nämnden inte kunnat genomföra utbildning i vanlig ordning med träffar. Verksamheten har därför skapat en skriftlig instruktion samt film för att underlätta redovisningen för ställföreträdarna. Både instruktionen och filmen finns tillgängliga på kommunen webbplats.

Nämnden hade ett mål under 2021 om att engagera fler Kramforsbor som ställföreträdare, på grund av pandemin

har nämndens planerade aktivitet med en kulturkväll med mingel i kulturhallen har ej kunnat genomföras.

Nämnden hade under året fem mål under perspektiv Kramforsbor, fyra utav dem uppfylldes helt under 2021. Målet att engagera fler Kramforsbor som ställföreträdare nåddes inte.

Perspektiv medarbetare

Verksamheten jobbar mot att arbetsmiljön ska vara bra och nämnden följer upp arbetsmiljön årligen. Bedömningen är att nämndens mål om att vara en attraktiv arbetsgivare med duktiga och professionella medarbetare nåddes under 2021.

Perspektiv ekonomi

Nämndens budget för 2021 uppgick till 3413 tkr. Utfall för perioden jan-dec 2021 visar ett resultat om 3242 tkr, dvs. nämnden lämnar ett överskott om 171 tkr.

Målet om att nämndens ekonomi ska vara i balans nåddes 2021.

Ekonomisk redovisning				
Konto	Utfall 2020	Utfall 2021	Budget helår 2021	Avvikelse utfall/budget
Intäkter	-0,1	0,0	-0,1	-0,1
Personalkostnader	2,9	2,9	3,0	0,1
Övriga kostnader	0,3	0,3	0,5	0,2
Summa	3,1	3,2	3,4	0,2

En delårsavstämning per 31 augusti har genomförts av överförmyndarnämndens verksamhetsplan. Resultatet av uppföljningen visar på ett gott utfall för nämnden gällande måluppfyllelse men en prognos för ett mindre ekonomiskt underskott. Nämndens budget var vid tillfället då strax under balans, med ca 100 000 kronor under budget. Budget 2021 uppgick till 3413 tkr. Vid bokslut 2021 framgår ett utfall om 3242 tkr. Det innebär ett överskott om 171 tkr.

Framtid

Främsta utmaningen i framtiden är fortsatt rekrytering av nya ställföreträdare. Det har skett en ökning av antalet medborgare som ansöker om eller har behov av ställföreträdare. Nämndens ärenden har en ökad svårighetsgrad och fler utredningar handläggs. Nämnden har vidare en utmaning att i framtiden möta upp behov av ökad digitalisering för verksamheten.

Revisionen

Den kommunala revisionen styrs av kommunallagen samt av kommunfullmäktiges revisionsreglemente och revisorernas arbetsordning. Revisorerna ska årligen granska all verksamhet i den omfattning som följer av god revisionssed. Revisionen har en central roll när det gäller insynen i och kontrollen av all verksamhet som kommunen ansvarar för. Genom sina granskningar ska revisorerna förmedla både väsentlig och nödvändig kritik samt ge förslag till förbättringar och utveckling

Revisorerna biträds i sitt arbete av sakkunniga revisionskonsulter från KPMG. Revisionen har sju ledamöter, och Bertil Wiklund (C) var ordförande under 2021. Den första januari 2022 tillträdde Bertil Böhlin (C) som ny ordförande för revisionen.

Varje år genomför revisionen grundläggande granskningar av styrelser och nämnder. Årets grundläggande granskning genomfördes genom inhämtande av underlag och träffar med presidierna. Revisorerna läste även regelbundet protokollen. I den grundläggande granskningen av nämnder och styrelser ingår även granskning av delårsrapport och årsbokslut.

Som en del av planeringen av övriga granskningsprojekt genomför revisionen årligen en risk- och väsentlighetsanalys.

År 2021 genomfördes följande granskningar:

- Granskning av arbetsmarknadsåtgärder
- Granskning chefskap
- Granskning av barnkonventionen (rapporteras i våren 2022)
- Granskning av hemtjänst
- Granskning av informationssäkerhet
- Granskning av jämställdhet och likabehandling

Ovanstående rapporter omfattar drygt 20 förbättringsförslag och rekommendationer.

Kommunens lekmannarevisorer i kommunens bolag har till uppgift att granska om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om den interna kontrollen är tillräcklig. Lekmannarevisionen granskade bolagen genom träffar med styrelser och tjänstemän och tog del av protokoll och andra handlingar, inklusive delårsrapporter och årsredovisning.

Avseende Kommunhus AB, Krambo AB, Kramfast AB och Mediateknik AB har även en granskning av jämställdhet och likabehandling genomförts. Syftet med granskningen är att bedöma om bolagens strategiska och operativa system och arbetssätt säkerställer att jämställdhet och likabehandling utifrån kön tillgodoses.

Ekonomisk redovisning

mnkr	Utfall 2020	Utfall 2021	Budget helår 2021	Avvikelse utfall/budget
Revision	1,5	1,6	1,6	0,0

Kramfors Kommunhus AB

Ordförande: Malin Svanholm (S)
VD: Peter Carlstedt

Kramfors Kommunhus AB är moderbolag för de kommunala bolagen. Bolaget är ett instrument för att styra och följa upp verksamheter som kommunen bedriver i bolagsform. Bolag som ingår i koncernen är Krambo AB, Kramfast AB och Kramfors Mediateknik AB.

Viktiga händelser

Kramfors kommunhus AB har under 2021 koncentrerat sig på sitt uppdrag att styra och följa upp verksamhet i dotterbolagen. Året var ännu ett år som begränsades av pandemin. Under året gavs ett uppdrag till VD att göra en översyn av styrdokumenterna. Under året har bolaget genomfört en resultatutjämnning för skatteoptimering.

Framtida utmaningar

En viktig fråga är att hitta en ägarstruktur som både minimerar skattebelastning och möjliggör en effektiv förvaltning. Kommunen äger fortfarande fastigheter som bör föras över till Kramfast om möjligt.

Ekonomisk redovisning

Mnkr	Utfall 2020	Utfall 2021	Budget 2021	Avvikelse utfall/Budget helår 2021
Intäkter	12 439	2 246	980	+1 266
Personal-kostnader	-542	-446	-450	+4
Övriga kostnader	-8 146	-1 380	-830	-550
Summa (intäkter- kostnader)	3 751	420	-300	+720

Krambo AB

Ordförande: Eleonora Asplund (S)
VD: Per Eriksson

Bolaget ska i allmännyttigt syfte och med iakttagande av kommunallagens lokaliseringsprincip främja bostadsförsörjningen i Kramfors kommun och erbjuda hyresgästerna möjlighet till boendeinflytande och inflytande i bolaget. Verksamheten ska bedrivas enligt affärsmässiga principer.

Uppföljning av mål

Perspektiv Kramforsbon

Under perspektiv Kramforsbon mäts miljöpåverkan och kundnöjdhet samt jobbar med förbättringar av processer. Bolaget har som målsättning att vara helt fossilfri till 2030 samt minska energianvändningen med 30 % till 2030 mätt från och med 2010. För att nå målet med fossilfrihet måste utsläppen av fossil CO2 minska med i genomsnitt 111 ton/år och energiförbrukningen med 555 MWh/år. 2021 minskade CO2 utsläppen med 796 ton och energiförbrukningen med 82 MWh. Detta innebär att bolaget tappar tempo när det gäller minskad energiförbrukning men klarar med råge tempot mot en fossilfri verksamhet 2030. Förklaringen till tempotappet för energiförbrukningsminskningen beror på att det på många sätt varit ett mellanår som ägnats åt planering och analyser. Under hösten fattade styrelsen beslutet att 30 % av investeringsutrymmet, från den löpande verksamheten, ska investeras i åtgärder som leder till att vi når uppsatta mål.

Bolaget har som målsättning att genomföra en NKI (Nöjd kund index) undersökning vartannat år. Det skulle ha genomförts en 2020 men på grund av pandemi samt personalomsättning hanns det inte med. Undersökningen genomfördes 2021 och resultatet blev att 81 % av hyresgästerna gav betyget 3,4 eller 5 på frågan om man skulle rekommendera Krambo som hyresvärd till andra och 86 % gav betyget 3, 4 eller 5 på frågan om Krambo är en bra hyresvärd (mål 75 %).

Krambo AB arbetar med ständiga förbättringar av rutiner och processer för en transparent och tydlig verksamhet. Under 2020 och 2021 har ett stort fokus legat på standardisering av processer för ekonomiuppföljning. Bolagets uppföljningssystem, Verksamhetsanalys, är implementerat för god ekonomisk uppföljning samt budgetering och prognostisering i alla de delar av verksamheten där det finns ett uttalat budgetansvar. Under slutskedet av 2020 infördes en "förslagslåda" samt tillsattes en grupp som ska behandla förslagen. Förbättringsgruppen har sammanträtt 4 gånger under året och hanterat de förbättringsförslag som kommit. Detta är ett led i att arbeta med ständiga förbättringar. Sedan några år tillbaka arbetar bolaget med kontinuerliga pulsmätningar av personaltrivseln via ett digitalt verk-

tyg. Det genomförs återkommande, med jämna intervall, mätningar av arbetsmiljö och ledarskap. Därtill används verktyget för mätning av aktuella frågeställningar som dyker upp i verksamheten, t.ex. hur pandemin påverkar arbetsmiljön.

Perspektiv medarbetare

Personalen är vår största och viktigaste resurs. Krambo har ca 95 medarbetare varav 72 kollektivanställda och 23 tjänstemän. Det är ungefär lika många kvinnor som män i företaget men med en ojämn könsfördelning mellan yrkesgrupperna. 24 % av de tillsvidareanställda är äldre än 60 år. Krambo har många tillsvidareanställda jämfört med jämförbara bolag. Anledningen är dels att vi ser ett stort värde i att utföra en stor del av våra kund- hyresgästnära arbeten med egen personal, som är väl insatt i våra värderingar och rutiner. Personalens trivsel och arbetsmiljö mäts kontinuerligt, månadsvis. Medarbetarindex var 2021 63 (64) målsättning 75. Ledarindex var 2021 74 (77) målsättning 75. Trivsel och arbetsmiljö kan även avspegla sig i sjuktalet. I redovisningen för sjuktal exkluderar vi den frånvaro som inte hade kunnat förebyggas och ej heller rehabiliteras. Under 2021 räknades 3 st. långtidssjukskrivna bort från statistiken. Sjukfrånvaron var 5,6 % (målet är < 4 %). Under perspektiv kramforsbon, där förbättring och effektivisering av processer ligger, finns beskrivet det förbättringsarbete som också hör till medarbetarnas trivsel.

Ekonomi

Krambo AB redovisar en förlust före skatt om ca 1,5 mkr för den löpande verksamheten före bokslutsdispositioner. Förlusten kommer sig av en kraftigt överskriden underhållsbudget om ca 9 mkr.

Det är inte tillfredställande att prognosen så sent som i september 2019 visade ett positivt resultat. Även om vissa projekt drar iväg kostnadsmässigt och oförutsedda händelser inträffar, ska det vara möjligt att parera detta löpande under året. Att det inte lyckats fullt ut beror delvis på delningen. Under 2019 har det inte varit möjligt att kunna följa redovisningen i de olika projekten tillräckligt noggrant, när ekonomisystemet delats i två bolag.

Perspektiv ekonomi

Bolaget har att följa upp ett antal ekonomiska mål. Dels de i ägardirektiven satta målen för soliditet och avkastning och dels de av styrelse och ledningen satta målen. Bolaget ska också kunna leverera ekonomisk uppföljning som möjliggör jämförelse med jämförbara bolag inom branschen. Nedan anges resultat med mål inom parentes.

Resultat efter finansiella poster 0,3 mnkr (styrelse 3,9 mnkr). Soliditet 14,23 % (ägardirektiv >15 %). Följa investeringsbudget, utfall 31,4 mnkr (Investeringar ska rymmas inom eget kassaflöde ca 30 mnkr).

Ekonomisk redovisning				
mnkr	Utfall 2020	Utfall 2021	Budget 2021	Avvikelse utfall/budget 2021
Intäkter	230,66	229,98	229,08	0,90
Personalkostnader	-56,28	-59,48	-59,93	0,45
Övriga kostnader	-167,08	-170,31	-165,25	-5,06
Summa	7,30	0,20	3,91	-3,71

Krambo AB gör ett resultat efter finansiella poster på 0,3 mnkr och efter bokslutsdispositioner på 0,2 mnkr. Hyresintäkterna har minskat jämfört med budget och föregående år på grund av ökade vakanser framförallt på bostäder. Intäkter för sålda tjänster har ökat och beror på fler tjänsteköp inom fastighetserviceavdelningen och driftavdelningen.

Personalkostnaderna ökat mot föregående år vilket utöver löneökningen främst beror på en projektanställning som har jobbat med att utreda parkeringsfrågan, dubbelbemannning en period för introduktion vid pensionsavgång samt högre uttagsskatt.

De ökade övriga kostnaderna beror på en ökad uppvärmning under januari och februari samt november och december. Även kostnader för snöröjning har ökat. Kostnaden för kundförluster blev hög 2021 då det gjordes en genomgång av gamla fordringar.

Under året har det skett en omläggning av anläggningsregistret där tidigare felaktigheter har rättats upp. Det har lett till ökade avskrivningar då det tidigare har legat felaktiga värden i anläggningsregistret och för låga avskrivningar på komponenterna.

Under övriga kostnader ligger också nedskrivningar för 12,9 mnkr som har gjorts utifrån det försämrade vakansläget. Återföringar av nedskrivningar har gjorts med 12,3 mnkr på fastigheter med stora övervärden och låg uthyrningsrisk.

Framtida utmaningar

Krambos största utmaningar är de ökande vakanserna, minskade intäkter, samt de kraftigt ökande byggkostnaderna. Denna situation ska ställas mot ett förhållandevis stort underhålls behov samt ett stort behov av att tillgänglighetsanpassa fler fastigheter.

Under 2021 har vi inlett diskussioner med Statens Bostadsomvandling AB för att se om vi kan tillgänglighetsanpassa ett eller flera bostadshus. Om diskussionerna faller väl ut, och allt faller på plats, innebär det att vi får fler bostäder som är bättre anpassade för en åldrande befolkning

I februari 2022 invaderade Ryssland Ukraina vilket har utlöst omfattande sanktioner mot Ryssland och behov för Ukrainiska medborgare att söka skydd och fristad. Hur detta påverkar verksamheten framåt är ännu för tidigt att utvärdera.

Kramfast AB

Ordförande: Micael Melander (S)

VD: Per Eriksson

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att förvärva, äga, bebygga, förvalta, förädla och försälja och hyra ut fastigheter, tomträtter och lokaler. Arbeta för att främja näringslivet i Kramfors kommun genom att medverka till att näringslivets lokalbehov samt tillgodose och tillhandahålla lokaler för kommunal verksamhet.

Uthyrningen av lokaler syftar till att, med iakttagande av lokaliseringsprincipen främja näringslivets utveckling inom kommunen samt svara för att kommunen har ändamålsenliga verksamhetslokaler. Verksamheten ska bedrivas enligt affärsmässiga principer.

Uppföljning av mål

Perspektiv Kramforsbon

Kramfast AB har drift- skötsel och administrationsavtal med Krambo AB som sköter bolagets grunduppdrag enligt ägardirektiv.

Under perspektiv Kramforsbon mäts framförallt miljöpåverkan och kundnöjdhet. Bolaget har som målsättning att vara helt fossilfri till 2030 samt minsta energianvändningen med 30 % till 2030 mätt från och med 2010. För att nå målet med fossilfrihet måste utsläppen av fossil CO2 minska med i genomsnitt 47 ton/år och energiförbrukningen med 194 MWh/år. 2021 minskade CO2 utsläppen med 298 ton och energiförbrukningen med 246 MWh. Bolaget håller således ett bra tempo för att nå målsättningarna. Under hösten 2021 fattade styrelsen beslut att 30 % av investeringsutrymmet från den löpande verksamheten ska investeras i åtgärder som leder till att bolaget når uppsatta mål. En icke ansevärd del av fossila utsläpp kommer från lokala panncentraler vars huvudsakliga bränsle är pellets. Under extremt kallt väder samt vissa perioder under sommaren har inte pellets pannorna kapacitet och funktion för att klara uppdraget helt utan bränslet kompletteras med olja. Nevel som äger pannorna har sagt upp de flesta avtalen för omförhandling. De flesta pannorna är 15-20 år gamla och det behövs investeringar i anläggningarna. Kramfast AB ser detta som en möjlighet att ställa om till helt, eller nästan helt, fossilfri värmeproduktion, i dessa anläggningar.

Kramfast har som målsättning att genomföra en nöjd kund index undersökning (NKI) vartannat år även för lokalhyresgäster, framförallt kommunen som hyresgäst. Under 2021 genomfördes en NKI undersökning med respondenter från

kommunledningsförvaltningen, produktionsförvaltningen, bildningsförvaltningen samt välfärdsförvaltningen. På frågan "Hur nöjda är ni med er hyresvärd?" med skalan 1-5, får Kramfast ett genomsnittligt betyg om 3,4 där bildningsförvaltningen ger det sämsta betyget, 3,1 och produktionsförvaltningen det bästa betyget 4. På frågan "Skulle ni rekommendera Kramfast?" som hyresvärd svarar 77 % ja. Det finns mycket matnyttigt att diskutera utifrån enkäten där vi även ser möjligheten att reda ut frågor där vi har uppenbart olika infallsvinklar och förväntningar. Under 2021 har inte detta hunnits med och det har varit svårt att få till möten i större forum under pandemin

Perspektiv medarbetare

Kramfast AB har inga anställda i bolaget. Bolagets VD rapporterar organisations- och personalfrågor till Kramfast styrelse.

Perspektiv ekonomi

Bolaget har att följa upp ett antal ekonomiska mål. Dels de i ägardirektiven satta målen för soliditet och avkastning och dels de av styrelse och ledningen satta målen. Bolaget ska också kunna leverera ekonomisk uppföljning som möjliggör jämförelse med jämförbara bolag inom branschen. Nedan anges resultat med mål inom parentes.

Resultat efter finansiella poster 1,3 mnkr (styrelse 3,5 mnkr). Soliditet 10,9 % (ägardirektiv >15 %). Följa investeringsbudget, utfall 6,2 mnkr (Investeringar ska rymmas inom eget kassaflöde ca 15 mnkr).

Ekonomisk redovisning				
Mnkr	Utfall 2020	Utfall 2021	Budget 2021	Avvikelse utfall/budget 2021
Intäkter	83,22	57,57	72,11	-14,54
Personalkostnader	-0,05	0,06	0,08	-0,02
Övriga kostnader	- 82,31	- 56,19	- 68,70	12,51
Summa	0,86	1,44	3,49	- 2,06

Kramfast AB visar ett resultat efter finansiella poster om 1,28 mnkr. Intäkterna är kraftigt minskade jämfört med både budget och föregående år vilket till stor del beror på minskade intäkter för sålda lokalvårdstjänster till hyresgästerna. Dessa intäkter har helt motsvarats av kostnader för inköp av samma tjänster från Krambo då Kramfast inte har någon lokalvårdspersonal. Nu har Kramfasts hyresgäster istället avtal för köp av lokalvårdstjänster direkt av Krambo vilket skapar den minskade intäkten men också en minskad kostnad i motsvarande grad.

Även hyresintäkterna är lägre vilket beror på flera faktorer, bland annat omtecknade avtal, ökat hyresbortfall samt låga hyresökningar på grund av det låga KPI som var under hösten 2020.

På kostnadssidan återfinns samma minskning för lokalvårdstjänster som på intäktssidan. I övrigt ligger ökade kostnader för uppvärmning, främst under januari och februari samt november och december, och snöröjning. Underhåll och reparationer har hållits nere till en lägre nivå än både budget och utfall föregående år utifrån de minskade intäkterna.

Framtida utmaningar

Bolagets största utmaning/projekt de kommande åren är byggnationen av en ny förskola. I övrigt dras bolaget med ungefär samma utmaningar som Krambo. Även om vakanivåerna inte är alarmerande så har hyresutvecklingen varit svag under de senaste åren. Hyrorna är kopplade till KPI. Samtidigt har byggkostnaderna ökat kraftigt. Bolaget har generellt en låg hyresnivå.

I februari 2022 invaderade Ryssland Ukraina vilket har utlöst omfattande sanktioner mot Ryssland och behov för Ukrainiska medborgare att söka skydd och fristad. Hur detta påverkar verksamheten framåt är ännu för tidigt att utvärdera.

Kramfors Mediateknik AB

Ordförande: Susanne Viklund (S)
VD: Anders Rodin

Bolagets verksamhet är att bygga och förvalta data och telekommunikationsnät samt att mot ersättning upplåta dessa nät på marknadsmässiga villkor samt långsiktigt trygga kommunens behov av infrastruktur inom koppar, fiber och tele.

Uppföljning av mål

Kramfors Mediateknik AB visar för den löpande verksamheten ett positivt resultat om ca 4,5 mkr före bokslutsdispositioner som väsentligt överträffar lagd budget.

Pandemin har som tidigare nämnts påverkat efterfrågan i positiv riktning och allt flera ansluter sig till fibernätet. Hushållen beställer också i högre grad snabbare tjänster vilket också påverkar bolagets resultat positivt.

Arbete med att ta in flera tjänsteleverantörer i stadsnätet fortsätter och har en positiv inverkan på både konkurrensutsatta priser och flera typer av tjänster som kan levereras i nätet.

Kramfors kommun har en fortsatt stor utmaning för att nå den nationella målbilden om att 98 % av hushållen ska ha tillgång till 1000 Mbit/s senast år 2025.

I Post och Telestyrelsens rapport för 2020 ligger Kramfors kommun på 72,46 % som har tillgång till, eller i absolut närhet, till 1000 Mbit/s.

Den nya rapporten för 2021 kommer att släppas i slutet av mars 2022.

Framtida utmaningar

Bolagets framtida utmaningar är det fortsatta arbetet mot den nationella målbilden att 98 % av hushållen ska ha tillgång till 1000 Mbit/s.

Med bolagets tidigare beviljade bidragsmedel kommer den fortsatta utbyggnaden att fortgå och bidra till målbilden. Dock behövs ytterligare bidragsmedel för att finansiera de kvarvarande hushållen i kommunen.

Med de nya bidragsprojekten kommer en fortsatt utmaning med att hålla likviditeten god i bolaget under projekttiden då investeringarna är stora och bidragen betalas ut i efterskott.

Ekonomisk redovisning

Mnkr	Utfall 2020	Utfall 2021	Budget 2021	Avvikelse utfall /Budget helår 2021
Intäkter	21,2	20,9	16,7	4,2
Personalkostnader	- 5,4	- 5,0	- 5,6	0,6
Övriga kostnader	- 11,2	- 11,4	- 10,1	- 1,3
Summa (intäkter- kostnader)	4,5	4,5	1,0	3,5

Resultatet före bokföringsmässiga avskrivningar uppgick till 4,5 mnkr. Rörelseintäkterna landade på 20,9 mnkr och överträffade budget med 3,5 mnkr. Det är flera faktorer som påverkar det positiva resultatet.

En bidragande faktor är det stora intresset för att efteransluta sin fastighet till fibernätet. Även nätintäkter från

privatkunder ökade som en naturlig del med större antal anslutna kunder och mera avancerade tjänsteleveranser.

Anslutningsintäkterna för nya projekt var lägre än för fjolåret. Det kan förklaras av att två av årets projekt bestod av ortssammanbindande stamnät.

Räddningstjänsten Höga Kusten Ådalen

Ordförande: Malin Svanholm (S)

Räddningschef: Andreas Hoff

Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen (HKÅ) är ett kommunalförbund mellan Sollefteå, Kramfors och Härnösand. Förbundet ska svara för den gemensamma verksamheten inom området skydd mot olyckor åt medlemskommunerna, i enlighet med vad som åligger var och en. Kommunalförbundet ska möjliggöra ökad effektivitet, säkerhet och slagkraft genom samordning av resurser under en gemensam ledning. HKÅ leds av en förbundsledning och medlemskommunerna har i en förbundsordning reglerat uppdraget samt hur verksamheten ska styras.

Viktiga händelser

Corona har fortsatt påverkat under 2021. I planeringen inför året antogs att full verksamhet skulle kunna bedrivas under sex månader av året. Denna plan kunde inte följas då nationella och interna riktlinjer satte stopp för en stor del av den externa verksamheten, såsom utbildningar och tillsyner, under större delar av året än så.

Den operativa verksamheten gällande räddningstjänst har under hela året upprätthållits utan större inskränkningar. Speciella restriktioner i form av skyddsutrustning och vissa rutiner inne på brandstationen har gällt, men ingenting som har påverkat den drabbade eller insatsernas utförande på något sätt i slutändan. Regionen beslutade redan 2020 om att räddningstjänsterna inte skulle larmas på IVPA (i väntan på ambulans) under pandemin. Detta har gällt även under hela 2021, men verksamheten har nu återupptagits vid årsskiftet 2021/2022.

I juni sades ett lokalt kollektivavtal upp, som bland annat reglerat tjänstgöringstiden för brandmännen på heltid. I avsaknad av ett lokalt avtal krävs ytterligare resurser för att upprätthålla den gällande beredskapen. Detta innebär en kostnadsökning på ca 1 miljon kronor per år framöver.

Uppföljning av mål

Verksamhetsplanen innehöll sju mål - fyra verksamhetsmål och tre finansiella mål - som skulle borge för en god ekonomisk hushållning. Enbart ett av verksamhetsmålen uppnåddes under året, vilket helt kan förklaras av pandemin. Det operativa uppdraget har prioriterats under pandemin och kontinuerligt upprätthållits med interna restriktioner. Den externa verksamheten har däremot varit lidande av de nationella och interna restriktioner som gällt. Tillsyner har endast kunnat genomföras under slutet av året och det har varit svårt att genomföra utbildningar och träffar med ex. ungdomar under rådande omständigheter. När det har varit möjligt har alla dessa verksamheter genomförts med stor ambition och på kort tid har organisationen ändå närmat sig målen. Arbetet inom organisationen har vid gällande restriktioner istället inriktats mot utvecklingsprojekt och utökad övning.

De tre ekonomiska målen har alla uppfyllts. Vi har som mål att göra ett överskott på 0,01 % av omsättningen och verksamheten visar på ett överskott om 480 tkr. Likaså understiger våra avskrivningar budgeterade avskrivningar, och alla våra investeringar har gjorts med eget kapital, vilket målet anger.

Trots att verksamhetsmålen inte har uppnåtts, är bedömningen att verksamheten har levt upp till god ekonomisk hushållning.

Ekonomisk redovisning			
Resultaträkning (mnk)	2021	2020	Budget 2021
Verksamhetens intäkter	90,2	88,3	90,1
Verksamhetens kostnader	-75,9	-71,8	-76,2
Avskrivningar	-12,9	-12,7	-13,0
Verksamhetens nettokostnader	1,4	3,8	1,3
Finansiella kostnader	-0,9	-1,3	-0,9
Årets resultat	0,5	2,5	0,01

Resultat för 2021 visar ett överskott om 0,5 mnkr.

Normalt utgörs 90 % av förbundets totala intäkter av medlemskommunernas bidrag. Resterande del av intäktsidan är avgifter i samband med myndighetsutövning, försäljning av olika tjänster som förbundet erbjuder samt ersättningar för automatlarm.

Utfallet 2021 följer i stort sett budget för året, men är något bättre på alla poster vilket ger ett överskott på 0,5 mnkr.

Intäkterna från automatlarm har minskat något jämfört med ifjol. Även intäkterna från IVPA har minskat till följd av regionens beslut att räddningstjänsten inte ska larmas på dessa. Hysesintäkterna har ökat till följd av att nattsköterskorna i Kramfors kommun hyr in sig på brandstationen i Kramfors.

Av förbundets totala kostnader står personalen för ca 70 %, såsom löner/arvodet, arbetsgivar-avgifter och pensioner.

Kostnaderna för arbetskraft, exklusive pensionskostnader, följer budget väl. Några vakanser har funnits inom dagtidsorganisationen under året, men istället har viss övertalighet anställts inom den utryckande organisationen för att ta höjd inför framtida pensionsavgångar.

Utryckningspersonalens särskilda avtalspension, R-SAP, tryggas genom pensionsavsättningar. Under förutsättning att en brandman har arbetat inom räddningstjänsten i minst 30 år, varav 25 år i utryckningstjänst, har denne rätt att gå i pension vid 58 års ålder. Kostnaden för R-SAP beräknas av förbundets pensionsadministratör KPA. I beräkningarna antas den genomsnittliga pensionsåldern vara 60 år då pensionsåldern historiskt har varit högre än 58 år. Pensionskostnaderna för 2021 är ca 700 tkr lägre än budgeterade kostnader för helåret och även lägre än prognosticerade kostnader i delårsbokslutet.

I övrigt kan konstateras att kostnaderna för C-körkort för de som anställts inom RIB-organisation har ökat markant i samband med tecknandet av deras nya kollektivavtal, där detta nu ska bekostas av arbetsgivaren istället för arbetstagaren. Kostnaderna för detta har ökat med 100 % sedan ifjol och överstiger budget med ca 375 tkr. Många har slutfört detta under de senaste två åren, så prognosen är att dessa kostnader kommer att ligga lägre framöver.

Framtida utmaningar

Coronapandemin har påverkat verksamheten under stora delar av året och har lett till att stora delar av verksamheten inte har kunnat utföras som planerat. Förhoppningen är att pandemin släpper sitt grepp under 2022 så att verksamheten kan återgå till det normala.

Under året har en samverkan kring ledning av insatser mellan räddningstjänsterna i länet startats upp. Detta innebär att räddningstjänsterna i samband med insats leds och organiseras som om det vore en organisation. Förbundet får i och med denna samverkan en förbättrad kvalitet och en utökad uthållighet inom ledningsorganisationen. Under 2022 kommer denna samverkan utökas ytterligare då räddningstjänsterna i Jämtland och tio räddningstjänster i Västerbottens-/Norrbottnens inland (R10) kommer att inkluderas i arbetet.

Under 2022 kommer en utredning att genomföras för att undersöka möjligheterna till utökat samarbete mellan räddningstjänsterna i länet. Utredningen kommer att inkludera alla delar av räddningstjänstens verksamhet och titta på hur de olika uppgifterna skulle kunna samordnas för att kunna utföras på ett mer kvalitativt och/eller effektivt sätt.

Rekrytering är fortsatt en utmaning inom förbundet. Det finns ett ständigt behov av ny RiB-personal (räddningspersonal i beredskap) och rekrytering behöver även göras inom dagtidsorganisationen. En ökad rörlighet inom branschen gör att förbundet än mer måste jobba med frågor såsom arbetsvillkor, jämställdhet, hållbarhet och individuell utveckling för att locka och bibehålla personal.

Höga Kusten Airport

Ordförande: Gudrun Sjödin (S)

VD: Per Enroth

Uppdraget med bolagets verksamhet är att främja flygtrafik till och från Höga Kusten samt att utveckla Kramfors och Sollefteå som destination för att tillgodose invånarnas och näringslivets behov av flygresor.

Viktiga händelser

Den pågående pandemin har påverkat flyget kraftigt i Sverige och internationellt, så även Höga Kusten Airport. Året började bra med flygtrafiken och med stigande passagerarsiffror. Då pandemin slog till sjönk passagerarsiffrorna snabbt och Trafikverket beslutade om ett uppehåll i flygtrafiken dels pga. att efterfrågan på trafik på Höga Kusten Airport var låg samt de nationella reserestriktionerna.

Trafiken startades upp 10 augusti och till att börja med var det en daglig avgång med ankomst varje vardag. Detta har ändrats flertal tillfällen under hösten/vintern.

Planer på en weekendcharter till London sattes i verklighet då möjligheten att boka platser fanns i februari, mycket stort intresse till att börja med. När sedan pandemin slog till valde charterarrangören att avbryta då risken var stor att den inte skulle utföras som planerat med anledning av restriktioner i resandet.

Uppföljning av mål

Flygplatsen arrangerade en företagsfrukost i februari med fokus på hållbarhet och miljö. Det planerades även en företagsfrukost i augusti, den ställdes dock in då det var för få anmälningar.

Flygplatsen har samarbetat med Höga Kusten Destination samt Höga Kusten turism i syfte att utveckla verksamheten. Bl.a. har flygplatspersonal utbildats i digital marknadsföring.

Antal passagerare under 2020 landade på 1772, en kraftig minskning från föregående år, det beror till stor del på den pågående pandemin och delvis att förutsättningar att flyga inte funnits med tidtabellen vi haft större delen av året.

Höga Kusten Airport deltar i projektet Grön flygplats som arrangeras av Sveriges Regionala flygplatser.

Målet är att till 2030 kunna driva flygplatsens verksamhet fossilfritt.

Ekonomisk redovisning				
mnkr	Utfall 2020	Utfall 2021	Budget 2021	Avvikelse utfall/Budget helår 2021
Intäkter	23,6	20,5	20,4	+0,1
Personalkostnader	10,3	10,4	11,1	+0,7
Övriga kostnader	13,3	10,1	9,3	-0,8
Summa (intäkter- kostnader)	0,0	0,0	0,0	+ -0,0

Pandemin har haft och kommer ha en stor inverkan på flygplatsens ekonomi. 2020 blev vi beviljad stöd från Tillväxtverket och första halvåret 2021. Kombinerat med extra stöd från Trafikverket gör att ägarna inte behöver gå in med extra stöd.

Framtida utmaningar

Största utmaningen de kommande åren är återhämtning efter pandemin och att fortsätta utveckla verksamheten. Mer fokus måste läggas på att utveckla turistnäringen och därmed möjliggöra inkommande charter.

Kramfors Pensionsstiftelse

Ordförande: Peter Carlstedt

VD: Stefan Billström

Stiftelsen är en pensionsstiftelse enligt tryggandelagen för Kramfors kommun. Stiftelsens uteslutande ändamål är att trygga utfästelser om pension, som givits av Kramfors kommun åt tidigare arbetstagare födda 1932 och tidigare eller deras efterlevande.

Stiftelsen har ej haft några anställda. 2012 var stiftelsens första verksamhetsår.

Viktiga händelser

År 2021 blev något oväntat ett fantastiskt börsår trots flera nya vågor av pandemin. Stockholmsbörsen steg mer än 30 %. För stiftelsen blev det också ett mycket bra år. Uppgången för året summerade till 16,33 % vilket var något bättre än jämförelseindex på 15,79 %.

Styrelsen har haft fyra möten under året. De beslut som tagits har alla varit omplaceringar inom respektive tillgångs-
slag. Aktieandelen har därmed inte ändrats genom beslut om omplaceringar. Genom börsuppgången har därmed aktieandelen ökat. Vid årsskiftet var andelen aktier lite drygt 63 %.

I början på 2022 kom en rekyl på börserna. Den svenska börsen är i mitten på februari ned med drygt 12 %. Det är framförallt en oro för hög inflation och därmed högre räntor som oroar men även Rysslands truppsamling vid Ukraina. De flesta bedömare räknar med att inflationen kommer att falla tillbaka som en konsekvens av att logistikkedjor fungerar bättre igen, att energipriserna kommer ner samt att konsumtionsmönstret kommer tillbaka till ett normalläge med mindre varukonsumtion och högre tjänstekonsumtion.

Datum
2022-04-13

Revisionen

Till
Kommunfullmäktige

Revisionsberättelse 2021

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse och nämnder och genom utsedda lekmannarevisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag.

Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan "Revisorernas redogörelse".

Revisionen ser kritiskt på att bildningsnämnden redovisar underskott med drygt – 6 mnkr, särskilt med tanke på att prognosen per augusti visade på en ekonomi i balans.

Vi ser med stor oro på välfärdsnämndens underskott, - 5 mnkr, inte minst utifrån nämndens behov av ytterligare åtgärder inför år 2022. Vi anser därför att det är av vikt att beslutade handlingsplaner verkställs.

Vi bedömer sammantaget att kommunstyrelse och nämnder i Kramfors kommun med ovanstående undantag har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att kommunstyrelsens och nämndernas interna kontroll behöver förstärkas.

Vi kan inte bedöma om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt eftersom det inte framgår vilka målnivåer som är satta samt på vilka grunder utvärderingen har skett.

Ansvarsprovning

Kommunstyrelsen

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för kommunstyrelsen samt enskilda ledamöter i styrelsen.

Bildningsnämnden

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för bildningsnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

Produktionsnämnden

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för produktionsnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

Välfärdsnämnden

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för välfärdsnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

Överförmyndarnämnden

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för överförmyndarnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

Valnämnden

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för valnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2021.

Vi återoppar bifogade redogörelse och rapporter.

Kramfors kommun 2022-04-13

DocuSigned by:
Bertil Böhlin
40627B647819422...¹
Bertil Böhlin
Ordförande

DocuSigned by:
Lennart Hallberg
54CB00C8F61A110
Lennart Hallberg
Vice ordförande

DocuSigned by:
Gun Larsson
D820664615F4417...
Gun Larsson

DocuSigned by:
Barbro Lindahl
BC0A47C9F35D4D8...
Barbro Lindahl

DocuSigned by:
Staffan Sjölund
3593238B41EB425...
Staffan Sjölund

DocuSigned by:
Carlåke Söderlind
A6CE0FFCD07D437...
Carlåke Söderlind

DocuSigned by:
Håkan Tjärnberg
0523624ED6A44B4...
Håkan Tjärnberg

Till revisionsberättelsen hör bilagorna:

Revisorernas redogörelse
Granskningsrapporter från lekmannarevisorerna
Revisionsberättelser avseende aktiebolag
Revisionsberättelse från kommunalförbund

¹ Bertil Böhlin tillträdde den 1 januari 2022. Bertil har inte deltagit i granskning av överförmyndarnämnden på grund av jäv.